

**DUGOROČNI PLAN RAZVOJA
ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE
2015. – 2024.**

2014.

SADRŽAJ

I. UVOD	4
SIGURNOSNI STRATEŠKI OKVIR.....	5
FINANCIJSKI OKVIR.....	7
NAČELA RAZVOJA ORUŽANIH SNAGA.....	8
II. VIZIJA RAZVOJA.....	10
MISIJE ORUŽANIH SNAGA.....	10
VIZIJA ORUŽANIH SNAGA.....	10
KLJUČNI DUGOROČNI CILJEVI RAZVOJA ORUŽANIH SNAGA.....	11
III. RAZINA AMBICIJE	13
IV. RAZVOJ SPOSOBNOSTI.....	16
V. ORGANIZACIJA I STRUKTURA ORUŽANIH SNAGA	23
STRUKTURA ORUŽANIH SNAGA.....	25
DINAMIKA RAZMJEŠTAJA USTROJSTVENIH JEDINICA ORUŽANIH SNAGA	49
VI. RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA	50
<i>Stanje u području ljudskih potencijala</i>	<i>50</i>
<i>Smjer razvoja ljudskih potencijala</i>	<i>51</i>
Ciljana veličina i struktura osoblja	51
Poboljšanje upravljanja osobljem	54
<i>Ciljevi po područjima upravljanja ljudskim potencijalima</i>	<i>54</i>
Prijam osoblja.....	54
Profesionalni razvoj.....	55
Personalna potpora	55
Zdravstvena zaštita	56
Tranzicija i izdvajanje osoblja.....	56
<i>Prikaz zadaća u području upravljanja ljudskim potencijalima</i>	<i>57</i>
VII. OBRAZOVANJE I ZNANOST	59
<i>Visoko vojno obrazovanje i znanost</i>	<i>59</i>
<i>Cjeloživotno učenje i vojno-stručno oспособljavanje.....</i>	<i>62</i>
<i>Prikaz zadaća u području obrazovanja i znanosti</i>	<i>63</i>
VIII. OBUKA I DOKTRINA	64
<i>Obuka</i>	<i>64</i>
<i>Doktrina.....</i>	<i>67</i>
<i>Naučene lekcije.....</i>	<i>68</i>
<i>Prikaz zadaća u području unaprjeđenja obuke</i>	<i>69</i>
IX. OPREMANJE I MODERNIZACIJA	71
<i>Prioriteti Hrvatske kopnene vojske.....</i>	<i>73</i>
Pješačko naoružanje i oprema	73
Topništvo za potporu	74
Sredstva za protuoklopnu borbu	74
Sredstva oklopnih vozila	74
Lako oklopno vozilo (borbeno)	75
Sredstva za PZO	75
Inženjerijska sredstva	75
Sredstva i oprema NBKO	75
Sredstva i sustavi veze	76
<i>Prikaz projekata opremanja i modernizacije Hrvatske kopnene vojske</i>	<i>77</i>
<i>Prioriteti Hrvatske ratne mornarice</i>	<i>78</i>

Prikaz projekata opremanja i modernizacije Hrvatske ratne mornarice.....	79
<i>Prioriteti Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane.....</i>	80
Prikaz projekata opremanja i modernizacije HRZ I PZO	81
<i>Prioriteti Zapovjedništva za potporu.....</i>	82
Prikaz projekata opremanja i modernizacije Zapovjedništva za potporu.....	82
<i>Opremanje i modernizacija komunikacijsko-informacijskog sustava.....</i>	83
Prikaz projekata opremanja i modernizacije sustava KIS	85
X. OBJEKTI I INFRASTRUKTURA	87
<i>Stanje u području objekata i infrastrukture</i>	87
<i>Smjer razvoja u području objekata i infrastrukture.....</i>	87
Prikaz glavnih projekata izgradnje	90
XI. LOGISTIČKI SUSTAV	94
<i>Stanje logističkog sustava.....</i>	94
<i>Ciljevi razvoja logističkog sustava</i>	94
Logistička spremnost.....	95
Racionalizacija logističke potpore	95
Optimizacija logističkih procesa.....	96
Upravljanje zalihami i lancem opskrbe.....	97
Održavanje borbenih sredstava.....	98
Sposobnosti za djelovanje u okviru kolektivne logistike.....	99
Razvoj sposobnosti zdravstvene potpore	99
XII. FINANCIJSKI RESURSI	101
XIII. UPRAVLJAČKI PROCESI	104
PRILOZI.....	106
<i>Plan napuštanja objekata Oružanih snaga.....</i>	106
OBJEKTI PREDVIĐENI ZA NAPUŠTANJE DO 2019. GODINE.....	106
OBJEKTI PREDVIĐENI ZA NAPUŠTANJE DO 2024. GODINE.....	106
POPIS KRATICA.....	107

I. UVOD

U razdoblju od donošenja Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga Republike Hrvatske 2006.-2015. došlo je do značajnih promjena u strateškom položaju Republike Hrvatske. Pristupanjem euro-atlantskim integracijama ispunjeni su ključni strateški nacionalni ciljevi. Republika Hrvatska je 2009. pristupila NATO savezu, a 2013. Europskoj uniji, čime je ostvarila stabilnu i dugoročnu perspektivu sigurnosti. Istodobno, uslijed gospodarske krize reducirana su izdvajanja za obranu, a dinamika globalnog i regionalnog sigurnosnog okružja generira nove sigurnosne i obrambene izazove i prijetnje. To, sveukupno uzeto, zahtijeva daljnje prilagodbe i transformaciju u razvoju obrambenih sposobnosti.

Preispitivanje konceptualnih rješenja i raspoloživih sposobnosti rezultiralo je odlukama o izradi i usvajanju nove zakonske regulative (Zakon o obrani, Zakon o službi u oružanim snagama Republike Hrvatske) te niza strateških i planskih dokumenata obrane koji će konceptualno usmjeriti daljnji razvoj Oružanih snaga Republike Hrvatske (u dalnjem tekstu: Oružane snage). Nakon provedenog opsežnog procesa strateškog pregleda obrane, izrađen je završni dokument koji je usvojila Vlada 25. srpnja 2013. godine. Izrada Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga 2015. – 2024. godine (u dalnjem tekstu: DPR) nastavak je tog procesa i njime se operacionaliziraju koncepcijska opredjeljenja i potrebe za transformacijom obrambenih sposobnosti utvrđenih Strateškim pregledom obrane.

DPR je temeljni dokument obrambenog planiranja kojim se utvrđuje dugoročna projekcija razvoja vojnih sposobnosti i definiraju resursi za njihovu realizaciju. U njegovoj pripremi ključna je bila analitička faza, kroz koju su, na temelju sagledavanja svih aspekata strateških okolnosti i raspoloživih sposobnosti i resursa, utvrđene ciljane sposobnosti koje će se razvijati u predstojećem planskom razdoblju. U sklopu tog procesa razvijen je široki spektar scenarija koji mogu generirati potrebu za djelovanjem Oružanih snaga. Za svaki scenarij razmatrana je vjerojatnost njegovog nastanka, sigurnosne posljedice za državu i društvo te potreba, ambicija i mogućnost razvijanja vojnih sposobnosti koje bi trebale biti angažirane. Zaključno su provedene summarizacija i prioritizacija, te usklađivanje vrsta i dimenzioniranosti realno priuštivih sposobnosti, što je uzeto kao osnova za definiranje veličine i ustroja Oružanih snaga.

⁴ *Dugoročni plan razvoja Oružanih snaga Republike Hrvatske 2015. – 2024.*

SIGURNOSNI STRATEŠKI OKVIR

Globalno strateško okružje obilježeno je iznimno dinamičnim političkim, društvenim i gospodarskim promjenama koje rezultiraju pomacima u sferi moći i utjecaja te generiraju nove nestabilnosti, podjele, nadmetanja i suprotstavljanja globalnih aktera. U užem, sigurnosnom smislu ono je obilježeno narušavanjem sigurnosti putem netradicionalnih prijetnji; poput novih oblika međunarodnog terorizma, prekograničnog organiziranog kriminala, proliferacije oružja za masovno uništenje, narušavanja sustava opskrbe energentima, kao i sve prisutnijih opasnosti od raketnih i kibernetičkih napada te piratstva. Iako je mogućnost konvencionalnog ili nuklearnog napada na zemlje članice Europske unije i NATO-a malo vjerljivna, ponajprije zbog snažne sposobnosti obrane i odvraćanja izgrađene kroz zajednička nastojanja saveznika, nestabilnosti koje se pojavljuju u neposrednoj blizini savezničkih granica mogu imati dalekosežne implikacije za globalnu sigurnosnu arhitekturu te nanovo potvrđuju važnost uravnoteženog pristupa ključnim zadaćama Saveza – kolektivna obrana, upravljanje u krizama i kooperativna sigurnost. Brojni sukobi i krizna žarišta u svijetu, pojava propalih i nestabilnih država, te razni oblici prijetnji uzrokovanih rastom ekstremističkih ideologija nameću potrebu razvoja ključnih sposobnosti te pokretanja međunarodnih operacija usmjerenih na unaprjeđivanje sigurnosti.

Učinkovit odgovor na široki spektar globalnih prijetnji moguć je samo kroz snažnu i sveobuhvatnu suradnju saveznika i partnera te integriranje civilnih i vojnih sposobnosti. Zadaće koje se postavljaju pred oružane snage nameću potrebu za njihovom dalnjom transformacijom i modernizacijom, odnosno, izgradnju i razvoj sposobnosti za uravnoteženi pristup ključnim zadaćama Saveza. Za odgovor na suvremene izazove i prijetnje potrebne su oružane snage osposobljene za provedbu netradicionalnih zadaća, prilagodljive, mobilne, interoperabilne, te razmjestive i održive u području operacija.

U **regiji jugoistočne Europe** stanje oružanih sukoba iz bliske prošlosti zamijenjeno je širokim opsegom i razgranatom mrežom multilateralne i bilateralne suradnje. To je, u najvećoj mjeri, rezultat snažnog utjecaja vanjskih čimbenika, ali i težnji svih država regije za što tješnjim povezivanjem s euroatlantskom zajednicom. Pored izravnog angažiranja u stabilizacijskim operacijama, euro-atlantska zajednica pokrenula je niz inicijativa regionalne suradnje, primjerice, Američko-jadransku povelju (A-5), Inicijativu ministara obrane jugoistočne Europe (*Southeast Europe Defense Ministerial – SEDM*), RACVIAC – Centar za sigurnosnu suradnju i dr. Rezultati takvih nastojanja su izuzetno pozitivni i ogledaju se u širokom opsegu međusobne suradnje

5 Dugoročni plan razvoja Oružanih snaga Republike Hrvatske 2015. – 2024.

država iz regije, usmjerene na multilateralna rješenja sigurnosnih problema, odnosno u spremnosti za rješavanje međudržavnih ili unutardržavnih sporova kroz otvoreni dijalog.

Težnja za povezivanjem s euroatlantskom zajednicom, u većoj ili manjoj mjeri prisutna je u svim zemljama regije, a svaki njihov korak prema euro-atlantskim integracijama dodatno umanjuje vjerojatnost nastanka novih kriza ili obnove sukoba.

Unatoč navedenim pozitivnim obilježjima sigurnosnog okružja, još uvijek postoje potencijalne sigurnosne prijetnje, koje proizlaze iz otvorenih pitanja u regiji, uzrokovanih ponajprije teškim nasljeđem iz devedesetih godina prošlog stoljeća. U okviru spektra potencijalnih regionalnih prijetnji ne može se u potpunosti isključiti niti mogućnost oružanih sukoba, zbog čega još uvijek postoji potreba za prisutnošću međunarodnih vojnih i policijskih snaga u pojedinim zemljama regije.

Dok bi Republika Hrvatska mogla posredno biti izložena posljedicama eventualnih sukoba u regiji, u kontekstu postojećih strateških okolnosti nema opasnosti od izravne oružane agresije na njen teritorij.

Polazeći od znatno ojačane **međunarodne pozicije Republike Hrvatske**, neupitno determinirane pripadnošću NATO i EU, Oružane snage će još aktivnije sudjelovati u projektima multilateralne i bilateralne regionalne suradnje jačajući regionalnu stabilnost i dobrosusjedstvo te pomažući zemljama regije u procesu pristupanja euroatlantskim integracijama, ne zanemarujući pri tome multilateralnu i bilateralnu suradnju sa svim saveznicima i partnerima u euro-atlantskoj zajednici i šire. Sukladno strateškom opredjeljenju Republike Hrvatske, Oružane snage više od desetljeća daju značajan doprinos međunarodnom miru i sigurnosti, sudjelujući u misijama i operacijama NATO-a, EU-a te UN-a, što je iziskivalo stupnjevit razvoj cijelog spektra novih sposobnosti. Ove sposobnosti Oružane snage će i dalje razvijati, između ostalog, putem brojnih vidova međunarodne obuke, izobrazbe i vježbi. Obveze za Oružane snage proizašle iz nove sigurnosne i obrambene arhitekture Republike Hrvatske, regulirane su Zakonom o obrani koji predviđa situacije pružanja pomoći državama saveznicima, deklariranja u multinacionalne snage za odgovor, pridruživanja multinacionalnim vojnim strukturama te angažiranja Oružanih snaga u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu.

Članstvo u NATO-u obvezuje Republiku Hrvatsku da, u skladu sa svojim mogućnostima, pruži punopravan doprinos kolektivnoj obrani saveznika temeljem članka 5. Sjevernoatlantskog ugovora, te da njene oružane snage intenzivno sudjeluju u provedbi ostalih zadaća u skladu sa Strateškim konceptom Saveza, uključujući i aktivnosti vezane za upravljanje krizama i doprinos

6 Dugoročni plan razvoja Oružanih snaga Republike Hrvatske 2015. – 2024.

međunarodnom miru i sigurnosti. Značajne obveze za Oružane snage proizlaze iz opredjeljenja za deklariranjem snaga za NATO-ve snage za brzo djelovanje (*NATO Response Forces - NRF*) te jačanjem vojnih sposobnosti i interoperabilnosti putem sudjelovanja u provedbi koncepata kojima se razvijaju mehanizmi međusobne suradnje na izgradnji, održavanju i jačanju obrambenih sposobnosti. Ciljevi sposobnosti koje Republika Hrvatska preuzima u okviru NATO-ova procesa obrambenog planiranja imaju ključnu ulogu kao izravni pokazatelji posvećenosti razvoju Saveza, a njihova provedba činit će okosnicu razvoja Oružanih snaga.

Europska unija nastoji što čvršće strukturirati svoju sigurnosnu i obrambenu dimenziju putem niza inicijativa i aktivnosti u okviru Zajedničke sigurnosne i obrambene politike. Stoga, ulazak Republike Hrvatske u EU znači i novu obvezu u razvoju sposobnosti Oružanih snaga. Republika Hrvatska će nastaviti davati doprinos operacijama potpore miru u okviru EU-a i Borbenim skupinama EU-a (*EU Battle Group – EU BG*) te sudjelovati u inicijativi združivanja i dijeljenja (*Pooling and Sharing*) i aktivnostima Europske obrambene agencije (*European Defence Agency – EDA*). Kao punopravna članica, Republika Hrvatska preuzele je i obveze eventualne uporabe Oružanih snaga u pružanju pomoći u obrani državama članicama EU te uporabe u skladu s klauzulom solidarnosti.

Istodobna pripadnost većine članica i NATO-u i EU, zajedničke vrijednosti i strateški interesi koje dijele, novi su izazov Republici Hrvatskoj, njenom obrambenom resoru i Oružanim snagama. To znači mogućnost i obvezu sudjelovanja u brojnim inicijativama i aktivnostima proizašlim iz sve izraženije potrebe za poboljšanjem komplementarnosti i koordinacije tih dviju organizacija, poglavito u području praktične suradnje u misijama i operacijama te suradnje u razvoju obrambenih sposobnosti.

FINANCIJSKI OKVIR

Zbog globalne, a potom i domaće gospodarske krize obrambeni sektor suočen je sa smanjenim izdvajanjima za obranu, odnosno imperativom prilagodbe financiranju u uvjetima fiskalne racionalizacije i štednje. Polazeći od makroekonomске realnosti, koja trenutno ne omogućava srednjoročne i dugoročne pouzdane prognoze o dinamici kretanja BDP-a, ovaj Dokument temelji se na pretpostavci da će obrambeni proračun u iduće tri godine ostati na razini iz 2014. godine, tj. kretati se u okvirima oko 4,3 milijarde kuna u apsolutnom iznosu, odnosno, u realnom smislu, zaustaviti će se višegodišnji, kontinuirani pad. Oporavkom gospodarstva i rastom BDP-a, a u skladu s procedurama Europske unije koje se odnose na prekomjerni deficit, stvorili bi se

⁷ Dugoročni plan razvoja Oružanih snaga Republike Hrvatske 2015. – 2024.

uvjeti za postupni rast izdvajanja za obranu, odnosno, prepostavke za postupno približavanje dugoročnoj ambiciji izdvajanja za obranu u iznosu do 2% BDP-a.

Dugoročno planiranje u resoru obrane u uvjetima neizvjesnosti gospodarskih kretanja i stalnog proračunskog restrukturiranja popraćeno je nizom izazova i rizika, koji će zahtijevati intenzivno kratkoročno upravljanje i brze prilagodbe.

NAČELA RAZVOJA ORUŽANIH SNAGA

Oružane snage će se u planskom razdoblju obuhvaćenim ovim Planom profilirati u skladu sa sljedećim načelima:

- **Strateška koherentnost:** Razvoj sposobnosti obrane osigurat će spremnost za odgovor na prijetnje i sigurnosne izazove u sadašnjosti i budućnosti.
- **Usredotočenje na sposobnosti:** Vodeći računa o raznovrsnosti prijetnji i rizika koji proizlaze iz kompleksnosti sigurnosnog okružja, Oružane snage moraju imati sposobnosti potrebne za izvršenje različitih vrsta operacija i djelovanja - onih koje proizlaze iz njihove temeljne ustavne uloge i obveza proizašlih iz čl. 5. Sjevernoatlantskog ugovora; operacija odgovora na krize izvan teritorija Republike Hrvatske kojima se doprinosi međunarodnoj sigurnosti i stabilnosti; aktivnosti pomoći civilnim institucijama i stanovništvu, odnosno, različitih vrsta humanitarnih operacija u zemljji i inozemstvu.
- **Fleksibilnost:** Oružane snage kontinuirano će se prilagođavati i transformirati u skladu sa slojevitošću sigurnosnog okružja.
- **Utemeljenost na kompetencijama:** Kontinuirano će se jačati ljudski potencijali Oružanih snaga i izgrađivati institucionalne prepostavke za profesionalni razvoj pripadnika Oružanih snaga temeljen na kompetencijama.
- **Usmjerenost na međunarodnu suradnju:** Republika Hrvatska će sudjelovati u zajedničkim naporima NATO-a i EU-a kroz mehanizme međusobne suradnje na izgradnji, održavanju i jačanju sposobnosti. Inicijative poput Pametne obrane i Združivanja i dijeljenja sposobnosti (*Pooling and Sharing*) ključni su elementi toga pristupa. U kontekstu članstva u EU-u iskoristit će se mogućnosti korištenja strukturnih fondova za izgradnju sposobnosti Oružanih snaga predviđenih za dvojnu civilno-vojnu uporabu (*dual use*), primjerice, u područjima traganja i spašavanja, medicinskog prevoženja, nadzora granice, uklanjanja posljedica ekoloških incidenta i sl.

⁸ Dugoročni plan razvoja Oružanih snaga Republike Hrvatske 2015. – 2024.

- **Priuštivost:** Pomnim određivanjem prioriteta i primjerene dinamike razvoja sposobnosti osigurat će se ravnoteža između potreba razvoja sposobnosti i resursa koje država može osigurati.
- **Jedinstveni set snaga:** Republika Hrvatska će razvijati jedinstveni set snaga u kontekstu njihova deklariranja u okviru aranžmana i mehanizama NATO-a i EU, polazeći od opredjeljenja za jačanjem strateškog partnerstva između te dvije organizacije.
- **Visoki standardi civilno-vojnih odnosa:** U Republici Hrvatskoj osiguravat će se uvjeti za uspostavljanjem visokih standarda civilno-vojnih odnosa koji uključuju zadržavanje visoke razine povjerenja društva u Oružane snage, izgradnju učinkovitih mehanizama upravljanja i nadzora, profesionalne autonomije i društvene odgovornosti Oružanih snaga, djelotvorno suzbijanje svih oblika diskriminacije, kontinuiranu izgradnju integriteta i transparentnosti, promicanje etike vojnog poziva i rodno osviještene politike.
- **Međuresorna suradnja:** Osigurat će se suradnja, koordinacija i usklađeno djelovanje Oružanih snaga s ostalim državnim tijelima u razvoju sposobnosti za izvršenje misija i zadaća te osiguranju odgovora na prijetnje i rizike.

II. VIZIJA RAZVOJA

MISIJE ORUŽANIH SNAGA

Na temelju Ustavom Republike Hrvatske određene uloge, prepoznaju se tri misije Oružanih snaga: obrana Republike Hrvatske i saveznika, doprinos međunarodnoj sigurnosti i potpora civilnim institucijama.

Obrana teritorijalne cjelovitosti, suvereniteta i neovisnosti te obrana saveznika primarna je misija Oružanih snaga Republike Hrvatske. U okviru ove misije Oružane snage moraju biti spremne: odvratiti, zaustaviti i odbaciti, samostalno i uz pomoć saveznika, oružanu agresiju na Republiku Hrvatsku; pridonositi obrani saveznika u operacijama po članku 5. Sjevernoatlantskoga ugovora te štititi suverenitet Republike Hrvatske na kopnu, moru i u zračnom prostoru.

Doprinos međunarodnoj sigurnosti misija je Oružanih snaga kroz koju one daju svoj doprinos međunarodnoj sigurnosti te nastajanju i održanju što povoljnijeg međunarodnog okružja, a ostvaruje se sudjelovanjem u operacijama potpore miru, obrambenom diplomacijom te nadzorom naoružanja, razoružanjem i spriječavanjem proliferacije naoružanja.

Potpore civilnim institucijama misija je putem koje Oružane snage pružaju potporu civilnim institucijama i stanovništvu u suočavanju s različitim vrstama rizika i prijetnji koje nisu klasične vojne prirode, a ostvaruje se potporom policiji i drugim državnim tijelima, potporom u zaštiti i spašavanju te potporom civilnom društvu.

VIZIJA ORUŽANIH SNAGA

Na kraju razvojnog razdoblja obuhvaćenog ovim Planom, Oružane snage će biti, dobro obučene, opremljene i vođene, odnosno sposobne i spremne izvršavati utvrđene misije i zadaće. Suočene sa zahtjevima 21. stoljeća, radikalno drugačijima od prijašnjih, vojnu profesiju će izgrađivati u skladu s načelima visoke profesionalnosti, stručnosti i socijalne odgovornosti.

Oružane snage nisu samo instrument za provedbu misija i zadaća, već ujedno jedan od ključnih elemenata te pokazatelj identiteta države i društva. Stasale u Domovinskom ratu, s visokim društvenim ugledom temeljenim na uspješno obavljenoj, povijesno važnoj misiji obrane i

10 Dugoročni plan razvoja Oružanih snaga Republike Hrvatske 2015. – 2024.

oslobođenja zemlje, one će, uz osiguranje odgovarajućih resursa, i ubuduće činiti jedan od temeljnih oslonaca sigurnosti, stabilnosti i razvoja društva.

Oružane snage razvijat će se kao važan sastavni element sveukupnih potencijala države, izraz potreba te jedan od pokazatelja integriranosti modernog hrvatskog društva u suvremene europske i globalne razvojne trendove.

Svojim djelovanjem, kontinuirano će potvrđivati tako postavljenu društvenu ulogu, privrženost države savezništvu i vrijednostima na kojima se temelji europska i euroatlantska zajednica naroda.

Proširenje tradicionalne uloge vojske u suvremenim uvjetima i sve veća kompleksnost uvjeta u kojima se njen angažman odvija, nisu smanjili, već povećali zahtjevnost i složenost vojničkog poziva. Uz to, gospodarska kriza znatno je usporila razvojne procese te onemogućila da alokacija društvenih resursa u obrambeni resor bude u skladu s njegovom ulogom u značajno izmijenjenom ambijentu.

Razvoj Oružanih snaga u takvim se okolnostima ne temelji na rastu obrambenog proračuna¹ izvan društvenog konteksta, već na racionalizaciji i učinkovitosti upravljačkih procesa. Razvoj Oružanih snaga, uz nužna proračunska sredstva, u prvi plan stavlja i nove ideje i vizije koje mogu ublažiti, a dijelom i nadomjestiti nedostatak resursa. Razvoj Oružanih snaga ne temelji se isključivo na novom naoružanju i vojnoj opremi, već i na ljudima. Ulaganje u ljude, njihovo obrazovanje, cjelovitu skrb za poboljšanje radnih i životnih uvjeta prepostavka je oživotvorenja vizije razvoja Oružanih snaga.

KLJUČNI DUGOROČNI CILJEVI RAZVOJA ORUŽANIH SNAGA

Razvoj Oružanih snaga, na temelju ovako razvijene vizije, bit će usmjeren prema ostvarenju sljedećih ključnih dugoročnih ciljeva:

- 1. Izgradnja sposobnosti Oružanih snaga za učinkovito djelovanje u suvremenim i budućim operativnim okružjima.**
- 2. Optimiziranje brojčane veličine i strukture Oružanih snaga te povećanje učinkovitosti procesa upravljanja, zapovijedanja i nadzora.**

¹ Prema propisima koji reguliraju izradu Državnog proračuna u Republici Hrvatskoj, službeni termin za „obrambeni proračun“ je Financijski plan Ministarstva obrane.

3. Vjerodostojno i konzistentno djelovanje u sustavu kolektivne obrane i aranžmanima u okviru Zajedničke sigurnosne i obrambene politike EU (CSDP).
4. Izgradnja Oružanih snaga kao organizacije temeljene na kompetencijama i prožete socijalnom odgovornošću.
5. Jačanje sposobnosti za provedbu ne-vojnih zadaća u zemlji i inozemstvu koje uključuju pomoć civilnim institucijama i stanovništvu u slučaju nesreća, velikih nesreća i katastrofa, humanitarne operacije, aktivnosti zaštite i spašavanja na kopnu, moru i zraku, odnosno, sposobnosti Oružanih snaga predviđenih za dvojnu civilno-vojnu uporabu (*dual use*).

III. RAZINA AMBICIJE

Republika Hrvatska razmatra obranu od oružane agresije u okvirima članka 5. Sjevernoatlantskog ugovora. U obrani suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti Republika Hrvatska upotrijebiti će sve raspoložive snage i resurse, uključujući narastanje vlastitih Oružanih snaga i prihvatanje savezničkih snaga do potrebne razine. U obrani saveznika, Oružane snage sudjelovat će, u prvom redu sa sposobnostima koje se razvijaju u okvirima NATO obrambenog planiranja, ali i drugim raspoloživim snagama.

Republika Hrvatska razvijat će Oružane snage koje će u okviru svoje primarne misije obrane suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti održavati sposobnosti za inicijalni odgovor na eventualnu oružanu agresiju te prihvat savezničkih snaga u provedbi kolektivne obrane na nacionalnom teritoriju. U tu svrhu, do 20.000 pripadnika razvrstane pričuve bit će raspoređeno u pričuvne postrojbe Oružanih snaga, s pripadajućim naoružanjem i opremom. Narastanje snaga do razine potrebne za uspješno suprotstavljanje eventualnoj oružanoj agresiji osigurat će se kroz mehanizme aktiviranja mobilizacijske pričuve, uključujući reaktiviranje obveze služenja vojnog roka.

Republika Hrvatska razvijat će sposobnosti za održivo sudjelovanje u operacijama izvan zemlje s najviše 1000 pripadnika Oružanih snaga. U okviru obrambenog proračuna planirat će se potrebna finansijska sredstva za sudjelovanje u operacijama do 200 pripadnika Oružanih snaga, dok će se financiranje eventualnog angažmana iznad navedenog broja osigurati izvan obrambenog proračuna.

Republika Hrvatska će nastaviti s doprinosom snagama za odgovor unutar NATO-a (*NATO Response Forces – NRF*) i EU-a (Borbene skupine Europske Unije – *European Union Battle Groups - EU BG*). Ukupne deklarirane snage Republike Hrvatske za NRF činit će do 1% od NATO Snaga trenutnog odgovora (*Immediate Response Forces - IRF*). U okviru IRF-a, Oružane snage će participirati s postrojbom veličine do maksimalno jedne satnije mehaniziranog pješaštva ili ekvivalentnim snagama. Oružane snage će sudjelovati deklariranim snagama u NATO bazenu snaga odgovora (*Response Forces Pool - RFP*).

Pored ambicije popune udjela u NATO-ovoј zapovjednoј strukturi (*NATO Command Structure*) Republika Hrvatska će nastaviti pridruživanje NATO-ovoј strukturi snaga (*NATO Force Structure*). Istovremeno Republika Hrvatska ostaje otvorena i za pridruživanje snaga kroz druge inicijative i multilateralne aranžmane, i izvan okvira NATO-a i EU-a, prvenstveno u regionalnom okružju.

Sudjelovanje u EU BG će se kretati u rasponu, od značajnijeg doprinsosa (razina snaga do 300

pripadnika Oružanih snaga) svake tri do četiri godine, do manjih doprinosa pojedinim borbenim skupinama unutar tih intervala.

Pored sudjelovanja u NRF-u i EU BG, ne isključuje se mogućnost uključivanja i u druge multinacionalne formacije namijenjene za brzi odgovor na krizne situacije.

Doprinos misijama i operacijama Ujedinjenih naroda osigurat će se kroz sudjelovanje manjih postrojbi, timova i pojedinaca.

Kopnene snage će do kraja 2018. godine biti sposobne u operacije potpore miru uputiti održive snage veličine borbene skupine temeljene na mehaniziranoj bojni. Kako bi se ostvarila ova razina ambicije, kopnene snage bit će razvijane tako da je 50% ukupnih kopnenih snaga strukturirano, obučeno i opremljeno za sudjelovanje u operacijama potpore miru, a 10% snaga održivo u operacijama.

Pomorske snage će razvijati sposobnosti za zaštitu suvereniteta i nadzor i zaštitu prava i interesa Republike Hrvatske na moru. Sposobnosti za provedbu tradicionalnih pomorskih zadaća, u prvom dijelu planskog razdoblja, zadržat će se na postojećoj razini. Njihov daljnji razvoj planirat će se za razdoblje nakon 2017. godine. Iako će težište biti provedba zadaća u Jadranskom moru, pomorske snage će nastaviti razvijati sposobnosti za sudjelovanje u NATO i EU operacijama i izvan Jadranu.

Pomorske snage unaprijedit će sposobnosti nadzora i zaštite prava i interesa Republike Hrvatske na moru u suradnji s drugim državnim tijelima te saveznicima oslanjajući se na razvoj obalnih ophodnih brodova i sposobnosti stvaranja integrirane slike pomorske situacije na Jadranu. Uz navedene sposobnosti, pomorske snage razvijat će i sposobnosti protuminskih djelovanja, sposobnosti za zaštitu trgovачkih brodova od piratstva i kriminalnih djelovanja tijekom plovidbe i sposobnosti mornaričkog presretanja.

Sposobnost nadzora i zaštite zračnog prostora Republike Hrvatske u sklopu NATO-ovog integriranog sustava protuzračne i proturaketne obrane (*NATO Integrated Air and Missile Defence System, NATINAMDS*) osiguravat će se prvenstveno postojećim borbenim avionima do isteka njihovih resursa, uz potporu sustava motrenja te zapovijedanja i nadzora. Do kraja 2016. godine utvrdit će se mogućnosti zadržavanja ove sposobnosti, uključujući multinacionalni pristup njenom održavanju, odnosno napuštanja određenih elemenata ove sposobnosti i traženje rješenja u sustavu kolektivne obrane NATO-a.

Zrakoplovne snage će do 2018. godine biti sposobne u operacije potpore miru na rok do šest mjeseci (bez rotacije) uputiti helikopterske snage jačine do osam srednjih transportnih helikoptera. U dugotrajne stabilizacijske operacije bit će sposobne uputiti i održavati snage veličine do četiri srednja transportna helikoptera na rotacijskoj osnovi. Kako bi se ostvarila ova razina ambicije, zračne snage

bit će razvijane tako da je 40% ukupnih zračnih snaga strukturirano, obučeno i opremljeno za sudjelovanje u operacijama potpore miru, a 8% snaga održivo u operacijama potpore miru.

Republika Hrvatska će se u razvoju određenih sposobnosti uključivati u inicijative kojima se sposobnosti razvijaju u okviru savezničkih i partnerskih aranžmana. Isto tako, u pojedinim inicijativama preuzimat će, ovisno o realnim mogućnostima, ulogu vodeće nacije. U provedbi međunarodnih operacija Republika Hrvatska težišno će se uključivati u zajedničke snage generirane u sklopu NATO-a i EU-a.

Sposobnosti Oružanih snaga za pružanje pomoći civilnim institucijama razvijat će se u kontekstu razvoja sposobnosti institucija u Republici Hrvatskoj koje sinergijskim djelovanjem jačaju otpornost društva na katastrofe i krizne situacije, a koristit će se i u međunarodnim humanitarnim operacijama.

Postojeće sposobnosti zrakoplovnih snaga bit će okosnica održavanja i razvoja nacionalnih sposobnosti gašenja požara iz zraka.

IV. RAZVOJ SPOSOBNOSTI

Posjedovanje i razvoj odgovarajućih sposobnosti preduvjet je uspješne realizacije misija i zadaća Oružanih snaga. Dinamično sigurnosno okružje, karakterizirano nizom specifičnih prijetnji i izazova teško predvidivih po obliku i učinku, uz istovremenu malu vjerovatnost tradicionalne prijetnje oružanom agresijom, uvjetuje pristup planiranju razvoja Oružanih snaga temeljen na sposobnostima. Za uspješan odgovor na bilo koju prijetnju ili izazov potrebne su sposobnosti, ciljano oblikovane i dimenzionirane u odnosu na vrste i sadržaj prijetnji ili izazova prema kojima treba djelovati. Budući da se stjecanje sposobnosti ostvaruje uspostavljanjem odgovarajuće organizacije i drugih elemenata sposobnosti², utvrđene potrebe za sposobnostima usmjeravaju sve aspekte organizacije i razvoja Oružanih snaga.

Sposobnosti koje trebaju posjedovati i razvijati Oružane snage razmatraju se kroz sedam glavnih područja:

1. Priprema (*Prepare*)),
2. Konzultacije, zapovijedanje i nadzor (*C3*),
3. Projekcija (*Project*),
4. Uporaba i korištenje (*Engage*),
5. Informiranje/svijest o situaciji (*Inform / Situational Awareness*),
6. Logistika i održivost (*Sustain*),
7. Zaštita (*Protect*).

Priprema

Priprema obuhvaća sposobnosti koje su potrebne za konstantno poboljšavanje učinkovitosti, prije i tijekom provedbe operacija.

Unaprijedit će se, odnosno razviti sljedeće skupine sposobnosti:

² Združenom doktrinom Oružanih snaga Republike Hrvatske, temeljenom na NATO doktrinarnim postavkama, definirani su sljedeći elementi sposobnosti Oružanih snaga: doktrina; organizacija; materijalna sredstva; osoblje; vođenje; infrastruktura; te izobrazba i obuka. U svakom od tih temeljnih elementa sposobnosti također se razmatra interoperabilnost, odnosno mogućnost zajedničkog djelovanja sa snagama saveznika.

- Sposobnost obrambenog planiranja unaprijedit će se, kako bi se procesi nacionalnog obrambenog planiranja harmonizirali s procesom strateškog planiranja u Republici Hrvatskoj te procesima u okvirima NATO obrambenog planiranja;
- Održavat će se dostignuta razina sposobnosti evaluacije snaga i pregleda sposobnosti kako bi se osigurali učinkoviti mehanizmi povratnih informacija u procesu izgradnje sposobnosti na nacionalnoj i međunarodnoj razini, te osigurala interoperabilnost deklariranih snaga za NATO i EU;
- Unaprijedit će se dostignuta razina obuke i vježbi radi osiguranja većeg stupnja integracije drugih elemenata sposobnosti te nastaviti kontinuirana validacija dostizanja potrebnih sposobnosti;;
- Unaprijedit će se sposobnosti generiranja snaga i pravodobne raspoloživosti snaga putem kvalitetnijeg planiranja uporabe i korištenja Oružanih snaga, odgovarajućeg opremanja i održavanja, uspostave cjelovitih mehanizma narastanja snaga te racionaliziranu organizaciju mobilizacijske pričuve;
- Unaprijedit će se sposobnosti planiranja operacija kroz usvajanje i implementaciju cjelovitog modela operativnog planiranja koji će biti kompatibilan s procesima planiranja operacija u NATO-u;
- Unaprijedit će se sposobnosti upravljanja osobljem na temelju naučenih lekcija iz dosadašnjih reformskih procesa;
- Unaprijedit će se sposobnosti djelovanja u situacijama koje zahtijevaju korištenje Oružanih snaga u funkciji potpore civilnim institucijama i stanovništvu, kroz uspostavljanje odgovarajućih koordinativnih mehanizama za pripremu i procedura odlučivanja te poboljšanje kvalitete obučenosti, kako u okviru postojećih, tako i u okviru sposobnosti posebno razvijenih za tu svrhu (sposobnosti dvojne namjene);
- Razvit će se sposobnosti edukacije pripadnika Oružanih snaga kompatibilne s općim standardima nacionalnog sustava obrazovanja;
- Održavat će se i razvijati sposobnost izobrazbe u području stranih jezika radi osiguranja i unaprjeđenja jezične interoperabilnosti pripadnika Oružanih snaga angažiranih u savezničkim stožerima, operacijama potpore miru i u međunarodnoj suradnji;

- Razvit će se sposobnosti kontinuiranog učenja i unaprjeđivanja procesa i procedura u svim segmentima funkcioniranja Oružanih snaga, temeljene na sustavu naučenih lekcija u području obuke kompatibilnom s rješenjima u NATO savezu;
- Unaprijedit će se sposobnost preživljavanja i zaštite snaga poboljšanjem opremljenosti vojnika osobnom opremom, osobnim naoružanjem, komunikacijskim i optoelektronским uređajima;
- Osigurat će se resursi i provesti projekti razvoja i izgradnje snaga spremnih za izmještanje, uključujući kopnene, specijalne, i pomorske snage, kao i snage za potporu, stabilizaciju i rekonstrukciju. Izgradnja sposobnosti za stabilizaciju i rekonstrukciju odvijat će se kroz međuresornu suradnju;
- Izgradit će se sposobnosti djelovanja u operacijama u zahtjevnim klimatskim uvjetima kopnenih i zračnih snaga;
- Razvijat će se sposobnosti upravljanja informacijama i znanjem kako bi se unaprijedili upravljački procesi u obrambenom resoru.

Konzultacije, zapovijedanje i nadzor

- Unaprijedit će se sposobnosti konzultacije kontinuiranim praćenjem rada vojnih odbora i tijela NATO-a i EU-a u cilju pravodobne dostave informacija, uputa i naloga predstavnicima u tim tijelima;
- Unaprijedit će se sposobnosti Zapovjedno-operativnog središta Glavnog stožera Oružanih snaga na način da se osigura: učinkovito stvaranje zajedničke operativne slike, provedba procesa donošenja operativnih odluka, zapovijedanja i nadzora u provedbi misija i operacija;
- Razvit će se sposobnost sudjelovanja u NATO razmjestivim zapovjedništvima te će se sudjelovati u izgradnji sposobnosti nadzora i ranog upozoravanja iz zraka;
- U cilju uspješne izgradnje vojne moći osigurat će se pravovremene i cjelovite informacije postrojbama, pojedincima i zapovjednicima na bojištu. Informacije moraju biti dostupne svim snagama u strukturi, uz istovremeno štićenje komunikacijskih mreža i informacija na njima;

- U osiguranju provedbe općih ciljeva uspostaviti će se funkcionalna organizacijska struktura komunikacijsko-informacijskih sustava Oružanih snaga;
- Katalozima usluga definirati će se obujam i vrste komunikacijskih usluga kao što su: mrežne usluge, računalne usluge, zapovjedni sustavi, logistički sustavi i potpora, zaštita informatičkih sustava i informatičkog prostora (*cyber* prostora), upravljanje identitetima i pravima pristupa poslovnih usluga;
- Osigurati će se nesmetan prihvat i štićena distribucija podataka iz radarskih i drugih elektroničkih senzora kao i iz obavještajnih sustava do združenih i taktičkih zapovjednih mesta;
- Osigurati će se prihvat i razmjena informacija iz odgovarajućih NATO mreža;
- Uspostaviti će se NATO nacionalni razmjestivi KIS modul (N HRV DCM);
- Provesti će se integracija nacionalnih senzorskih kapaciteta u adekvatne savezničke sustave;
- Završiti će se integracija u NATINAMDS te će se implementirati novi NATO integrirani sustav zrakoplovnog zapovijedanja i nadzora.

Projekcija

- Sposobnost strateškoga zračnog prijevoza osigurati će se kroz sudjelovanje u NATO i drugim međunarodnim inicijativama te bilateralnim sporazumima i komercijalnim ugovorima, a sukladno potrebama i odlukama o angažiranju postrojbi Oružanih snaga izvan teritorija Republike Hrvatske;
- U okvirima razvoja sposobnosti HRM razvit će se sposobnosti baziranja na izdvojenim lokacijama u području južnog Jadrana;
- Unaprijedit će se sposobnosti pretovara tereta i vozila te prijema/stacioniranja/daljnog pokreta/integracije.

Uporaba i korištenje

- Održavati i unaprjeđivati će se sposobnosti napadnog i obrambenog djelovanja pješaštvom; sposobnosti manevra, vatre i pokretljivosti; oklopne i protuoklopne

sposobnosti postrojbi HKoV; sposobnosti civilno-vojne interakcije; sposobnosti zemaljskog nadzora zračne potpore te sposobnosti indirektne vatrene potpore;

- Održavati i unaprjeđivat će se sposobnosti snaga HRZ i PZO za gađanje, raketiranje i bombardiranje ciljeva na zemlji iz zraka;
- Održavati i postupno će se unaprjeđivati sposobnosti elektroničkog djelovanja u aktivnom i pasivnom/zaštitnom spektru;
- Unaprijedit će se sposobnosti HRM u okvirima djelovanja Obalne straže opremanjem ophodnim brodovima;
- Razvit će se sposobnosti specijalnih snaga, neubojite sposobnosti, sposobnosti za provedbu združenih operacija u urbanom okružju te sposobnosti provedbe obuke vojnih i policijskih snaga u okvirima operacija stabilizacije i rekonstrukcije;
- Analizirat će se mogućnosti razvoja i izgradnje, odnosno nabave višenamjenskog broda kao platforme za razvoj i održavanje šireg spektra borbenih i potpornih sposobnosti HRM-a.
- Održavat će se minsko i protupovršinske sposobnosti HRM-a, te unaprijediti sposobnosti za protuminsko ratovanje.

Informiranje/svijest o situaciji

- Sposobnosti obavještajne analitičke obrade i fuzije te raspodjele proizvoda održavat će se i koncentrirati na združenoj razini, podupirući primjerenim proizvodima sve razine odlučivanja;
- U sigurnosno-obavještajnom dijelu područja informiranja razvit će se združene obavještajne, motrilačke i izvidničke sposobnosti (*Joint Intelligence Surveillance and Reconnaissance, JISR*), kao multiplikatori operativnih učinaka Oružanih snaga, kojima će se omogućiti zahvat cijelog (primarnog) područja obrambenog interesa Republike Hrvatske, područja razmještaja hrvatskih kontingenata (sekundarno područje interesa), pružanje potpore kolektivnoj obrani NATO-a i EU-a te višenacionalnim operacijama izvan teritorija članica Saveza;
- Kontinuirano će se podizati kakvoća i širiti opseg obavještajnih proizvoda kojima Republika Hrvatska sudjeluje u izradi usuglašenih NATO-ovih obavještajnih proizvoda te kojima podupire sustav obavještajnog upozoravanja NATO-a;

- Nastaviti će se s razvojem sposobnosti u temeljnim disciplinama: elektroničko izviđanje (*Signal Intelligence, SIGINT*); prikupljanje informacija ljudskim resursima (*Human Intelligence, HUMINT*); prikupljanje informacija iz otvorenih izvora (*Open Source Intelligence, OSINT*);
- Pokrenuti će se obnova i razvoj temeljne discipline prikupljanja i obrade slikovnih informacija (*Imagery Intelligence, IMINT*);
- Nastaviti će se razvoj biometrijskih sposobnosti Oružanih snaga kojima se podupire sigurnost NATO vođenih operacija;
- Dovršiti će se razvoj sposobnosti iskorištavanja i obrade geoprostornih informacija te njihovog združivanja s proizvodima ostalih tehničkih obavještajnih disciplina. Dio ovih sposobnosti iskorištavat će informacije iz specijaliziranog mrežnog sustava NATO-a te proizvode Satelitskog centra Europske unije čiji je Republika Hrvatska član;
- Održavati i unaprijediti će se sposobnosti zračnog motrenja integracijom aktivnih i pasivnih, vojnih i civilnih senzorskih sustava u cilju stvaranja kvalitetne prepoznate slike o situaciji u zračnom prostoru;
- Unaprijediti će se senzorski sustavi brodova HRM i uspostaviti jedinstvena mreža za prikupljanje podataka o pomorskoj situaciji u Jadranu;
- Unaprijediti će se sposobnosti prikupljanja, obrade i distribucije podataka u potpori mornaričkom protuminskom djelovanju;
- Dovršiti će se razvoj jedinstvene informacijske mreže koja će povezati vojne i civilne senzorske sustave te korisnike informacija u području pomorske sigurnosti na Jadranu. Nedostatne ili teško priuštive senzorske sposobnosti HRM-a nadoknađivat će se uporabom združenih sposobnosti tehničkih disciplina prikupljanja i obrade podataka JISR;
- Razvijati će se i uvećavati te periodički obnavljati stručne kompetencije pripadnika sustava. U izgradnji i održavanju nedostatnih sposobnosti iskorištavati vlastite resurse obuke i izobrazbe, a u područjima za koja ne postoje ili nisu priuštivi zadovoljavajući resursi obuke i izobrazbe, sigurnosno-obavještajni sustav će se oslanjati na odgovarajuće kapacitete NATO-a, Satelitskog centra Europske unije, te država članica NATO-a i/ili EU.

Logistika i održivost

- Održavati će se sposobnosti kontrole kretanja u području operacije;

- Unaprijedit će se sposobnosti zdravstvene potpore, sposobnosti taktičkog transporta i prijevoza osoba, inženjerijske sposobnosti u potpori održivosti snaga te sposobnosti upravljanja logističkim informacijama uspostavom integriranog logističkog informacijskog sustava;
- Održavat će se i unaprijediti sposobnosti taktičkog zračnog transporta postojećim helikopterima i novim lakisim transportnim avionom;
- Održavat će se i unaprijediti sposobnost za zračno-medicinsku evakuaciju helikopterima;
- Izgradit će se sposobnost razmjestive logističke baze sa sposobnošću pročišćavanja vode za ljudsku potrošnju;
- Unaprijedit će se sposobnosti pružanja potpore zemlje domaćina.

Zaštita

- Održavat će se postojeće sposobnosti zrakoplovnih snaga za izvršenje mirnodopskog nadzora i zaštite zračnog prostora (*Air Policing*), zračnog presretanja, protuzračnog djelovanja u svim vremenskim uvjetima danju i noću te će se do kraja 2016. donijeti odluka o mogućnostima i modalitetima razvoja ove sposobnosti;
- Unaprijedit će se sposobnosti za NKB obranu, sposobnosti zemaljske PZO, sposobnosti suprotstavljanja improviziranim eksplozivnim napravama, sposobnosti zaštite od raketnog/topničkog/minobacačkog djelovanja, sposobnosti zrakoplovne samozaštite, sposobnost protuminskog djelovanja u vrlo plitkim vodama i lukama, sposobnost prikupljanja biometrijskih podataka, sposobnost motrenja i navođenja na moru, sposobnost traganja i spašavanja, sposobnost evakuacije u neborbenim uvjetima te sposobnosti pomorskog presretanja.

V. ORGANIZACIJA I STRUKTURA ORUŽANIH SNAGA

Restrukturiranje Oružanih snaga provodi se preustrojem koji će rezultirati učinkovitijom zapovjednom strukturom, decentralizacijom sustava zapovijedanja uz unaprjeđenje upravljanja i sinkronizacije procesa, poboljšanjima u razvoju i uporabi sposobnosti te uravnoteženjem planova, i racionalizacijom resursa. Krajnji cilj su operativnije, dobro osposobljene i opremljene, a brojčano manje, Oružane snage koje mogu ispuniti sve postavljene misije i zadaće.

Oružane snage bit će organizirane u stožere, zapovjedništva, postrojbe, ustanove i druge ustrojstvene jedinice i bit će, u pogledu uloge i funkcija, jasno razgraničene u dvije sastavnice: operativnu i institucionalnu.

Operativnu sastavnicu Oružanih snaga sačinjavat će ustrojstvene jedinice koje se organiziraju i pripremaju za provedbu borbenih i neborbenih operacija (operativna zapovjedništva, gardijske brigade, Flotila i Obalna straža Republike Hrvatske, zračne snage, zapovjedništvo specijalnih snaga i druge).

Institucionalnu sastavnicu Oružanih snaga sačinjavat će ustrojstvene jedinice čija je svrha izgrađivati, odnosno, podržavati izgradnju sposobnosti operativne komponente (potporna zapovjedništva, škole, središta za obuku, opslužništva i drugo).

Oružane snage će u sljedećem razdoblju provesti preustroj s ciljem smanjenja upravne i zapovjedne strukture u odnosu na operativne snage te će se kroz funkcionalna objedinjavanja ili izdvajanja ustrojstvenih cjelina postići okrupnjavanje i/ili ustrojavanje novih ustrojstvenih jedinica Oružanih snaga te učinkovitija zapovjedna struktura i decentralizacija sustava zapovijedanja.

Bojna za specijalna djelovanja preustrojiti će se u Zapovjedništvo specijalnih snaga čime će se ispuniti preuzete obveze unaprjeđivanja sposobnosti provedbe specijalnih operacija.

Pukovnija vojne policije iz sastava Hrvatske kopnene vojske te vodovi iz sastava Hrvatske ratne mornarice i Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane preustrojiti će se u jedinstvenu pristožernu postrojbu Glavnog stožera.

Središnjica za upravljanje osobljem izdvojiti će se iz sastava Zapovjedništva za potporu i bit će pristožerna postrojba Glavnog stožera.

Iz sadašnjeg sastava Pukovnije veze Hrvatske kopnene vojske ustrojiti će se Središnjica za

komunikacijsko-informacijske kao pristožerna postrojba Glavnog stožera te Bojna veze koja će biti podređena zapovjedniku Hrvatske kopnene vojske.

Središnjica za elektroničko izviđanje kao pristožerna postrojba Glavnog stožera i dijelovi Vojno-obavještajne bojne Hrvatske kopnene vojske ustrojiti će Središnjicu za obavještajno djelovanje kao pristožernu postrojbu Glavnog stožera. Preostali dio Vojno-obavještajne bojne Hrvatske kopnene vojske preustrojiti će se i ući u sastav vojno-obavještajnih satnija gardijskih brigada.

Nakon preustroja, Oružane snage će do kraja 2017. godine imati do 15.000 djelatnih osoba i do 400 kadeta.

Temeljno se zadržava sadašnja granska i rodovska struktura Oružanih snaga uz navedeno smanjenje i organizacijske promjene. Oružane snage činit će Hrvatska kopnena vojska (HKOV), Hrvatska ratna mornarica (HRM), Hrvatsko ratno zrakoplovstvo i protuzračna obrana (HRZ I PZO), Hrvatsko vojno učilište (HVU), Zapovjedništvo za potporu (ZZP), Zapovjedništvo specijalnih snaga (ZSS), Vojnostegovni sud (VSS), vojna predstavništva (VP) te pristožerne postrojbe (PP):

- Središnjica za obavještajno djelovanje (SOD),
- Pukovnija vojne policije (PVP),
- Počasno-zaštitna bojna (PZB),
- Središnjica za komunikacijsko-informacijske sustave (SKIS),
- Središnjica za upravljanje osobljem (SUO) i
- Dom Glavnog stožera Oružanih snaga (DGSOS).

STRUKTURA ORUŽANIH SNAGA

U skladu s nalazima i preporukama Strateškog pregleda obrane organizacijska struktura Oružanih snaga oblikovat će se na način kako je to prikazano na slici broj 1.

Slika 1.: Struktura Oružanih snaga Republike Hrvatske

Glavni stožer ustrojava se u okviru Ministarstva obrane kao združeno tijelo nadležno za pripremu, zapovijedanje, uporabu i korištenje Oružanih snaga.

Zapovjedništva grana Oružanih snaga odgovorna su za funkcioniranje grana Oružanih snaga i nadležna za pripremu podređenih zapovjedništava i postrojbi za izvršavanje zadaća. Zapovjedništva grana sudjeluju u profesionalnom razvoju osoblja i odgovorna su za obuku djelatnog i pričuvnog osoblja.

Hrvatsko vojno učilište (HVU) provodi izobrazbu za potrebe Oružanih snaga i nadležno je za provedbu znanstveno-istraživačke i nakladničke djelatnosti.

Zapovjedništvo za potporu (ZZP) provodi kontinuiranu logističku, zdravstvenu i drugu potporu zapovjedništvima i postrojbama Oružanih snaga u provedbi zadaća u zemlji i inozemstvu, te osposobljava pripadnike Oružanih snaga u funkcionalnom području logistike.

Zapovjedništvo specijalnih snaga (ZSS) planira i provodi specijalne operacije i aktivnosti u svrhu potpore i zaštite nacionalnih interesa. Zapovjedništvo specijalnih snaga bit će odgovorno za opremanje i obuku specijalnih snaga, razvoj doktrine te koordinaciju priprema specijalnih operacija.

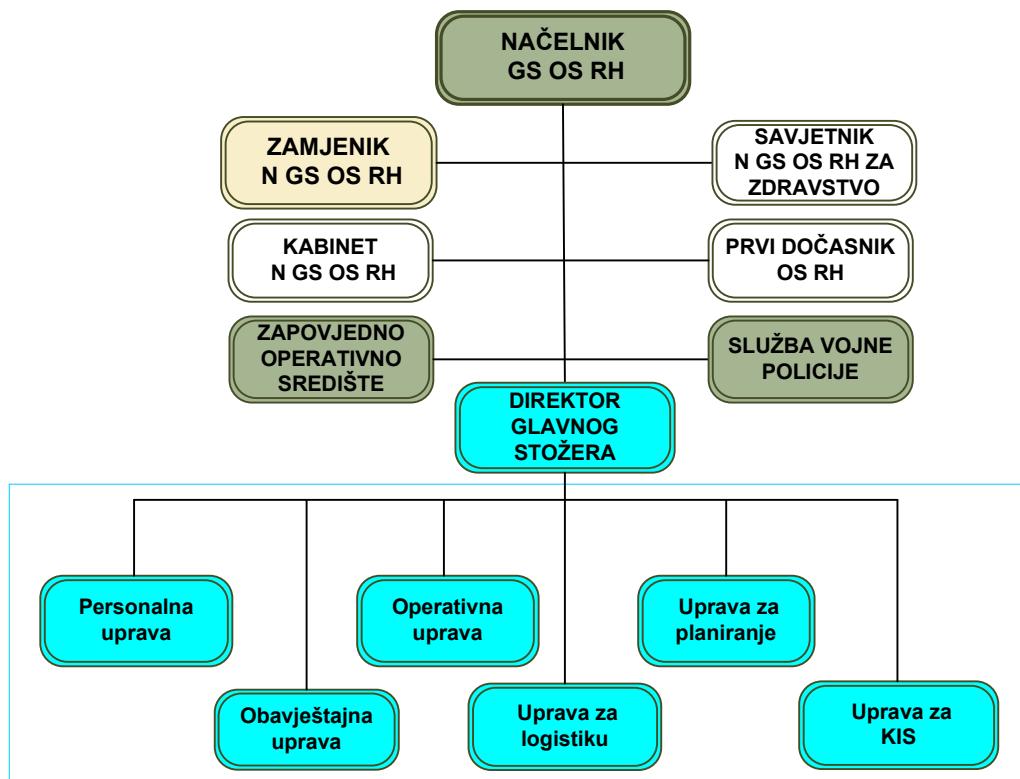
Vojna predstavništva predstavljaju Oružane snage Republike Hrvatske te obavljaju stručne poslove vezane uz sudjelovanje u radu i praćenje rada odbora, radnih grupa, stalnih i privremenih tijela pri Sjevernoatlantskom savezu i Europskoj uniji te pri Savezničkom zapovjedništvu za operacije i Savezničkom zapovjedništvu za transformaciju.

Vojnostegovni sud (VSS) će samostalno i neovisno odlučivati o stegovnoj odgovornosti za stegovne prijestupe i o materijalnoj odgovornosti pripadnika Oružanih snaga te će se sastojati od Vojnostegovnog odjela u Zagrebu i vojnogstegovnih odsjeka u Osijeku i Splitu.

Pristožerne postrojbe ustrojavaju se s ciljem razvoja sposobnosti za provedbu različitih zadaća i aktivnosti potpore, koje druge sastavnice Oružanih snaga, zbog svoje specifičnosti ili opsega ne mogu osigurati u okviru organskog sastava.

Glavni stožer Oružanih snaga

Glavni stožer će biti ustrojen u organizacijske cjeline prikazane na slici broj 2.

Slika 2.: Struktura Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske

Na čelu Glavnog stožera je načelnik Glavnog stožera nadređen zapovjedništvima, postrojbama i ustanovama Oružanih snaga, Vojnom predstavništvu Republike Hrvatske pri Organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora i Europskoj uniji u sastavu Stalnog predstavništva Republike

Hrvatske pri Organizaciji Sjevernoatlantskog ugovora, Nacionalnom vojnom predstavništvu Republike Hrvatske pri Savezničkom zapovjedništvu za operacije i Nacionalnom vojnom predstavništvu Republike Hrvatske pri Savezničkom zapovjedništvu za transformaciju.

Načelnik Glavnog stožera je glavni vojni savjetnik Predsjedniku Republike i ministru obrane.

Načelnik Glavnog stožera odgovoran je Predsjedniku Republike za provedbu zapovijedi i naredbi te ministru obrane za provedbu odluka te ih izvješće o njihovoj provedbi u skladu s odredbama Zakona o obrani.

Načelnik Glavnog stožera može dio ovlasti zapovijedanja prenijeti na zamjenika načelnika Glavnog stožera i/ili na direktora Glavnog stožera.

Načelnik Glavnog stožera ima zamjenika koji ga zamjenjuje u vrijeme njegove odsutnosti.

U Glavnom stožeru nalazi se direktor Glavnog stožera, koji je neposredno nadređen upravama Glavnog stožera te zamjenjuje načelnika Glavnog stožera u slučaju njegove odsutnosti i odsutnosti zamjenika načelnika Glavnog stožera.

U Glavnom stožeru nalazi se savjetnik načelnika Glavnog stožera za zdravstvo koji je glavni savjetnik načelnika Glavnog stožera za područje zdravstvene zaštite i zdravstvene potpore u Oružanim snagama i odgovoran je za doktrinarno uređenje te organizaciju i funkcioniranje zdravstvene službe u Oružanim snagama.

Prvi dočasnik Oružanih snaga izravno je odgovoran načelniku Glavnog stožera za izgradnju i rad Dočasnicičkog zbora u Oružanim snagama i koji sudjeluje u usmjeravanju profesionalnog razvoja vojnika, mornara i dočasnika Oružanih snaga.

Za stvaranje potrebnih preduvjeta za redovito obnašanje dužnosti načelnika Glavnog stožera, zamjenika načelnika Glavnog stožera, direktora Glavnog stožera, savjetnika za zdravstvo i prvog dočasnika ustrojava se Kabinet načelnika Glavnog stožera.

Zapovjedno operativno središte (**ZOS**) je nadležno za zapovijedanje dodijeljenim snagama u operacijama potpore miru u inozemstvu i prilikom pružanja pomoći institucijama civilne vlasti i stanovništvu na ugroženim područjima i slučajevima prirodnih, tehničko-tehnoloških, ekoloških nesreća, traganja i spašavanja, protupožarne zaštite, prijevoza unesrećenih ili oboljelih u skladu s odobrenim planovima korištenja Oružanih snaga i provedbenim zapovijedima načelnika Glavnog stožera te za izradu zapovijedi i drugih provedbenih dokumenata potrebnih za svakodnevno

funkcioniranje Oružanih snaga. Na čelu Zapovjedno operativnog središta je zapovjednik koji provodi zapovijedanje nad dijelovima Oružanih snaga u skladu s dodijeljenim ovlastima.

Služba vojne policije (**SVP**) nadležna za područje vojno policijskih poslova. Na čelu Službe vojne policije nalazi se načelnik službe koji rukovodi Službom te organizira i usklađuje njen rad.

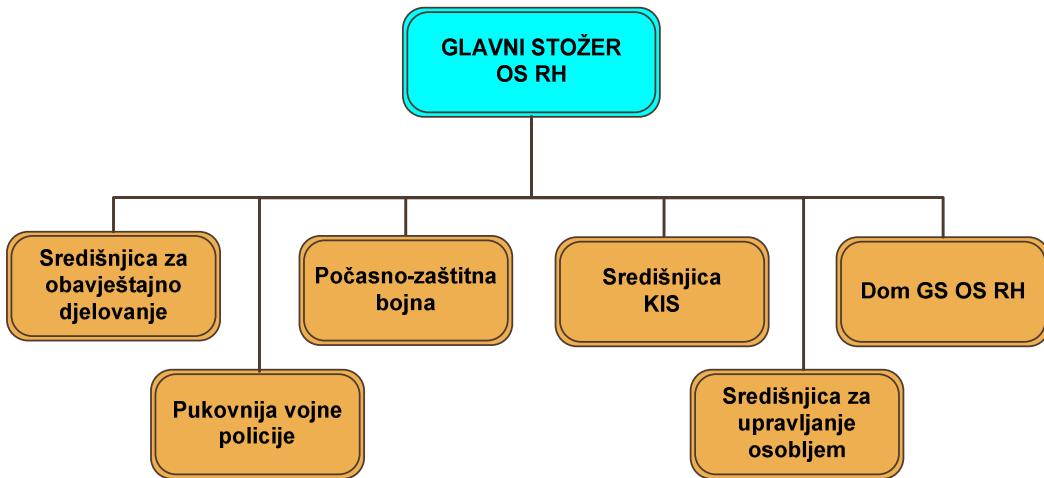
U Glavnem stožeru ustrojavaju se uprave koje u svojim nadležnostima pokrivaju pojedina funkcionalna područja. Na čelu uprava nalaze se načelnici koji rukovode upravom i organiziraju, usklađuju i nadziru njen rad.

Svaka uprava je odgovorna za doktrinarno uređenje te za usmjeravanje i nadzor funkcioniranja svojega funkcionalnog područja.

Daljnjim razvojem funkcionalnih područja razvit će se model funkcionalnog upravljanja koji će omogućiti da načelnici uprava Glavnog stožera odgovorni za pojedina funkcionalna područja budu ujedno i zapovjednici pristožernih postrojbi Glavnog stožera koje su odgovorne za provedbu zadaća iz tog funkcionalnog područja. Ovaj model omogućiće smanjenje broja izvršitelja zapovjednih funkcija.

Pristožerne postrojbe Glavnog stožera

Pristožerne postrojbe će se reorganizirati i ustrojiti u organizacijske cjeline prikazane na slici 3.

Slika 3.: Pristožerne postrojbe Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske

Središnjica za obavještajno djelovanje će pružati združenu obavještajnu potporu Oružanim snagama i ostalim dijelovima obrambenog resora u izvršenju mirnodopskih zadaća, provedbi ratnih i neratnih operacija te biti nositelj obuke i razvoja vojno obavještajnog roda u Oružanim snagama.

Pukovnija vojne policije će obavljati vojnopolicijske poslove u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama. Pukovnija će obavljati poslove zaštite osoba, objekata i prostora od važnosti za Ministarstvo obrane i Oružane snage, poduzimati preventivne i represivne mjere u cilju spriječavanja kaznenih djela prekršaja i kršenja vojne stege i službene dužnosti te provoditi kriminalistička istraživanja. Pukovnija će biti nadležna za obuku vojnopolicijskog roda te razvoj sposobnosti uzgoja i obuke vojnih pasa.

Počasno-zaštitna bojna će izvršavati protokolarne zadaće za potrebe državnog i vojnog vrha te zadaće zaštite i osiguranja Predsjednika Republike Hrvatske.

Središnjica KIS-a će osiguravati tehničku osnovicu mrežno usmjereno zapovijedanja na strateškoj razini te administrirati i štititi ključne komunikacijsko-informacijske sustave Oružanih snaga. Središnjica će biti nositelj izgradnje sposobnosti obrane informatičkog prostora u Oružanim snagama.

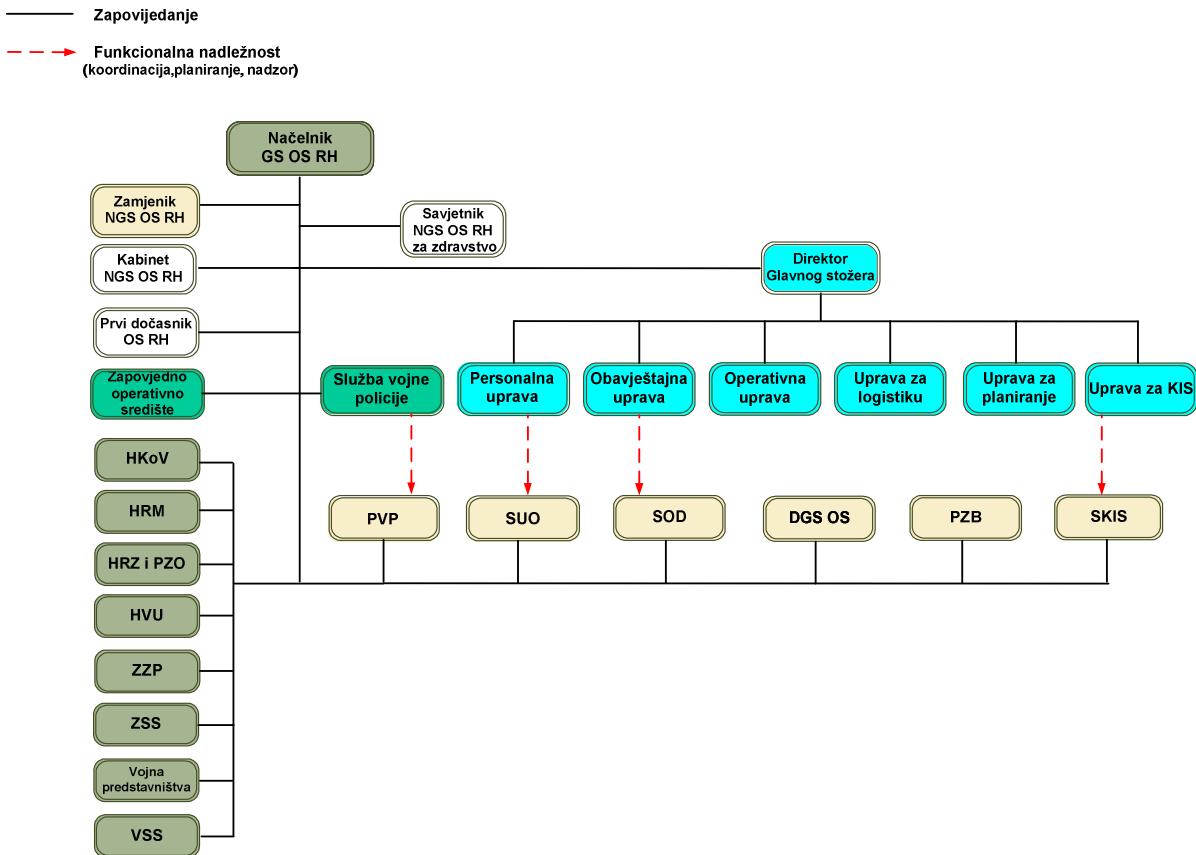
Središnjica za upravljanje osobljem će provoditi zadaće upravljanja djelatnim, ročnim i pričuvnim osobljem u skladu s konceptualnim uređenjem funkcionalnog područja, primarno u području pribavljanja, raspoređivanja i razvoja te djelomično i potpore osoblju u miru i pri provedbi ratnih i neratnih operacija.

Dom Glavnog stožera Oružanih snaga će pružati prometnu, administrativnu i logističku potporu Glavnom stožeru.

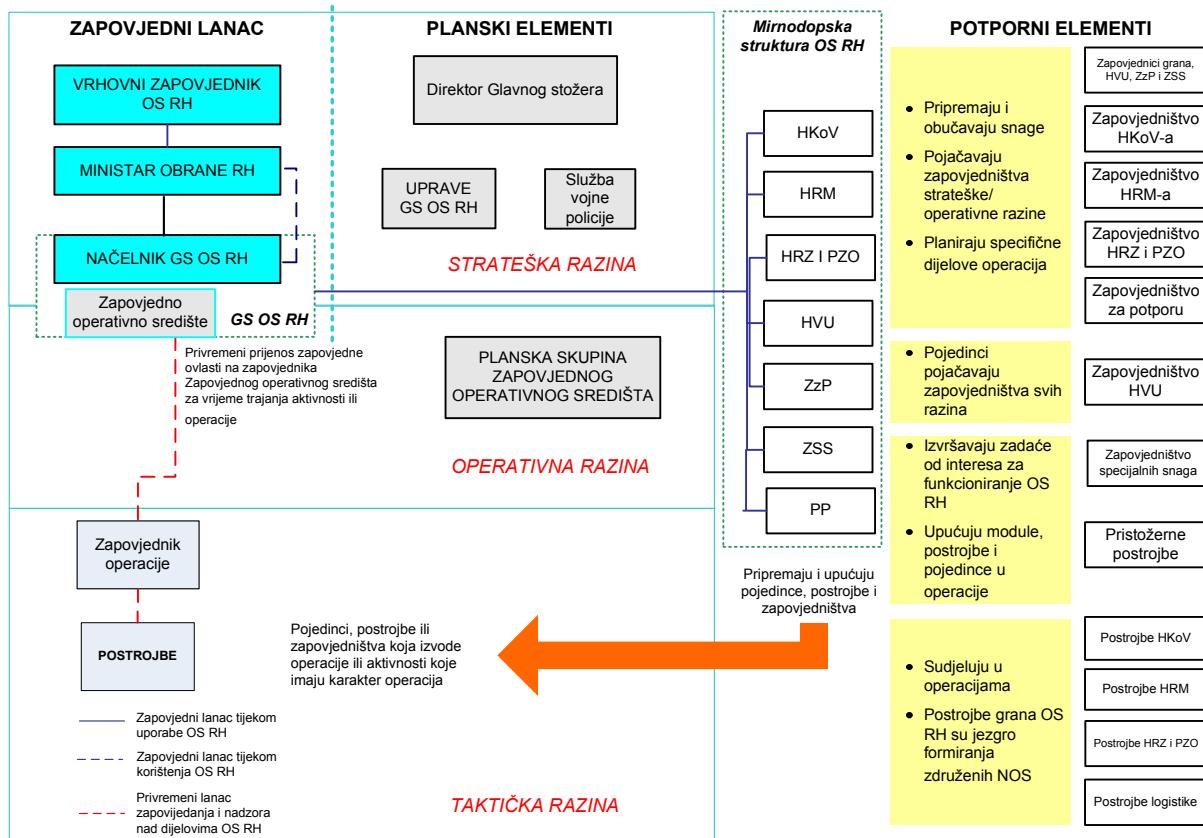
Uprave Glavnog stožera i Služba vojne policije u skladu sa svojim funkcionalnim područjima provodit će koordinaciju, usmjeravanje i provedbu zajedničkih zadaća u skladu s planskim dokumentima te nadzor rada i aktivnosti pristožernih postrojbi (Slika 4.), prema sljedećem:

- Personalna uprava – Središnjica za upravljanje osobljem;
- Obavještajna uprava – Središnjica za obavještajno djelovanje;
- Uprava za KIS – Središnjica KIS;
- Služba vojne policije – Pukovnija vojne policije.

Zapovjedni lanac u miru i tijekom korištenja i pomoći Oružanih snaga (sudjelovanje u operacijama potpore miru, nesrećama uzrokovanim ljudskim, tehničkim ili prirodnim čimbenicima i sl.) prikazan je na slici 5.

Slika 4.: Struktura zapovjednih odnosa i nadležnosti u Oružanim snagama

Slika 5.: Zapovjedni lanac u miru i tijekom korištenja i pomoći Oružanih snaga

Sustav zapovijedanja i nadzora u Oružanim snagama imat će sposobnost planiranja i vođenja operacija u skladu s planovima uporabe i korištenja Oružanih snaga te će omogućavati vođenje svakodnevnih aktivnosti u ustrojstvenim jedinicama Oružanih snaga.

Načelnik Glavnog stožera može prenijeti ovlast operativnog i taktičkog zapovijedanja i nadzora nad postrojbama i pripadnicima Oružanih snaga u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize i humanitarnim operacijama.

Grane Oružanih snaga provodit će pripreme i opremanje pojedinaca, postrojba i namjenski organiziranih snaga za izvršenje zadaća u određenim geografskim prostorima (kopno, more, zrak) čija je primarna zadaća održavanje potrebne razine spremnosti operativnih postrojbi.

Sustav zapovijedanja i nadzora tijekom izvođenja operacije obrane teritorijalne cjelovitosti, suverenosti i neovisnosti Republike Hrvatske vlastitim snagama i uz pomoć saveznika neće se značajnije mijenjati. Iz sastava zapovjedništava grana, Zapovjedništva za potporu i Zapovjedništva specijalnih snaga modulirat će se zapovjedništva namjensko organiziranih snaga u cilju planiranja i provedbe združenih operacija.

Lokacije organizacijskih cjelina Glavnog stožera i pristožernih postrojbi prikazane su u tablici 1.

ORGANIZACIJSKA CJELINA	MJESTO	OBJEKT/VOJARNA
Glavni stožer	Zagreb	Administrativno središte MORH-a i GS OSRH
Središnjica KIS		Vojarna "Croatia"
Pukovnija vojne policije		Vojarna "Croatia"
Središnjica za upravljanje osobljem		Vojarna "Croatia"
Počasno-zaštitna bojna		Vojarna "Petar Zrinski"
Dom Glavnog stožera		Vojarna "Tuškanac"
		Administrativno središte MORH-a i GS OSRH
Središnjica za obavještajno djelovanje	Velika Buna	Vojarna "Satnik Josip Zidar"

Tablica 1.: Lokacije Glavnog stožera i pristožernih postrojbi Glavnog stožera

Hrvatska kopnena vojska

Hrvatska kopnena vojska (HKOV) će biti ustrojena u organizacijske cjeline s razmještajem prikazanima na slici broj 6.

Slika 6.: Struktura i lokacije Hrvatske kopnene vojske

Hrvatska kopnena vojska će djelomično promijeniti strukturu i sastojat će se od dvije gardijske brigade (oklopno-mehanizirane i mehanizirane), Zapovjedništva za obuku i doktrinu, Topničko-raketne pukovnije, Pukovnije protuzračne obrane, Inženjerijske pukovnije, Bojne NBKO, Bojne veze, Središta za međunarodne vojne operacije i Doma zapovjedništva.

Gardijske brigade će u svom sastavu imati bojne borbenih rodova (motorizirano i mehanizirano pješaštvo, oklopništvo), koje će, s pripadajućom organskom borbenom i drugom potporom iz sastava brigade ili pridodanih postrojbi iz sastava ostalih postrojbi Hrvatske kopnene vojske, biti glavni borbeni moduli. Mehanizirane bojne gardijskih brigada bit će opremljene borbenim oklopnim vozilima na kotačima BOV "Patria" i borbenim vozilima pješaštva M-80. Motorizirane bojne imat će u svom sastavu oklopljena motorna vozila i kamione, a u sastavu tenkovske bojne nalazit će se tenkovi M-84 A.

Glavne zadaće Hrvatske kopnene vojske u miru su:

- Održavanje optimalne razine spremnosti snaga,
- Razvoj i održavanje sposobnosti obrane teritorijalne cjelovitosti, suverenosti i neovisnosti,
- Razvoj i održavanje sposobnosti za sudjelovanje u pomoći civilnim institucijama i građanima u obrani od prirodnih i tehničko-tehnoloških nesreća,
- Razvoj i održavanje sposobnosti za sudjelovanje u operacijama potpore miru,
- Sudjelovanje u potpori savezničkim snagama u Republici Hrvatskoj,
- Sudjelovanje u aktivnostima nadzora naoružanja i izgradnje mjera povjerenja i sigurnosti.

U ratu Hrvatska kopnena vojska ima sljedeće zadaće:

- Nositelj provedbe združenih obrambenih i napadnih operacija u obrani teritorijalnog integriteta Republike Hrvatske,
- Sudjelovanje u obrani Republike Hrvatske i saveznika sukladno članku 5. Sjevernoatlantskog ugovora.

Gardijska mehanizirana brigada će razvijati sposobnosti obrane Republike Hrvatske i sudjelovanja u operacijama potpore miru, angažiranjem snaga veličine borbene skupine temeljene na mehaniziranoj bojni, na rotacijskoj osnovi te sudjelovanja u Borbenim skupinama EU.

Gardijska oklopno-mehanizirana brigada će težišno razvijati sposobnosti obrane Republike Hrvatske.

Topničko-raketna pukovnija će razvijati sposobnosti vatrene potpore te provoditi obuku roda topništva.

Pukovnija protuzračne obrane će razvijati sposobnosti protuzračne obrane te provoditi obuku roda PZO.

Inženjerijska pukovnija će pružati inženjerijsku potporu Oružanim snagama, provoditi zadaće razminiranja i obuke roda inženjerije te razvijati i održavati sposobnosti potpore civilnim institucijama.

Bojna NBKO će pružati potporu Oružanim snagama u NBKO zaštiti, provoditi zadaće NBKO motrenja, izviđanja i dekontaminacije, obuke roda NBKO te razvijati i održavati sposobnosti potpore civilnim institucijama.

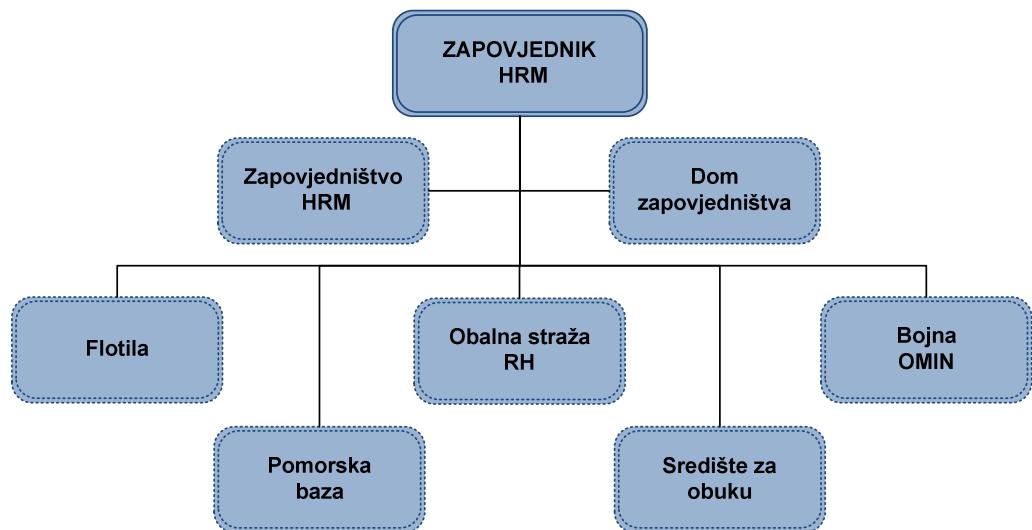
Bojna veze provodit će zadaće osiguravanja neprekidnog funkcioniranja komunikacijsko-informacijskog sustava HKOV-a (operativna razina) te će, kroz Nacionalni razmjestivi komunikacijski modul (*Deployable Communication Module, DCM*), razvijati sposobnost djelovanja u okviru NATO snaga.

Središte za međunarodne vojne operacije će provoditi obuku pojedinaca i postrojbi u skladu s Konceptom obuke za MVO te funkcionalno obučavati ključno osoblje Oružanih snaga i zemalja partnera za djelovanje u sklopu UN/NATO/EU operacija potpore miru.

Zapovjedništvo za obuku i doktrinu razvijat će se kao funkcionalno zapovjedništvo i sastojat će se od elemenata koji se bave razvojem doktrine kopnenih snaga te obukom djelatnog, pričuvnog i ročnog sastava. U svom će sastavu imati Središte za obuku pješaštva i oklopništva sa zadaćom provedbe dragovoljnog vojnog osposobljavanja i specijalističke obuke roda pješaštva i oklopništva. Pored toga, u svom će sastavu imati Središte za borbenu obuku na vojnom poligonu „Eugen Kvaternik“ Slunj za provjeru i ocjenjivanje borbene spremnosti postrojbi Hrvatske kopnene vojske za svoje temeljne borbene zadaće te Simulacijsko središte za provedbu nacionalnih i međunarodnih vježbi uz uporabu računalnih simulacija.

Hrvatska ratna mornarica

Hrvatska ratna mornarica će biti ustrojena u organizacijske cjeline s razmještajem prikazanim na slici 7.

Slika 7.: Struktura i lokacije Hrvatske ratne mornarice

Hrvatska ratna mornarica će se sastojati od Flotile, Obalne straže Republike Hrvatske (u dalnjem tekstu: Obalna straža), Bojne obalnog motrenja i navođenja, Pomorske baze, Središta za obuku i Doma zapovjedništva.

Flotila će razvijati sposobnosti pomorskog ratovanja i sudjelovanja u međunarodnim pomorskim operacijama, a Obalna straža sposobnosti nadzora i zaštite prava i interesa Republike Hrvatske na moru. Ostale pomorske snage u potpori su djelovanja Flotile i Obalne straže.

Glavne zadaće Hrvatske ratne mornarice u miru su:

- Održavanje optimalne razine spremnosti snaga,
- Osiguranje slobode plovidbe morem uz stalni nadzor akvatorija i priobalja,
- Planiranje i priprema snaga za samostalne, združene (intergranske), zajedničke (s drugim subjektima za zaštitu prava i interesa na moru) i međunarodne operacije,
- Nadzor i zaštita prava i interesa Republike Hrvatske na moru,
- Razvoj sposobnosti za sudjelovanje u združenim operacijama,
- Stvaranje integrirane slike pomorske situacije na Jadranu, u suradnji s drugim državnim tijelima i u skladu s postojećom praksom temeljenom na međunarodno preuzetim obvezama,
- Pomorska sigurnost i sigurnost plovidbe,
- Sudjelovanje u operacijama potpore miru,
- Sudjelovanje u potpori zemlje domaćina savezničkim snagama u Republici Hrvatskoj,
- Razvoj i održavanje sposobnosti za sudjelovanje u pomoći civilnim institucijama i građanima te sposobnosti traganja i spašavanja na moru.

U ratu Hrvatska ratna mornarica ima sljedeće zadaće:

- Sudjelovanje u združenim obrambenim i napadnim operacijama u obrani i uspostavi teritorijalnog integriteta Republike Hrvatske,
- Sudjelovanje u obrani Republike Hrvatske i saveznika sukladno članku 5. Sjevernoatlantskog ugovora.

Flotila će u svom sastavu imati raketne topovnjače, lovce mina - minolovce i desantne brodove-minoplašte te će, uz ostala pripadajuća plovila, razvijati i održavati sposobnosti za protupovršinska, minsko-protuminska, ograničena protupodmornička djelovanja i sposobnost prevoženja morem.

Obalna straža će u svom sastavu imati ophodne brodove i lučke remorkere te će, uz ostala pripadajuća plovila, razvijati i održavati sposobnosti nadzora i zaštite prava i interesa Republike

Hrvatske na moru kroz provedbu jurisdikcije Republike Hrvatske u zaštićenom ekološko-ribolovnom pojasu, epikontinentalnom pojasu i na otvorenom moru.

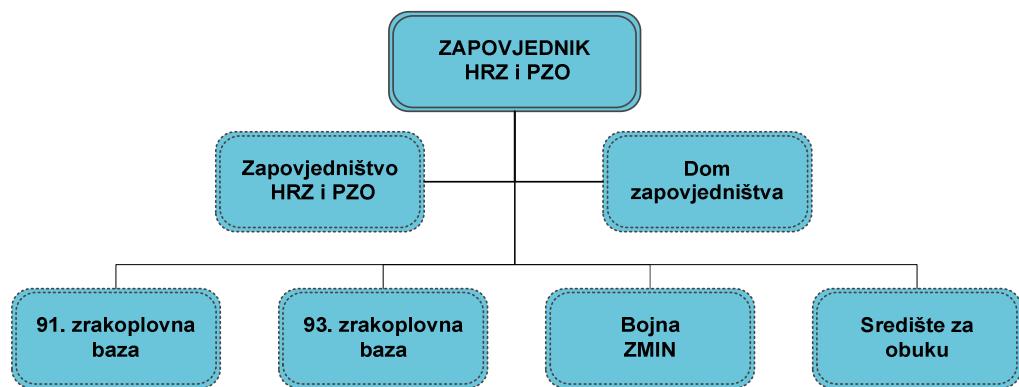
Bojna obalnog motrenja i navođenja će u svom sastavu imati postaje obalnog motrenja te će razvijati i održavati sposobnosti nadzora akvatorija Republike Hrvatske, pružanja potpore u operacijama traganja i spašavanja i potpore sigurnosti plovidbe te pružanja komunikacijske i informacijske potpore pomorskim snagama.

Pomorska baza će svojim raspoloživim kapacitetima razvijati i održavati sposobnosti pružanja logističke potpore pomorskim snagama Hrvatske ratne mornarice te prihvata i potpore savezničkim snagama.

Središte za obuku će kroz institucionalnu obuku biti u potpori pomorskim snagama s ciljem dostizanja sposobnosti za izvršenje misija i zadaća te biti nositelj izrade doktrinarnih dokumenata.

Hrvatsko ratno zrakoplovstvo i protuzračna obrana

Hrvatsko ratno zrakoplovstvo i protuzračna obrana će biti ustrojeno u organizacijske cjeline s razmještajem prikazanim na slici 8.

Slika 8.: Struktura i lokacije Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane

Hrvatsko ratno zrakoplovstvo i protuzračna obrana će zadržati postojeću strukturu, odnosno, sastojat će se od 91. i 93. zrakoplovne baze, Bojne zračnog motrenja i navođenja, Središta za obuku i Doma zapovjedništva.

Hrvatsko ratno zrakoplovstvo i protuzračna obrana će razvijati sposobnosti nadzora i zaštite zračnog prostora Republike Hrvatske u sklopu NATO integriranog sustava protuzračne i proturaketne obrane (NATINAMDS), sudjelovanja u združenim operacijama, helikopterskoga zračnog prijevoza, potpore obuci padobranaca i lakoga zračnog prijevoza, zrakoplovno-tehničke logističke potpore vlastitim snagama, provedbe obuke pilota i svih ostalih vrsta obuka pojedinaca i postrojbi za provedbu zadaća grane u Republici Hrvatskoj i u operacijama potpore miru te potpori civilnim institucijama u Republici Hrvatskoj.

Glavne zadaće Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane **u miru su:**

- Održavanje optimalne razine spremnosti snaga,
- Provedba nadzora i zaštite zračnog prostora Republike Hrvatske,
- Razvoj sposobnosti za sudjelovanje u združenim operacijama,
- Sudjelovanje u operacijama potpore miru,
- Sudjelovanje u potpori zemlje domaćina savezničkim snagama u Republici Hrvatskoj,
- Sudjelovanje u provedbi zadaća Obalne straže,
- Razvoj i održavanje sposobnosti za sudjelovanje u pomoći civilnim institucijama i stanovništvu te sposobnosti potrage i spašavanja.

U ratu Hrvatsko ratno zrakoplovstvo i protuzračna obrana **ima sljedeće zadaće:**

- Sudjelovanje u združenim obrambenim i napadnim operacijama u obrani i uspostavi teritorijalnog integriteta Republike Hrvatske,
- Sudjelovanje u obrani Republike Hrvatske i saveznika sukladno članku 5. Sjevernoatlantskog ugovora.

91. zrakoplovna baza će u svom sastavu imati eskadrilu borbenih aviona i eskadrilu transportnih helikoptera te će razvijati i održavati sposobnosti nadzora i zaštite zračnog prostora Republike Hrvatske, sudjelovanja u združenim operacijama, operacijama potpore miru te sudjelovanja u operacijama potrage i spašavanja kao i pružanja pomoći prilikom prirodnih i tehničko-tehnoloških nesreća i katastrofa.

93. zrakoplovna baza će u svom sastavu imati eskadrilu transportnih helikoptera, protupožarnih aviona, te školskih aviona i helikoptera, a razvijat će i održavati sposobnosti obučavanja vojnih

pilota, sudjelovanja u združenim operacijama, potpore zadaćama Obalne straže, sudjelovanja u operacijama potpore miru te operacijama potrage i spašavanja kao i pružanja pomoći prilikom prirodnih i tehničko-tehnoloških nesreća i katastrofa. Nacionalne sposobnosti u gašenju požara iz zraka razvijat će s primarnim osloncem na postojeće protupožarne avione.

Bojna zračnog motrenja i navođenja provodit će zadaće nadzora i zaštite zračnog prostora Republike Hrvatske i zadaće u sustavu NATINAMDS (*NATO Integrated Air and Missile Defence*) te pružati potporu u operacijama potrage i spašavanja. Sposobnost motrenja zračnog prostora temeljenu na 3D radarima FPS-117 razvijat će do pune integracije u NATO integrirani sustav protuzračne i proturaketne obrane, uz nužno zapovjedno-informacijsko i komunikacijsko uvezivanje sa središtema za nadzor zračnog prostora susjednih NATO država, NATO operativnim središtimi i uvezivanje u sustav razmjene podataka zračnog motrenja (ASDE) sa susjednim državama članicama NATO programa "*Partnerstvo za mir*". Bojna će biti nositelj komunikacijsko-informatičke potpore grane borbenim informatičkim sustavima i veze zemlja-zrak.

Središte za obuku provodit će obuku rodova i službi Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane te će biti nositelj izrade doktrinarnih dokumenata. U svom sastavu imat će Pilotsku školu putem koje će provoditi letačku obuku u sklopu školovanja pilota na Hrvatskom vojnom učilištu.

Hrvatsko vojno učilište "Petar Zrinski"

Hrvatsko vojno učilište će biti ustrojeno u organizacijske cjeline s razmještajem prikazanim na slici 9.

Slika 9: Struktura i lokacije Hrvatskog vojnog učilišta

Hrvatsko vojno učilište će se transformirati u visoko-obrazovnu ustanovu u skladu s propisima koji uređuju visoko obrazovanje i znanstvenu djelatnost u Republici Hrvatskoj. Organizirat će i provoditi, u suradnji sa sveučilišnom zajednicom, studijske programe školovanja na tri razine – prijediplomskoj, diplomskoj i poslijediplomskoj specijalističkoj razini.

Hrvatsko vojno učilište će biti ustrojeno od: Zapovjedništva, Dekanata, Centra vojnih škola, Centra za obrambene i strateške studije, Središta za strane jezike i Dočasničke škole.

Dekanat je ustrojstvena cjelina Hrvatskog vojnog učilišta koja će osiguravati kontinuiranu provedbu nastave na svim razinama školovanja s ciljem pripremanja i osposobljavanja časnika i dočasnika u Oružanim snagama. Dekanatu će temeljna zadaća biti integracija i razvoj sustava civilno-vojnog školovanja, organizacija, provedba i nadzor nastavnog procesa, kontinuirano unaprjeđenje nastavnih planova i programa te metodologije provedbe nastave.

Centar vojnih škola osposobljavat će časnike, djelatnike Ministarstva obrane i državne uprave za obnašanje dužnosti u području obrane. Osposobljavanje polaznika provodi se od osnovne taktičke razine do vođenja i upravljanja na strategijskoj razini.

Centar za obrambene i strateške studije provodit će integraciju znanstveno-istraživačke i obrazovne djelatnosti uz opće jačanje akademskih standarda, povezivanje vojne izobrazbe s nacionalnim obrazovnim sustavom, izgradnju prikladnih namjenskih programa, uspostavljanje sustava izbora u nastavna i znanstveno-nastavna zvanja. Centar će provoditi istraživačke projekte za potrebe Oružanih snaga i Ministarstva obrane te sudjelovati u provedbi nastave na studijskim programima i u redovnom sustavu vojnog školovanja.

Središte za strane jezike ustrojstvena je cjelina Hrvatskog vojnog učilišta u kojoj će se provoditi osposobljavanje u poznavanju stranih jezika za potrebe Ministarstva obrane i Oružanih snaga, ali i za druga tijela državne uprave, provoditi testiranje i provjera znanja polaznika, kao i provedba nastave stranih jezika kadeta Oružanih snaga.

Dočasnička škola provodit će izobrazbu dočasnika i njihovo osposobljavanje za dočasničke dužnosti u zapovjedništvima i postrojbama Oružanih snaga sukladno modelu profesionalnog razvoja dočasnika.

Zapovjedništvo za potporu

Zapovjedništvo za potporu će biti ustrojeno u organizacijske cjeline s razmještajem prikazanim na slici 10.

Slika 10.: Struktura i lokacije Zapovjedništva za potporu

Zapovjedništvo za potporu, uz smanjenje brojčane veličine, zadržat će postojeću strukturu uz nužne izmjene u dijelu koji se odnosi na Opslužnu bojnu, Vojno-zdravstveno središte, Remontni zavod i

poslove opsluživanja vojarni te će brojčana veličina postrojbi ovisiti o promjenama ustroja drugih ustrojstvenih jedinica Oružanih snaga.

Zapovjedništvo za potporu će pružati logističku i drugu potporu postrojbama i stožerima/zapovjedništvima Oružanih snaga u provedbi operacija u zemlji i inozemstvu na strateškoj i operativnoj razini, potporu stanovništvu i civilnim strukturama u operacijama otklanjanja posljedica uzrokovanih prirodnim i tehničko-tehnološkim nesrećama te organizaciju i provedbu potpore zemlje domaćina oružanim snagama država NATO-a i država partnera na teritoriju Republike Hrvatske.

Zapovjedništvo za potporu će se sastojati od Bojne za opću logističku potporu, Bojne za opskrbu, Logističkog operativnog središta, Remontnog zavoda, Orkestra Oružanih snaga, Vojno-zdravstvenog središta, Središta za obuku i doktrinu logistike i Doma zapovjedništva.

Glavne zadaće Zapovjedništva za potporu u miru su:

- Logistička, zdravstvena i druga potpora zapovjedništvima i postrojbama Oružanih snaga u provedbi planskih i drugih aktivnosti, uključujući opsluživanje objekata koje koriste Oružane snage,
- Razvoj i održavanje sposobnosti pružanja logističke potpore zapovjedništvima i postrojbama Oružanih snaga u združenim operacijama i u operacijama potpore miru te humanitarnim operacijama u sklopu međunarodnih snaga izvan zemlje,
- Skladištenje, čuvanje i održavanje pričuva i zaliha materijalne imovine za potrebe zapovjedništava i postrojbi Oružanih snaga te za provedbu operacija,
- Održavanje naoružanja, složenih borbenih sustava i vojne opreme,
- Organizacija i provedba zaštite zdravlja pripadnika Oružanih snaga u dijelu koji se odnosi na pružanje primarne, specifične i higijensko-epidemiološke zdravstvene zaštite,
- Ospozobljavanje pripadnika Oružanih snaga za vojnostručne specijalnosti u službama i strukama logistike te za obnašanje dužnosti u funkcionalnom području logistike i zdravstva,
- Organiziranje i provedba potpore zemlje domaćina stranim oružanim snagama na teritoriju Republike Hrvatske,
- Potpora civilnim strukturama Republike Hrvatske u operacijama otklanjanja posljedica izvanrednih situacija uzrokovanih prirodnim i tehničkim katastrofama.

U ratu Zapovjedništvo za potporu ima sljedeće zadaće:

- Logistička, zdravstvena i druga potpora zapovjedništvima i postrojbama Oružanih snaga koje sudjeluju u prevenciji i odgovoru na prijetnje teritoriju i ključnim objektima infrastrukture Republike Hrvatske,
- Logistička, zdravstvena i druga potpora zapovjedništvima i postrojbama Oružanih snaga u obrani neovisnosti i suvereniteta Republike Hrvatske u slučaju agresije,
- Logistička, zdravstvena i druga potpora zapovjedništvima i postrojbama Oružanih snaga koje pridonose obrani saveznika u operacijama prema članku 5. Sjevernoatlantskoga ugovora,
- Potpora provedbi mobilizacije Oružanih snaga.

Bojna za opću logističku potporu je temeljna postrojba terenske logistike u Oružanim snagama i predstavlja osnovnu postrojbu koja formira namjenske snage za potporu postrojbama Oružanih snaga u operacijama, koje se, u skladu s potrebama, ojačavaju resursima ostalih ustrojstvenih cjelina Zapovjedništva za potporu i/ili Hrvatske kopnene vojske.

Bojna za opskrbu zadužena je za prijem, skladištenje, održavanje, čuvanje i distribuciju strateških i operativnih pričuva klasa materijalnih sredstava.

Logističko operativno središte provodi opskrbu Oružanih snaga materijalnim sredstvima svih klasa, organizira održavanje materijalnih sredstava za potrebe zapovjedništava i postrojbi, provodi kontrolu izvršenih radova i usluga u sustavu održavanja, upravlja pričuvama i zalihamama, organizira opsluživanje objekata koje koriste Oružane snage, upravlja kretanjem i transportom u funkciji opskrbe klasama materijalnih sredstava i prevoženja pripadnika i postrojbi Oružanih snaga, koordinira aktivnosti prijevoza pripadnika Oružanih snaga izvan zemlje i kretanja pripadnika stranih oružanih snaga na teritoriju Republike Hrvatske pri čemu ima dodijeljenu funkciju Nacionalnog središta za koordinaciju kretanja (*National Movements Control Centre, NMCC*).

Remontni zavod provodi radioničko održavanje i remont borbenih sustava kopnene vojske te održavanje i remont svih vrsta naoružanja u Oružanim snagama, obavlja modifikacije i preinake na borbenim sustavima, provodi mjerjenja i tehnička ispitivanja naoružanja i ubojnih sredstava te izgrađuje sposobnosti tehničke službe u funkciji upravljanja životnim ciklusom borbenih sustava, naoružanja i vojne opreme.

Orkestar Oružanih snaga pruža glazbenu potporu za potrebe protokola te priprema i provodi koncertne djelatnosti.

Vojno-zdravstveno središte zaduženo je za pružanje zdravstvene potpore pojedincima i

postrojbama Oružanih snaga u djelatnostima opće medicine, dentalne zdravstvene zaštite, specifične zdravstvene zaštite i higijensko-epidemiološke zdravstvene zaštite. Središte je nositelj razvoja zdravstvene sposobnosti razine ROLE-2, a u veterinarskoj djelatnosti je nositelj provedbe stručnog nadzora i veterinarske zaštite službenih životinja.

Središte za obuku i doktrinu logistike je zaduženo za osposobljavanje pripadnika Oružanih snaga za obnašanje dužnosti i zadaća u funkcionalnom području logistike, obuku pripadnika Oružanih snaga za operacije potpore miru, razvoj doktrina službi borbene potpore i implementaciju sustava naučenih lekcija.

Zapovjedništvo specijalnih snaga

Zapovjedništvo za specijalnih snaga će biti ustrojeno u organizacijske cjeline s razmještajem prikazanim na slici 11.

Slika 11.: Struktura i lokacije Zapovjedništva specijalnih snaga

Snage za specijalne operacije daju jedinstvenu sposobnost postizanja vojnih ciljeva i provedbe zadaća kojima se, manjim snagama, postižu strategijski učinci.

Snage za specijalne operacije se organiziraju, obučavaju i opremaju za izravne akcije, specijalno izviđanje, motrenje i vojnu pomoć.

Sa sposobnostima za provedbu osnovnih zadaća, snage za specijalne operacije mogu u određenim okolnostima provoditi i dodatne aktivnosti kao što su: protuterorizam, nekooperativno prekrcavanje na brod, potraga i spašavanje, humanitarna pomoć, psihološke operacije ili evakuacija, kada priroda situacije nadilazi sposobnosti ili dostupnost za to namijenjenih službi i organizacija.

DINAMIKA RAZMJEŠTAJA USTROJSTVENIH JEDINICA ORUŽANIH SNAGA

Ciljano preseljenje postrojbi Oružanih snaga na predviđene lokacije i napuštanje neperspektivnih objekata provest će se u dvije faze kroz desetogodišnje razdoblje, što će zavisiti o dinamici izgradnje na pojedinim lokacijama tj. stvaranju uvjeta za preseljenje.

- I. faza: do kraja 2019.
- II. faza: 2020.-2024.

I. Faza (do kraja 2019.)

IZ VOJARNE	U VOJARNU
"Pukovnik Milivoj Halar" osim Središta za obuku službenih pasa	"Pukovnik Marko Živković" Pleso
"Sveti Petar" Ogulin	"Satnik Josip Zidar" Velika Buna
"Lučko" Lučko	"Pukovnik Marko Živković" Pleso

II. Faza (2020.-2024.)

IZ VOJARNE	U VOJARNU
"Bilogora" Bjelovar	"Eugen Kvaternik" Slunj
"Eugen Kvaternik" Gospic	"Eugen Kvaternik" Slunj
"Skakavac" Karlovac	"Kamensko" Karlovac
"General Andrija Matijaš – Pauk" Knin	"Kralj Zvonimir" Knin
"Benkovac" Benkovac	"Zemunik" Zemunik "Kralj Zvonimir" Knin
"Dračice" Đakovo	"Gašinci" Gašinci
"Našice" Našice	"Gašinci" Gašinci
Dom HV Osijek	Vojarna "123. brigade HV" Požega

Tablica 2: Prikaz dinamike razmještaja ustrojstvenih jedinica Oružanih snaga po fazama

VI. RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA

Upravljanje ljudskim resursima se provodi kroz četiri područja: prijam, profesionalni razvoj, personalna potpora te tranzicija i izdvajanje osoblja.

Stanje u području ljudskih potencijala

Jedna od glavnih značajki područja ljudskih potencijala je usklađivanje strukture osoblja radi stvaranja optimalnog odnosa časnika, dočasnika i vojnika/mornara uz smanjenje broja državnih službenika i namještenika. Planiranim prijemom postupno se popravlja i dobna struktura djelatnih vojnih osoba (DVO).

Od 2008. godine suspendirana je obveza služenja vojnog roka i uspostavljeno je dragovoljno služenje, ali je godišnji broj dragovoljnih ročnika (od 500 do 800) bitno manji od predviđenog (2.000) prvenstveno zbog nedostatka finansijskih sredstava.

Od novih kategorija osoblja vojni specijalisti uvedeni su u sustav početkom 2014. godine dok su ugovorna i mobilizacijska pričuva u postupku uspostavljanja.

Sustav upućivanja u međunarodne operacije i na dužnosti izvan zemlje je uspostavljen na zadovoljavajućoj razini.

Udio žena u djelatnom vojnem sastavu je dostigao ciljanu brojčanu veličinu od 10% (na 1. lipnja 2014. godine ukupno 10,34%, odnosno časnica 15,66%, dočasnica 11,27%, a vojnikinja 5,71%).

Propisana brojčana veličina Oružanih snaga iznosi ukupno 17 504 djelatnih vojnih osoba i 1905 državnih službenika i namještenika, a stvarno brojno stanje na 1. siječnja 2014. godine prikazano je u sljedećoj tablici.

OSRH	MORH	Izvan MO i OS RH	UKUPNO
		5	
DVO	15.358	346	15.709
DSiN	2.092	1040	3.132
UKUPNO:	17.450	1.386	18.841

Tablica 3: Ukućna brojčana veličina djelatnog osoblja na dan 1. siječnja 2014.

Smjer razvoja ljudskih potencijala

Ciljana veličina i struktura osoblja

Ukupna ciljana brojčana veličina Oružanih snaga je 15.000 djelatnih osoba i do 400 kadeta do kraja 2017. godine. Od navedenog broja bit će 14.380 djelatnih vojnih osoba i 620 državnih službenika i namještenika. Do kraja 2020. godine treba dostići omjer od 1:3 do 1:5 ukupnog broja časnika u odnosu na ukupan broj dočasnika i vojnika na razini Oružanih snaga.

U okviru kategorije djelatnih vojnih osoba u cijelosti će se razviti novouspostavljena potkategorija vojnih specijalista čija će karijera biti posebno uređena i koji će imati poseban platni sustav. Ovim načinom riješit će se potrebe za osobljem pojedinih stručnih, posebno zahtjevnih zanimanja.

Radi popune djelatnog sastava i razvrstane pričuve, godišnje će na dragovoljnem vojnom ospozobljavanju biti do 2.000 ročnika u prvom dijelu planskog razdoblja, a zatim će taj broj prema potrebama narastati radi osiguranja popune djelatnog sastava i razvrstane pričuve.

U cilju osiguravanja popune djelatnog sastava časnicima školovat će se ukupno do 400 kadeta na studijskim programima HVU u skladu s-potrebama rodova i službi Oružanih snaga.

USTROJBENE CJELINE	DJELATNE OSOBE							KADETI	DRAGOVOLJNI ROČNICI	PRIČUVA				Ugovorna	
	DVO						UKUPNO			Razvrstana					
	Časnici	Dočasnici	Vojni specijalisti	Vojnici/ mornari	Ukupno	DSiN	Časnici	Dočasnici	Vojnici/ mornari	Ukupno					
Izvan OS RH	190	20			210		210								
GS OS RH	250	55	2		305	15	320								
Vojna predstavništva	18	6			24		24								
Pristožerne postrojbe	373	863	84	280	1600	30	1630							70	
HKoV	899	2546	55	4350	7850	80	7930			1600	5600	11800	19000	390	
HRM	3336	515	19	330	1200	100	1300							100	
HRZ i PZO	482	552	96	60	1190	130	1320							100	
HVU	198	89	2	1	290	90	380							30	
ZzP	315	464	337	284	1400	170	1570			68	367	565	1000	295	
ZSS	50	225		20	295	5	300							15	
VSS	12					4	16								
UKUPNO	3122	5334	595	5325	14364	624	15000	do 400	do 2000 /god	1668	5967	12365	20000	1000	

Tablica 4: Predviđena brojnost osoblja Oružanih snaga na dan 31. prosinca 2017.

Pričuvni sastav Oružanih snaga

Djelatni sastav Oružanih snaga postojat će u miru i u ratu te će on tvoriti osnovicu za narastanje snaga. Pričuvni sastav činit će ugovorna i mobilizacijska pričuva, koja će omogućiti narastanje snaga.

Dio djelatnih vojnih osoba bit će raspoređen na dodatnu dužnost popunjavajući ključna ustrojbena mjesta u pričuvnim postrojbama po ratnom rasporedu.

Ugovornom pričuvom popunjavat će se nedostajuće vojno-stručne specijalnosti koje nisu pogodne ili isplative za ustrojavanje u djelatnom sastavu. Dio ugovornih pričuvnika, po potrebi, bit će raspoređen na ustrojbena mjesta u pričuvnim postrojbama.

Mobilizacijsku pričuvu činit će razvrstana i nerazvrstana pričuva.

Razvrstanu pričuvu činit će vojni obveznici kojima je određena vojnostručna specijalnost, nakon služenja vojnog roka, dragovoljnog vojnog sposobljavanja ili djelatne vojne službe.

Nerazvrstani pričuvnici bit će vođeni u vojnoj evidenciji te će u slučaju potrebe za narastanjem obrambenih sposobnosti biti pozivani na zdravstvene preglede i ocjenu sposobnosti za vojnu službu, kao i u vojnu službu.

Angažiranje pričuvnog sastava dovest će do narastanja ukupnih obrambenih sposobnosti Oružanih snaga za provedbu misija i zadaća u zemlji i inozemstvu.

Ugovorni i razvrstani pričuvnici će tijekom sposobljavanja i obnašanja dužnosti biti ocjenjivani te će se moći promicati.

Za ugovornu i razvrstanu pričuvu (za kandidate za pričuvne časnike i pričuvne dočasnike, kao i za zahtjevnije vojničke specijalnosti) bit će razvijen poseban koncept vojne izobrazbe.

Oružane snage za potrebe pričuve čuvat će naoružanje i opremu.

Ugovorna pričuva

Ugovorna pričuva brojat će do 1000 pripadnika, a pretežno će obuhvaćati ustrojbena mjesta za specifične vojne stručne specijalnosti neophodne za provedbu operacija koje zbog određenih razloga nisu pogodne za popunjavanje djelatnog sastava Oružanih snaga. Težišto će to biti visoko specijalizirano medicinsko osoblje za ROLE-2 te drugo osoblje po potrebi. U ugovornu pričuvu bit će uključeni i vrhunski sportaši.

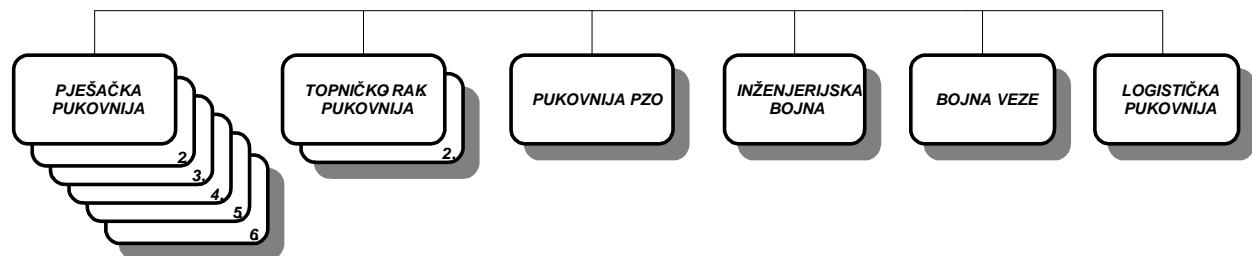
Pribavljanje ugovornih pričuvnika obavljat će se na temelju potreba Oružanih snaga te će, po provedenom odabiru, Ministarstvo obrane sklopiti s ugovornim pričuvnicima ugovor kojim će se

regulirati prava i dužnosti ugovornog pričuvnika. U skladu sa sklopljenim ugovorom, ugovornom pričuvniku će pripadati odgovarajuće naknade.

Osposobljavanje ugovornih pričuvnika organizirat će se i provoditi u Oružanim snagama, a ugovorna pričuva sudjelovat će, u sastavu ustrojstvenih jedinica Oružanih snaga, u misijama i zadaćama u zemlji i inozemstvu

Razvrstana pričuva

Razvrstanu pričuvu činit će vojni obveznici koji su ospozobljeni za vojnostručnu specijalnost tijekom služenja vojnog roka, dragovoljnog vojnog ospozobljavanja, u djelatnoj vojnoj službi ili kroz druge oblike ospozobljavanja. Od ukupnog broja razvrstanih pričuvnika za njih do 20 000 bit će određen raspored u pričuvne postrojbe (pješačke, topničke, PZO i logističke pukovnije, bojne inženjerije i veze) raspoređene na području Republike Hrvatske.

Slika 12: Organizacijska karta razvrstane pričuve.

Ospozobljavanje razvrstane pričuve organizirat će se i provoditi u Oružanim snagama, a razvrstana pričuva sudjelovat će, zajedno s ostalim ustrojstvenim jedinicama Oružanih snaga, u provedbi misija i zadaća u zemlji.

Nerazvrstana pričuva

Nerazvrstanu pričuvu činit će vojni obveznici uvedeni u vojnu evidenciju (koji nisu odslužili vojni rok i nisu bili na dragovoljnem vojnom ospozobljavanju) te će samo u slučaju potrebe za narastanjem Oružanih snaga biti pozivani na ocjenu sposobnosti, ospozobljavanje i u vojnu službu.

Pozivanje nerazvrstanih pričuvnika provodilo bi se u uvjetima kada profesionalni sastav i razvrstana pričuva ne bi bili dovoljni za provedbu misija i zadaća u zemlji. Nerazvrstana pričuva sudjelovat će u

provedbi misija i zadaća Oružanih snaga u zemlji te se neće ustrojavati u mobilizacijskom razvoju Oružanih snaga niti će se ustrojbeni mjesto nerazvrstanih pričuvnika prikazivati u ustroju postrojbi i zapovjedništava Oružanih snaga.

Poboljšanje upravljanja osobljem

Na temelju analize postojećeg organizacijskog okvira i nadležnosti u upravljanju osobljem, bit će utvrđeni novi, učinkovitiji poslovni procesi, pojednostavljeni i ubrzani postupci te uklonjena preklapanja.

Upravljanje civilnim i vojnim osobljem bit će poboljšano uvođenjem dugoročnoga personalnog planiranja utemeljenog na realno raspoloživim finansijskim resursima i na načelima jednakih prilika te na jasno utvrđenim i poticajnim standardima profesionalnog razvoja.

Bit će uspostavljeni i primijenjeni konzistentni, mjerljivi i transparentni kriteriji napredovanja i zadržavanja u službi te učinkovita zaštita od povrede pojedinačnih prava. Napredovanje djelatnoga vojnog osoblja bit će prilagođeno potrebama buduće veličine i strukture Oružanih snaga.

Sudjelovanje u savezničkim i drugim međunarodnim operacijama postat će neodvojiv dio profesionalnih obveza i zahtjeva, u kojima će, umjesto prijašnje dragovoljnosti, odlučujuće biti potrebe službe.

Ciljevi po područjima upravljanja ljudskim potencijalima

Prijam osoblja

Za popunu časničkih dužnosti bit će zadržan mješoviti model, kojeg čine kombinacija modificiranog i poboljšanog modela "Kadet", stipendiranje deficitarnih službi i struka, prijam s tržišta rada, prijam između djelatnika iz kategorije dočasnika i ugovornih vojnika/mornara, školovanje u inozemstvu, a bit će razmotrena i mogućnost ugovornog prijma.

Vojnici/mornari će, kao i do sada, biti primani na ugovornu službu, a dočasnici isključivo iz reda najboljih vojnika/mornara koji su odslužili najmanje jedan ugovor.

Definirat će se standardi profesionalnog/ugovornog vojnika/mornara imajući u vidu heterogenost zahtjeva i obveza koje proizlaze iz zadaća pojedinih grana Oružanih snaga, djelovanja u međunarodnom okružju te uloge Oružanih snaga u društvu.

Za kritične nedostajuće specijalnosti djelatnoga vojnog osoblja bit će razvijeni poticaji radi uspješnijeg privlačenja i zadržavanja u službi. Posebno će biti sagledan status liječnika i uspostavljen

model privlačenja i zadržavanja primjereno potrebama vojnog sustava i specifičnostima liječničkog zvanja.

Godišnje će u službu biti primano 350 do 1000 vojnika/mornara, do 100 dočasnika i do 80 časnika. Godišnji broj za prijam kadeta i ugovornih pričuvnika bit će utvrđen prema potrebama za pojedinim strukama i kapacitetima izobrazbe. Broj ročnika bit će do 2000 godišnje uz narastanje u drugom dijelu planskog razdoblja radi osiguranja popune djelatnog sastava i razvrstane pričuve. Također, godišnje će u sastav razvrstane pričuve ulaziti osobe koje su prošle vojno osposobljavanje ili napustile djelatnu vojnu službu te će jednak broj izlaziti. Iznimno, izravno s tržišta rada bit će priman i minimalan broj kandidata za časničke i dočasničke dužnosti vojnih specijalista, kao i državnih službenika i namještenika.

Profesionalni razvoj

Profesionalni razvoj djelatnih vojnih osoba tijekom službe bit će utemeljen na obuci i školovanju, obnašanju dužnosti te neprekidnom cjeloživotnom samousavršavanju i samorazvoju. Sustav izobrazbe bit će usklađen s nacionalnim obrazovnim standardima i s preporukama NATO-a. Napredovanje u službi temeljiti će se na stjecanju novih znanja i vještina i njihovu ocjenjivanju, izgradnji i održavanju sposobnosti potrebnih za obnašanje dužnosti više razine. U potpori razvoju bit će dograđen postojeći sustav vojno-stručnih specijalnosti.

Personalna potpora

Posebna pozornost bit će posvećena kvaliteti življenja i provedbi specifičnih mjera u područjima potpore spremnosti, dobrobiti i rekreativne pripadnika Oružanih snaga te zaštite njihovih prava, što će pridonijeti privlačenju i zadržavanju kvalitetnog osoblja kao i izgradnji i održanju primjerene organizacijske kulture, koju je nužno pratiti i sustavno graditi. U predstojećem razdoblju u području personalne potpore bit će provođeni projekti kojima je cilj osigurati uvjete koji mogu jamčiti zadržavanje i privlačenje kvalitetnog, kvalificiranog i motiviranog osoblja.

Postojeći sustavi odabira, praćenja stanja osoblja i potpore bit će unaprijeđeni i dograđeni, poštujući zdravstvene, psihološke i kineziološke zahtjeve te njihovu znanstvenu i strukovnu utemeljenost.

Kroz izravnu suradnju s vjerskim zajednicama, a na temelju sklopljenih sporazuma, bit će nastavljena provedba politike otvorenosti u području duhovne skrbi, osiguranje slobode religijskog izražavanja i ostvarenje duhovnih potreba pripadnika.

Zdravstvena zaštita

Zdravstvena zaštita djelatnika Ministarstva obrane i pripadnika Oružanih snaga razvijat će se u sklopu jedinstvenog zdravstvenog sustava Republike Hrvatske i provoditi kroz sustav zdravstvene potpore kao dio cjelovitog sustava logističke potpore Oružanih snaga.

Vojno zdravstveno središte Ministarstva obrane i Oružanih snaga, kao vojna zdravstvena ustanova, pružat će zdravstvenu zaštitu djelatnicima Ministarstva obrane i pripadnicima Oružanih snaga na primarnoj razini. Zdravstvena zaštita djelatnika Ministarstva obrane i pripadnika Oružanih snaga koja nije osigurana kapacitetima Oružanih snaga osiguravat će se u okviru javne zdravstvene službe u Republici Hrvatskoj.

U operacijama izvan zemlje zdravstvena zaštita pripadnika Oružanih snaga osiguravat će se i provoditi kroz vlastiti sustav zdravstvene potpore i osloncem na savezničke snage i sposobnosti, temeljem ugovora i tehničkih sporazuma.

Tranzicija i izdvajanje osoblja

Specifičnost i zahtjevnost vojne službe pratit će rješenja koja djelatnim vojnim osobama omogućuju umirovljenje prema posebnim uvjetima, što treba pratiti i kvalitetna priprema za napuštanje službe, uz poštivanje načela jednakosti i pravednosti.

Radi dostizanja brojčane veličine Oružanih snaga od 15.000 djelatnih osoba i do 400 kadeta koja je predviđena i Strateškim pregledom obrane iz 2013. godine, već je u 2014. počelo plansko smanjivanje u kojem će do konca 2017. godine biti izdvojeno oko 4.200 djelatnih vojnih osoba i 1.500 službenika i namještenika. Izdvajanje službenika i namještenika provest će se većim dijelom kroz izdvajanje poslova opsluživanja i održavanja vojnih lokacija i građevina i logističkih usluga u vojarnama.

Nastavit će se s razvojem programa pripreme osoblja za izdvajanje. Razvit će se programi tranzicije i izdvajanja ugovornih vojnika/mornara koji nakon jednog, dva ili tri ugovora napuštaju vojnu službu. Također, bit će razmotreni posebni programi tranzicije državnih službenika i namještenika.

Prikaz zadaća u području upravljanja ljudskim potencijalima

RAZINA PRIORITETA	PLANSKO RAZDOBLJE		
	do kraja 2017.	do kraja 2020.	do kraja 2024.
I.	Utvrđiti poslovne procese u upravljanju ljudskim resursima, pojednostaviti postupke, ukloniti preklapanja i dugotrajnost te donijeti novi model upravljanja osobljem (2015.).	Povećati godišnji broj dragovoljnih ročnika na razinu potrebnu za popunu djelatnog sastava i razvrstane pričuve (do kraja 2018.).	Održavati dostignutu brojnost i strukturu.
	Dostići ciljanu veličinu od 15.000 djelatnih osoba i do 400 kadeta uz nužne promjene ustroja (do kraja 2017.).	Dostići omjer od 1:3 do 1:5 časnika u odnosu na ukupan broj dočasnika i vojnika (do kraja 2020.).	
	Uspostaviti učinkovite mehanizme povezivanja razvoja pojedinca s ustrojbenim mjestima, uključujući sinkronizirano planiranje izobrazbe, obuke, dodjele specijalnosti i promicanja (2015.).	Donijeti novi ustroj s odgovarajućim omjerom časnika, dočasnika i vojnika/mornara (do kraja 2020.).	
	Unaprijediti sustav odabira, praćenja stanja osoblja i potpore poštujući znanstvene i strukovne zdravstvene, psihološke i kineziološke zahtjeve (2015.).		
	Dograditi programe pripreme osoblja za izdvajanje (2015.).		
	Prilagoditi postojeća rješenja koja djelatnim vojnim osobama omogućuju povoljno i dostoјno umirovljenje (2015.).		
	Uvesti dugoročno personalno planiranje utemeljeno na realno raspoloživim financijskim resursima (2015.).		
	Razviti modele poticaja radi uspješnijeg privlačenja i zadržavanja u službi za kritične nedostajuće specijalnosti djelatnoga vojnog osoblja		

	Uspostaviti sustav praćenja organizacijske kulture i uspostave njezinog primjerenog oblika (2015.).	Razviti primjerene sustave potpore pripadnicima OS RH (do kraja 2018.).	
	Uspostaviti mehanizam narastanja ukupnih obrambenih sposobnosti razvojem pričuve, uključujući sustav izobrazbe pričuvnih časnika i dočasnika (2015.).		
II.	Razviti programe tranzicije i izdvajanja ugovornih vojnika i mornara koji nakon jednog, dva ili tri ugovora napuštaju vojnu službu (do kraja 2017.)		
	Unaprijediti postojeće i razviti nove programe tranzicije i izdvajanja državnih službenika i namještenika (2015.).		
	Osvremeniti informacijski sustav personalnog upravljanja (do kraja 2017.).		

VII. OBRAZOVANJE I ZNANOST

Zahtjevi koji se postavljaju pred Oružane snage i cjelokupni obrambeni resor podrazumijevaju ospozobljavanje osoblja za djelovanje u okolnostima novih i sve složenijih okolnosti, kompleksnih obrambenih i sigurnosnih struktura te novih tehnologija. Stoga je ospozobljavanje novog i usavršavanje postojećeg osoblja u području obrane i sigurnosti od primarne važnosti.

Polazeći od vizije Oružanih snaga prema kojoj će se vojna profesija izgrađivati u skladu s načelima visoke profesionalnosti, stručnosti i socijalne odgovornosti, obrazovanje za potrebe Oružanih snaga, odnosno obrambenog resora, kao i znanstvena djelatnost u tom kontekstu, predstavljaju ključna područja ovoga Plana.

Ovaj Plan je usmjeren na poboljšanje kvalitete vojne izobrazbe svih razina i kategorija osoblja. Kako je, međutim, sposobnost provedbe različitih programa ospozobljavanja u visokoj mjeri već razvijena, kao na primjer, vojno-stručno ospozobljavanje časnika dočasnika i vojnika/mornara, različiti oblici funkcionalnog ospozobljavanja, učenje stranih jezika itd., naglasak je na visokoobrazovnoj i znanstvenoj djelatnosti za potrebe Oružanih snaga i obrambenog resora.

Visoko vojno obrazovanje i znanost

U razdoblju obuhvaćenom ovim Planom, visoko obrazovanje za potrebe obrane bit će transformirano, što će se provesti u tri faze:

1. U prvoj fazi uspostaviti preddiplomske sveučilišne studijske programe u okviru Hrvatskog vojnog učilišta, u suradnji sa sveučilišnom zajednicom, a u skladu s propisima koji reguliraju znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj, odnosno bolonjskim procesom. U akademskoj godini 2014./2015. započeti s izvođenjem dva preddiplomska studijska programa - „Vojno inženjerstvo“ i „Vojno vođenje i upravljanje“, koji će obuhvatiti dosadašnji program temeljne časničke izobrazbe, a zatim s dva preddiplomska studijska programa za potrebe HRM-a („Vojna nautika“ i „Vojno brodostrojarstvo“) te jednog preddiplomskog studija za potrebe HRZ i PZO („Vojno zrakoplovno inženjerstvo“). Razvojem ovih programa stavio bi se naglasak na razvoj temeljnih vojnih kompetencija i usvajanje časničkog kodeksa od strane budućih časnika. Kroz odgojnu komponentu programa utjecalo bi se na razvoj časnika pripremljenog za odgovore na buduće izazove sigurnosnog okružja.
2. U drugoj fazi, također u suradnji sa sveučilišnom zajednicom, uspostaviti studijske programe diplomske razine koji će obuhvaćati dosadašnji program intergranske zapovjedno-stožerne

izobrazbe i vojnostrukovne izobrazbe za časnike u funkcionalnom području, te programe poslijediplomske razine koji će obuhvaćati dosadašnji program strategijske izobrazbe (Ratna škola). Ove studijske programe uspostaviti 2018. godine.

3. U trećoj fazi, najkasnije 2020. godine, institucionalizirati visoko obrazovanje za potrebe obrane na HVU „Petar Zrinski“ kao visokoobrazovnoj i znanstveno istraživačkoj instituciji ustrojenoj u skladu s propisima koji reguliraju visoko obrazovanje i znanstvenu djelatnost u Republici Hrvatskoj.

Ovaj proces će pratiti daljna ulaganja kojima se povećava standard života i rada polaznika svih razina školovanja.

Ključni element predstavlja odabir i edukacija nastavnog kadra za provedbu svih navedenih studijskih programa, stimuliranje stjecanja viših akademskih stupnjeva, izbora u znanstveno-nastavna i nastavna zvanja te stvaranje uvjeta za zadržavanje znanstveno-nastavnog kadra u okviru obrambenog resora.

Paralelno će se razvijati programi izobrazbe i obuke s drugim državnim tijelima, usredotočeni na dostizanje sposobnosti za zajednički odgovor na izazove i prijetnje, zajedničko sudjelovanje u operacijama i pomoći civilnim institucijama.

Osim zadovoljavanja potreba obrane i osiguranja visoke kvalitete, na ovaj način postiže se i prohodnost osoblja iz vojnog okružja u civilno i obratno. Visokoškolsko obrazovanje za potrebe obrane treba biti oblikovano tako da se kroz njega mogu osposobljavati budući časnici Oružanih snaga Republike Hrvatske, ali i mnogo šire - stručnjaci u Ministarstvu obrane i drugim tijelima državne uprave čija djelatnost je povezana s obranom i nacionalnom sigurnošću, istraživači u znanstvenoistraživačkim i razvojno-istraživačkim institucijama koje se bave istraživačkom djelatnošću u području obrane i drugi.

Nadalje, razvijat će se partnerski odnosi s obrazovnim institucijama u drugim zemljama, ponajprije NATO-a i EU-a. Time će se omogućiti stjecanje zahtijevanih znanja, vještina i sposobnosti koje će pridonijeti učinkovitom razvoju Oružanih snaga i ispunjavanju njihovih temeljnih misija i zadaća.

Institucionalizacijom obrazovanja za potrebe obrane i sigurnosti po načelima kojima je uređena znanstvena djelatnost i visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj stvaraju se prepostavke za većim stupnjem integriranosti i kompatibilnosti s NATO institucijama i programima, usklađenost sa standardima bolonjskog procesa te se omogućava korištenje resursa NATO-a i EU.

Posljednjih godina NATO poduzima važne korake u smjeru usklađivanja izobrazbe i obuke u obrazovnim institucijama članica NATO-a i partnerskih država sa standardima bolonjskog procesa.

Cilj ovih procesa je povećati kvalitetu u obrazovanju i obuci, ali i povjerenje i transparentnost, kako između država, tako i unutar država između oružanih snaga i društva.

Usklađivanje obrazovanja za potrebe obrane u državama članicama NATO-a s bolonjskim procesom, pretpostavlja da su obrambene obrazovne institucije integrirane u znanstveno-obrazovne sustave svojih zemalja. Ostvarenjem ciljeva ovoga Plana omogućava se učinkovita primjena mehanizama razvijenih kako bi se povećala kvaliteta obrazovanja, omogućila prohodnost polaznika i nastavnika te doprinosilo međusobnom povjerenju. Primjer takvih mehanizama predstavljaju:

- ERASMUS, obrazovni program Europske unije za promicanje mobilnosti europskih studenata i profesora, koji je postao ključni čimbenik u internacionalizaciji i 'europeizaciji' visokog obrazovanja u Europskoj uniji.

- *Europska inicijativa za razmjenu mladih časnika inspirirana Erasmus programom ("Vojni Erasmus")* - koncept koji cilja poboljšanju kvalitete obrazovanja i obuke vojnog osoblja u zemljama članicama EU. Kao opći cilj "Vojnog Erasmusa" ističe se povećanje interoperabilnosti među europskim oružanim snagama, razvoj zajedničke sigurnosne kulture i dijeljenje istih vrijednosti.

- Europska obrambena agencija (EDA) s brojnim programima koji uključuju i edukativnu komponentu.

- Europsko učilište obrane i sigurnosti (ESDC) kao platforma za povezivanje i umrežavanje institucija visokog obrazovanja za potreba obrane i sigurnosti u državama članicama.

- *NATO Program za sigurnost kroz znanost*, kojim se pridonosi sigurnosti, stabilnosti i solidarnosti primjenjujući znanost u rješavanju problema.

- NATO koncept centara izvrsnosti kojim se omogućava razvoj ekspertize na područjima koja su za Savez ključna, a u kojima pojedina nacija može pružiti najvidljiviji doprinos.

Znanstveno-istraživačka djelatnost prvenstveno će se razvijati u okviru Hrvatskog vojnog učilišta. Jačanjem znanstveno-nastavnih potencijala razvija se sposobnost provedbe studijskih programa, kao i sposobnost provođenja znanstveno-istraživačke djelatnosti, posebice na područjima od posebnog interesa, kao što su vojna tehnologija, strategijska istraživanja i vojna povijest.

U drugom segmentu, znanstveno-istraživačka djelatnost unaprijedit će se razvojem funkcija artikuliranja smjerova i potreba za istraživanjem i razvojem, dok će se provedba osigurati u suradnji s istraživačkim potencijalima civilnog sektora.

Prilikom provedbe istraživačkih i razvojnih projekata potrebnih obrambenom resoru uspostaviti će se suradnja sa znanstvenim institucijama koje unutar svog područja rada mogu pridonijeti izradi studija i ekspertiza. Istraživanje i razvoj za potrebe obrane bit će namjensko i u potpori razvoja ključnih sposobnosti.

Cjeloživotno učenje i vojno-stručno osposobljavanje

Stjecanje kompetencija treba biti kontinuiran proces, osmišljen kroz aktivnosti svih oblika učenja tijekom života s ciljem unaprjeđenja znanja, vještina, samostalnosti i odgovornosti za profesionalne, društvene i osobne potrebe. Razvoj pojedinca tijekom njegovog radnog vijeka u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama treba biti ne samo u funkciji podizanja ukupnih sposobnosti obrane nego i u stjecanju kompetencija primjenjivih za dobrobit cjelokupnog društva. Stjecanje kompetencija i razvoj pojedinca moguće je, i na završetku vojne karijere, nastaviti kroz korištenje potpornih programa tranzicije.

Potrebe za provedbom vojne izobrazbe u potpori profesionalnog razvoja, posebice časnika, znatno su veće od sadašnjih kapaciteta. Stoga će se kontinuirano podizati razina sposobnosti potrebnih za povećanje sadašnjih kapaciteta izobrazbe.

Za potrebe popune pričuvnih postrojbi u kasnijem planskom razdoblju započet će se s provođenjem izobrazbe pričuvnih časnika i dočasnika.

Intenzivirat će se učenje stranih jezika, kako u kapacitetima Oružanih snaga (Središte za strane jezike, učenje jezika po postrojbama), tako i korištenjem civilnih kapaciteta te nastaviti opremati postrojbe multimedijalnim jezičnim učionicama.

Redovito će se provoditi validacija kojom se procjenjuje učinkovitost osposobljavanja u odnosu na operativne / radne zahtjeve.

Prikaz zadaća u području obrazovanja i znanosti

RAZINA PRIORITETA	PLANSKO RAZDOBLJE		
	do kraja 2017.	do kraja 2020.	do kraja 2024.
I.	Akreditirati preddiplomske sveučilišne studijske programe „Vojno inženjerstvo“ i „Vojno vođenje i upravljanje“ s planiranim početkom u akademskoj godini 2014./2015., a sljedećih godina Vojna nautika, Vojno brodostrojarstvo, Vojno zrakoplovno inženjerstvo)	Prilagodbom programa Intergranske zapovjedno stožerne izobrazbe akreditirati diplomski studijski program te prilagodbom programa Ratne škole akreditirati poslijediplomski studijski program (do 2018).	
	Za potrebe provedbe studijskih programa osmisliti, planirati i provoditi razvoj znanstveno-nastavnog potencijala i njihovog izbora u znanstveno nastavna zvanja (2015).	Unutar obrambenog resora ustrojiti visokoobrazovnu instituciju, u skladu s propisima koji reguliraju visoko obrazovanje i znanstvenu djelatnost u Republici Hrvatskoj (do 2020.).	Nastaviti s razvojem visokoobrazovne institucije u okviru obrambenog resora i integrirane u sustav znanosti i obrazovanja u Republici Hrvatskoj.
	Intenzivirati učenje engleskog jezika u postrojbama i povećati kapacitet STANAG testiranja (2015).		
	Sustavno provoditi validacije kojom se procjenjuje učinkovitost izobrazbe.		
II.	Uključiti se u međunarodne programe i inicijative kojima se povećava kvaliteta izobrazbe i omogućava prohodnost polaznika i nastavnika.	Definirati i usvojiti koncept cjeloživotnog učenja (do 2016.).	
	Unaprijediti nakladničku djelatnost.	Utvrđiti prioritete i smjerove istraživanja i razvoja za potrebe obrambenog resora (do 2016.).	

VIII. OBUKA I DOKTRINA

Obuka

Obuka u Oružanim snagama provodit će se na jedinstvenim doktrinarnim načelima, bez obzira radi li se o obuci za izvršavanje zadaća u zemlji ili za sudjelovanje u međunarodnim operacijama potpore miru, a bit će usmjerena na razvoj i održavanje sposobnosti profesionalnog sastava te ospozobljavanje i uvježbavanje pričuve kao osnovice za narastanje snaga.

Prioriteti obuke u ovom planskom razdoblju bit će razvoj i održavanje sposobnosti za obranu nacionalnog teritorija te dostizanje NATO Ciljeva sposobnosti kako bi se osigurale sposobnosti za sudjelovanje u operacijama u tijeku te održala razina ambicije za sudjelovanjem razmjestivih snaga u NRF i EUBG te drugim UN/NATO/EU snagama. Interoperabilnost i razvoj operativnih sposobnosti, kako bi se osigurali elementi borbene spremnosti za moguće operacije, ostaju glavni ciljevi obuke. Interoperabilnost će se postizati zajedničkom obukom i vježbama sa saveznicima te pridruživanjem deklariranih snaga u NATO sastave i formacije. Poseban naglasak bit će na sudjelovanju pripadnika i postrojbi Oružanih snaga u različitim oblicima multinacionalnog obučavanja i uvježbavanja na svim razinama kojima će se osigurati intelektualna, proceduralna i tehnička interoperabilnost te kohezija sa savezničkim snagama.

U potpori multinacionalne i regionalne suradnje, značajnu ulogu imat će obuka. Kroz obuku će se jačati stabilnost i dobrosusjedstvo u okružju, usredotočenjem na potporu zemljama iz regije koje su iskazale interes za ulazak u NATO i/ili EU, prenoseći im vlastita iskustva, kao i na razvoj sposobnosti za provedbu misije potpore civilnim institucijama u prirodnim, tehničkim i tehnološkim katastrofama.

Razvoj sustava obuke i unaprjeđenje obučne infrastrukture

Na organizaciju, sadržaj, standarde i metodologiju provedbe obuke utjecat će reorganizacija Oružanih snaga, primjena moderne tehnike i tehnologije koja se uvodi u uporabu te uspostava obuke pričuvnog sastava. Novi programi obuke bit će izrađeni u skladu s taktičko-tehničkim zahtjevima nove opreme i suvremenim taktikama, tehnikama i postupcima.

Dalnjim unaprjeđenjem i usvajanjem novih metoda te opremanjem novim sredstvima obučavanja (simulatori, simulacije, moderna streljista, vježbališta i drugi obučni objekti) smanjit će se troškovi obuke, uz zadržavanje visoke razine realističnosti i izazovnosti. Sposobnosti, koje je neekonomično i nesvrhovito razvijati ili održavati samostalno, razvijat će se u okviru NATO inicijativa i projekata te u suradnji s partnerima.

U cilju razvoja sposobnosti Oružanih snaga, projekti opremanja, modernizacije i izgradnje bit će usmjereni na razvoj obučne infrastrukture i nabavu obučnih pomagala i sredstava, poglavito simulatora i simulacijskih sustava.

Za pojedinačnu i zajedničku obuku do razine voda/satnije izgraditi će se vježbališta te streljišta za obuku u rukovanju s osobnim naoružanjem.

Vojarne će se također opremiti kabinetskim prostorima i simulatorima za obuku. Stvorit će se uvjeti za učenje na daljinu u cilju brzeg usvajanja novih znanja i vještina te bržu razmjenu informacija.

Projekti opremanja i modernizacije obučne infrastrukture će se razvijati kao sastavni dio projekata razvoja vojarni i vojnih poligona, uvažavajući tip i vrstu te zahtjevane operativne sposobnosti postrojbi. U projekte će se uključiti i zahtjevi za razvoj obučne infrastrukture koji se temelje na savezničkim dokumentima i međunarodnim sporazumima.

Pojedinačna obuka

Cilj pojedinačne obuke bit će osposobljavanje pojedinaca za brzo i kvalitetno uključivanje u postrojbenu obuku na svim razinama, integriranje stečenih znanja i vještina u višerodnu obuku te preuzimanje uloge obučavatelja. Od svakog pojedinca će se očekivati prilagodba tehnološkom napretku i promjenama u sigurnosnom okružju. Težište pojedinačne obuke bit će obuka za stjecanje osobne vojno-stručne specijalnosti.

Popuna Oružanih snaga temeljena na načelu dragovoljnosti omogućava provođenje obuke s motiviranim osobljem te lakše dostignuće postavljenih obučnih ciljeva. Temeljna vojna obuka provodit će se kroz dragovoljno vojno osposobljavanje za sve kategorije vojnog osoblja. Cilj provođenja dragovoljnog vojnog osposobljavanja je stjecanje temeljnih vojničkih znanja i vještina te poboljšanje tjelesne i psihičke spremnosti za službu u Oružanim snagama.

Obuka za stjecanje osobne vojnostručne specijalnosti (VSSp) bit će organizirana na sljedeći način:

- obuka za specijalnosti rodova Hrvatske kopnene vojske bit će organizirana u središtima i rodovskim postrojbama Hrvatske kopnene vojske,
- obuka za specijalnosti rodova i specijalnosti Hrvatske ratne mornarice iz okvira tehničke službe provodit će se u Središtu za obuku Hrvatske ratne mornarice,
- obuka za specijalnosti rodova i tehničke službe Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane provodit će se u Središtu za obuku Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane,
- za stjecanje VSSp-a službi i struka logistike obuka će biti organizirana u Središtu za obuku i doktrinu logistike,

- za stjecanje VSSp-a roda veze i elektroničkog djelovanja obuka će biti organizirana u Središnjici KIS-a i bojni veze Hrvatske kopnene vojske,
- za stjecanje VSSp-a vojno-obavještajnog roda obuka bit će organizirana u Središnjici za obavještajno djelovanje
- za stjecanje VSSp-a roda vojne policije obuka će biti organizirana u Pukovniji vojne policije.

Središta i rodovske postrojbe koje provode pojedinačnu obuku za stjecanje VSSp-a u rodu/službi odgovorne su i za provedbu funkcionalnih tečajeva i ostalih oblika osposobljavanja vojnika/mornara, dočasnika i časnika u svrhu njihova profesionalnog razvoja u rodu/službi.

Zajednička obuka

Zajednička obuka (obuka zapovjednika i stožera i postrojbena obuka) svih razina bit će usredotočena na misiju, a temeljiti će se na doktrini i iskustvima suvremenih operacija. Težit će se postizanju izvrsnosti postrojbe u cjelini te spremnosti za aktivno djelovanje u okviru postrojba viših razina. Učinkovitost zajedničke obuke osigurat će se dalnjim opremanjem modernim obučnim sredstvima i pomagalima, razvojem obučne infrastrukture u vojarnama, vježbalištima, streljištima i poligonima te unaprijeđenjem obuke zapovjednika i stožera. U takvom integriranom okružju stvorit će se uvjeti realnog ocjenjivanja i certificiranja postrojba namijenjenih za sudjelovanje u NATO vođenim operacijama i vježbama.

Obuka pričuve

Obuka pričuvnih postrojbi provodit će se po istim standardima kao i obuka profesionalnog sastava, koristeći istu doktrinu i proces obuke, a razlikovat će se samo u različitim stupnjevima spremnosti za provedbu zadaće.

Usredotočenje obuke ugovorne pričuve bit će na pojedincu, odnosno na obuci osvježenja i održavanju pojedinačnih sposobnosti i vještina te na preduputnoj obuci za operacije potpore miru.

U obuci razvrstane pričuve, u pojedinačnoj obuci usredotočenje će biti na obuci osvježenja u temeljnim vojničkim vještinama i održavanju osposobljenosti za VSSp kroz kondiciranje kritičnih VSSp. Obuka postrojbi bit će usredotočena na paljbane i taktičke zadaće desetina i vodova uz provedbu taktičkih vježbi.

Obuka nerazvrstane pričuve oblikovat će se po fazama obuke za razvoj pojedinačnih sposobnosti i vještina, poglavito temeljnih vojnih vještina i osposobljavanje za VSSp.

Združena obuka

Združena obuka bit će usmjerenata na osposobljavanje zapovjedništava za planiranje, provedbu i sudjelovanje u združenim operacijama. S tim ciljem će se pojedina zapovjedništva, postrojbe,

skupine i pojedinci ciljano usavršavati i pripremati za učinkovito planiranje, organiziranje i sudjelovanje u združenim sastavima.

Nositelj združene obuke u Oružanim snagama bit će Glavni stožer, a provodit će se kroz združene vježbe.

Izvršit će se revizija Doktrine obuke Oružanih snaga s posebnim naglaskom na daljnju decentralizaciju obuke.

Doktrina

Doktrina predstavlja temeljna načela prema kojima se vode djelovanja vojnih snaga u potpori nacionalnih ciljeva. Doktrina se bavi misijama, funkcijama i sposobnostima te je smjernica za operacije koje se odvijaju ili se mogu odvijati u bliskoj budućnosti. Iako doktrinu treba gledati kao sveukupnost načela, a ne kao samu publikaciju, u ovom planskom razdoblju naglasak će biti na doktrinarnom uređenju cijelog sustava što će se ostvariti dosljednom doktrinarnom hijerarhijom, od vrha prema dnu, čime će se osigurati dosljednost u korištenju jedinstvene terminologije i usklađenost doktrinarnih stavova na svim razinama.

U skladu s definiranim hijerarhijom doktrinarnih publikacija, nastavit će se proces izrade združenih, funkcionalnih i granskih doktrinarnih publikacija te publikacija koje po svom sadržaju imaju za cilj jedinstveno shvaćanje i razumijevanje pojmove i vojnih simbola.

Združene i granske doktrinarne publikacije opisivat će *uporabu* operativne komponente Oružanih snaga u operacijama (kampanjama, glavnim operacijama i taktičkim aktivnostima), dok će *priprema* Oružanih snaga biti normirana (standardizirana) putem administrativnih, tehničkih, obučnih i nastavnih publikacija. Izuzetak je doktrina obuke, koja će, iako spada u područje pripreme Oružanih snaga biti uvrštena u doktrinarnu hijerarhiju zbog opredjeljenja da čemo se obučavati onako kako ćemo provoditi operacije.

Do 2017. godine izradit će se združene i granske doktrinarne publikacije ZDP-1: Doktrina Oružanih snaga Republike Hrvatske (2. izdanje), ZDP-10: Upravljanje ljudskim resursima, ZDP-35: Specijalne operacije, ZDP-36: Psihološke operacije, ZDP-40: Doktrina logističke potpore, ZDP-70: Obuka, DPM-100: Doktrina pomorskih snaga, DPK-200: Doktrina kopnenih snaga, ZDP-S: Vojni simboli, ZDP-30: Združene operacije, ZDP-50: Planiranje operacija i ZDP-60: Komunikacijsko-informacijski sustavi.

Izrada i usvajanje doktrinarnih i drugih publikacija bit će u funkciji uređenja postupaka i procesa u Oružanim snagama koji nisu regulirani zakonskim i podzakonskim propisima.

Razvoj granskih doktrinarnih publikacija, posebice onih koje propisuju taktiku, tehnike i postupke pojedinih zapovjedništava, i postrojbi, isključivo je u nacionalnoj nadležnosti, dok će pojedinci, postrojbe i privremeni sastavi koji se pripremaju za sudjelovanje u NATO zapovjednoj strukturi i strukturi snaga te NATO vođenim operacijama koristiti izvornu NATO doktrinu.

Do 2020. izradit će se publikacije za operacije pomorskih, kopnenih i zračnih snaga ili njihovih dijelova u potpori združenih operacija, funkcionalni združeni koncepti i granske doktrinarne publikacije za stožerne funkcije i taktike postrojbi te uporabu postrojbi službi potpore.

Usmjerenja koja daju doktrinarne publikacije ugraditi će se u nastavne i obučne procese. Na taj način će se, osim usvajanja i razumijevanja doktrinarnih načela, provjeravati njihova provedivost i primjenjivost u praksi.

Naučene lekcije

Proces prepoznavanja, obrade i primjene pozitivnih iskustava u Oružanim snagama svojstven je vojnoj organizaciji i jedna od obveza zapovjednika i čelnika ustrojstvenih jedinica na svim razinama te će se u narednom planskom razdoblju, organizacijski i ustrojbeno, uspostaviti sustav naučenih lekcija s jasno propisanim zadaćama, nadležnostima i odgovornostima.

U razvoju sustava naučenih lekcija težite će biti uspostava procesa, izgradnja strukture i razvoj alata na svim razinama što će doprinijeti unaprjeđenju interoperabilnosti snaga, odnosno, ukupnom razvoju sposobnosti Oružanih snaga.

Prikaz zadaća u području unaprjeđenja obuke

RAZINA PRIORITETA	PLANSKO RAZDOBLJE		
	OBUKA		
	do kraja 2017.	do kraja 2020.	do kraja 2024.
I.	Izgradnja obučne infrastrukture u vojarnama i na vojnim poligonima (streljista i vježbališta za pojedinačnu i zajedničku obuku, sportski objekti, kabineti i učionice) – realizacija: u skladu s dinamikom razvoja vojarni.		
	Simulator za obuku pješačke desetina – realizacija: 2015.	Simulator za zemaljsku PZO – realizacija: 2018. (zajedno s nabavom zemaljskog PZO sustava).	Simulator za protuoklopnu borbu – realizacija: 2023.
	Simulator za DUOS, Patria – realizacija: 2015. (realizacija iz projekta Patria)	Opremanje mornaričke taktičke vježbaonice	
	Simulator za tenk M84 SONG – realizacija: 2016.	Opremanje poligona za borbenu otpornost broda	
	Multifunkcionalni toranj za padobransku i alpinističku obuku, vojarna "J. Jović" Udbina – realizacija: 2015.	Opremanje ronilačkog obučnog središta	
	Padobranski zračni tunel, vježbalište "J. Jović", Udbina – realizacija: 2015.		
II.	Izgradnja sustava učenja na daljinu- realizacija 2016.		
	Modernizacija simulatora leta za avion MIG21 – realizacija: 2015.		Rekonstrukcija i opremanje ŠB 72 „Andrija Mohorovičić“ – realizacija: 2023.

RAZINA PRIORITETA	PLANSKO RAZDOBLJE		
	NAUČENE LEKCIJE		
	do kraja 2017.	do kraja 2020.	do kraja 2024.
I.	Izgraditi sposobnost za naučene lekcije koja se sastoji od: - uspostave procesa - izgradnja strukture - razvijanje alata u potpori procesa koji omogućava praćenje razvoja opažanja u prepoznatu i naučenu lekciju: - baza podataka naučenih lekcija (BpNL) - portal za razmjenu naučenih lekcija Utvrđiti poslovne procese u području naučenih lekcija, pojednostaviti postupke te otkloniti pretjeranu složenost, preklapanja i dugotrajnost razvoja opažanja te donijeti i propisati model razvoja opažanja (2015.).	Povećati broj stožernih časnika za naučene lekcije, u novom ustroju predvidjeti mesta za stožerne časnike za naučene lekcije do razine samostalne bojne (do kraja 2018.).	Održavati dostignutu sposobnost za naučene lekcije i uspostaviti organizaciju koja uči (<i>Learning Organization, Knowledge Management</i>) iz djelokruga svoga rada i na temelju iskustava (vlastitih i iz iskustava drugih ustrojstvenih jedinica i od ostalih članica NATO-a).
	U nastavnim programima i planovima na sve razine slijedno rastuće izobrazbe uvrstiti sadržaje o upoznavanju procesa naučenih lekcija i time podići razinu obučenosti za provedbu, sudjelovanje i praćenje procesa naučenih lekcija	Unaprijediti i dograditi Bazu podataka naučenih lekcija (prelazak na <i>Shared Point</i>), za praćenja stanja i razvoja opažanja u naučene lekcije (do kraja 2018.).	
	Uvesti dugoročno planiranje utemeljeno na realno raspoloživim finansijskim resursima za implementaciju i primjenu sustava naučenih lekcija (2015.).		

IX. OPREMANJE I MODERNIZACIJA

Usprkos poboljšanjima učinjenima posljednjih godina na pojedinim područjima, vezanima uz provedene projekte opremanja i modernizacije, materijalna sredstva i oprema kojima danas raspolažu Oružane snage dijelom su zastarjeli, što smanjuje učinkovitost i otežava postizanje pune interoperabilnosti sa saveznicima.

Zbog složenih procesa nabave i modernizacije te dugotrajnog životnog vijeka sustava naoružanja i vojne opreme (NVO), odluke koje se donesu u vezi s opremanjem i modernizacijom Oružanih snaga, značajno će utjecati na sposobnosti u sljedećih 30 i više godina.

Ograničena finansijska sredstva za potrebe obrane dovela su do suočavanja s odlukama o zadržavanju ili napuštanju određenih sposobnosti. Neke sposobnosti već sada su znatno ograničene, a bez novih ulaganja u opremu ili modernizaciju, bile bi praktički izgubljene. Radi zadržavanja ključnih sposobnosti, a imajući u vidu neizvjesnost dugoročnih izazova sigurnosnog okružja, planirat će se i projekti opremanja i modernizacije koji bi započeli krajem planskog razdoblja, a čiji se završetak i finansijski učinak najvećim dijelom proteže na iduće plansko razdoblje. Projekti koji se izdvajaju zbog svoje finansijske zahtjevnosti, kao i važnosti sposobnosti koji se njima realiziraju su:

1. Hrvatska Kopnena vojska

a. Oklopništvo

- i. Ukupno će se u operativnoj uporabi u Oružanim snagama zadržati 48 tenkova i na njima će se provesti proces revizije; jedna tenkovska satnija bit će modernizirana;
- ii. Završetak opremanja i uvođenje u operativnu uporabu BOV „PATRIA“ ostalim NVO (protuoklopni sustav, daljinski upravljana oružna stanica DUOS 30 mm, komunikacijska oprema);
- iii. Održavanje i modernizacija borbenog vozila pješaštva BVP M-80, uključujući modernizaciju novijim protuoklopnim sustavima;
- iv. Opremanje novim prijenosnim protuoklopnim sustavom.

b. Sredstva PZO

- i. Opremanje prijenosnim PZO sustavom kratkog dometa (MANPADS).

c. Inženjerija

- i. Daljnji razvoj roda inženjerije i uvođenje u uporabu mina sa samouništenjem ili samodeaktivacijom, sustava za postavljanje mina sijanjem na daljinu, sustava za brzo otvaranje prolaza u minskim poljima te zamjeni lansirnih sustava za brzo premošćivanje i sustava plivajućih mostova;
- ii. Opremanje inženjerijskim sredstvima i opremom za opću i borbenu potporu i uklanjanje eksplozivnih sredstava (EOD).

2. Hrvatska ratna mornarica

- a. Opremanje obalnim ophodnim brodom;
- b. Opremanje izvanobalnim ophodnim brodom;
- c. Opremanje protubrodskim raketnim sustavom.

3. Hrvatsko ratno zrakoplovstvo i protuzračna obrana

- a. Do kraja 2016. donijet će se odluka o zadržavanju ili napuštanju sposobnosti samostalne zaštite zračnog prostora;
- b. Opremanje PZO sustavom srednjeg dometa.

Politika opremanja i modernizacije usmjerena je na razvoj i održavanje ciljanih sposobnosti Oružanih snaga definiranih temeljnim dokumentima iz područja obrane, a implementirat će se u skladu sa srednjoročnim i kratkoročnim planovima i prioritetima.

Prioriteti u opremanju i modernizaciji su dostizanje i održavanje sposobnosti u potpori misija i zadaća Oružanih snaga, realizacija NATO ciljeva sposobnosti i završetak započetih projekata.

Kao izvori opremanja i modernizacije razmatrat će se u najvećoj mogućoj mjeri razvojni i proizvodni kapaciteti domaće obrambene industrije te međunarodni sporazumi na temelju kojih se opremanje i modernizacija mogu ostvarivati donacijom ili nabavom naoružanja i vojne opreme uz povoljne finansijske uvjete. Kao jedan od načina financiranja opremanja i modernizacije razmatrat će se i mogućnosti korištenja fondova Europske unije s težištem na nabavi opreme potrebne za razvoj i dostizanje ciljanih sposobnosti korištenja postrojbi Oružanih snaga u potpori civilnim strukturama.

Istraživanje i razvoj u potpori opremanja i modernizacije implementirat će se u suradnji s domaćim znanstveno istraživačkim institucijama, kao i sa institucijama NATO-a i Europske obrambene agencije čiji su razvojni projekti naoružanja i vojne opreme dostupni i od interesa za razvoj i dostizanje ciljanih sposobnosti Oružanih snaga.

Projekti opremanja i modernizacije prikazani u ovom dokumentu razvrstani su većinom u dvije razine prioriteta, a pojedini u tri razine. Projekti prve razine, predstavljaju apsolutni prioritet jer obuhvaćaju projekte koji su ključni u izgradnji sposobnosti, kojima se ispunjavaju NATO ciljevi sposobnosti te koji su stoga nužni za učinkovito izvršavanje misija i zadaća. Projekti druge razine prioriteta važni su za aktivnosti Oružanih snaga, unaprjeđuju sposobnosti, utječu na dinamiku i kvalitetu pojedinih sposobnosti, ali je opseg i dinamika njihove realizacije u određenoj mjeri podložna korekcijama. Prioriteti treće razine podložni su značajnijim korekcijama u opsegu i dinamici realizacije.

Prioriteti Hrvatske kopnene vojske

Prioritet HKOV je modernizacija i opremanje ključnih manevarskih postrojbi Oružanih snaga. U razdoblju do 2020. prioritet je opremanje gardijske mehanizirane brigade što predstavlja izravan doprinos realizaciji NATO ciljeva sposobnosti. Drugi prioritet u razdoblju do 2020. je opremanje ostalih deklariranih postrojbi. U razdoblju od 2021. do kraja 2024. pa i izvan tog razdoblja, pokrenut će se projekti opremanja i modernizacije gardijske oklopno-mehanizirane brigade, što je neophodno radi zadržavanja i povećanja razine njenih sposobnosti.

Pješačko naoružanje i oprema

Količine ispravnog pješačkog naoružanja u Oružanim snagama zadovoljavaju potrebe predložene strukture, ali tehnološki zaostaju, a kalibrom i zahtjevima održivosti ne omogućavaju usklađenost operativnog djelovanja s oružanim snagama članica NATO-a i EU-a.

Oružane snage su u prethodnom razdoblju započele opremanje novom jurišnom puškom VHS (u kalibru NATO-a) i pripadajućom opremom u količini od 6.000 komada. Do kraja 2017. potrebno je opremiti jednu mehaniziranu bojnu (koja čini okosnicu borbene grupe mehaniziranog pješaštva), a do kraja 2020. potrebno je opremiti puškostrojnicom i univerzalnom strojnicom NATO kalibra ostale postrojbe HKOV-a deklarirane za NATO bazen snaga. Paralelno s nabavom nove jurišne puške potrebno je izvršiti opremanje pripadajućim streljivom 5,56 mm, obzirom da u Oružanim snagama ne postoje zalihe u ovom kalibru.

U planskom razdoblju prioritet je nastavak opremanja vojnika individualnom opremom: prikrivna odora u digitalnom tisku, vojna čizma i kaciga, borbeni modularni prsluk i naprtnjača te individualni uređaji za noćno osmatranje. Postrojbe koje su deklarirane prema NATO i EU potrebno je opremiti opremom za djelovanje u uvjetima ekstremne vrućine i hladnoće. U drugom dijelu planskog razdoblja započet će projekt opremanja vojnika naprednim sustavima djelovanja, zaštite i komunikacija.

Prioritet u opremanju pješačkim oružjem i opremom imat će postrojbe predviđene za upućivanje u NATO / EU operacije.

Topništvo za potporu

Oružane snage su opremljene topničkim oružjima različitog porijekla i kalibra (105, 120, 122, 130, 152, 155 mm), tehnološke zastarjelosti, sporog izračunavanja početnih elemenata te provedbe korekcije vatre i brzina reakcije i nezadovoljavajućih značajki po pitanju dometa i preciznosti.

Obzirom na nove zahtijevane sposobnosti potrebno je zamijeniti postojeća topnička sredstva novim topničkim sustavima, unificiranog kalibra od 155 mm. Na taj način pojednostavila bi se njihova održivost te povećala mobilnost i interoperabilnost u zajedničkom djelovanju sa snagama članica NATO-a i EU-a. Prelaskom na nove topničke sustave implementirati će se NATO cilj sposobnosti djelovanja na daljinama do 40 km uz upotrebu raznovrsnog preciznog streljiva, upotrebu sustava za upravljanje i rukovanje vatrom i razmjenu informacija s partnerima. Opremanje i uvođenje sustava u operativnu uporabu izvršit će se do 2019. godine, a puna operativna sposobnost do 2022. godine.

Sredstva za protuoklopnu borbu

Oružane snage su opremljene zastarjelim protuoklopnim sustavima nezadovoljavajućih značajki po pitanju dometa, vođenja i probognosti. Protuoklopni vođeni raketni sustav (POVRS) dometa je do 2,5 km, a prijenosni protuoklopni sustav *Maljutka* proglašen je neperspektivnim.

Sposobnost protuoklopne borbe će se u narednom razdoblju poboljšati opremanjem BOV-a Patria suvremenim protuoklopnim sustavima III. generacije. Također, razmotrit će se zamjena prijenosnih sustava *Fagot* i *Metis* modernijim ili će se postojeći opremiti modernim/poboljšanim streljivom većeg dometa i većom probognosću te lakšim načinom vođenja protuoklopnih projektila.

Sredstva oklopništva

Oružane snage opremljene su tenkom M-84, koji zadovoljava potrebe u planskom razdoblju, uz provedbu revizije.

Mehanizirano pješaštvo HKoV-a opremljeno je borbenim vozilom BVP M80A za koje će se, pri kraju planskog razdoblja, razmotriti modernizacija.

Opremanje suvremenim oklopnim vozilom na kotačima BOV Patria (u 7 različitih inačica) i uvođenje u operativnu uporabu 126 komada završit će 2016. godine. BOV će biti opremljen suvremenim komunikacijskim sustavom te daljinski upravljanom strojnicom u kalibru 12,7 mm. Do kraja 2016. godine, dio vozila će biti opremljeno daljinski upravljanim topom u kalibru 30 mm i naprednim protuoklopnim sustavom.

Lako oklopno vozilo (borbeno)

U suradnji s bilateralnim partnerom izvršit će se opremanje i uvođenje u operativnu uporabu lakih oklopnih vozila (M-ATV, MRAP) do kraja 2017. godine.

Sredstva za PZO

U naoružanju HKOV-a nalaze se PZO topovi kalibra 20 mm, samohodni raketni sustavi S-10 CRO i S-10M te laki prijenosni raketni sustavi *IGLA* i S-2M. Svi topnički PZO sustavi kao i laki prijenosni sustav S-2M proglašeni su neperspektivnim. Za potrebe sposobnosti PZO zaštite manevarskih postrojbi, HKOV će se opremiti sustavima malog dometa za PZO obranu manevarskih postrojbi (MANPADS).

Inženjerijska sredstva

Postojeća mosna i pontonirska sredstva i oprema su zastarjela te taktički i tehnički ne odgovaraju novim zahtjevima. Posljedica takvog stanja je visoka razina neispravnosti, visoki troškovi održavanja i nemogućnost pružanja pune inženjerijske borbene potpore u segmentu osiguranja pokretljivosti manevarskih postrojbi u operacijama.

Sukladno novim operativnim zahtjevima za održavanje operativnog tempa u visoko mobilnim operacijama, Oružane snage će u narednom razdoblju prioritetno dovršiti opremanje deklariranih snaga inženjerije za NATO (jedan vod i jedna satnija za opću inženjerijsku potporu, jedan vod za inženjerijsku borbenu potporu i jedan vod EOD) s inženjerijskim strojevima, kamionima, EOD opremom i specijalnim EOD vozilima te započeti opremanje novim inženjerijskim sustavima potrebnim za realizaciju prihvaćenih NATO Ciljeva sposobnosti.

Sredstva i oprema NBKO

Većem dijelu sredstava za osobnu NBK zaštitu, samopomoć i osobnu dekontaminaciju istekao je vijek uporabe. Prioritet u narednom razdoblju bit će opremanje postrojbi Oružanih snaga individualnom zaštitnom opremom, tretmanima za prvu-samopomoć, dozimetriju, sredstvima za osobnu dekontaminaciju kože, odjeće, osobne opreme i osobnog naoružanja te opremanje multifunkcionalnog NBKO voda.

Preuzetim ciljevima sposobnosti preuzeta je i obveza nabave umreživih kemijskih i radioloških point-detektora, razmjestivih sredstava za kolektivnu zaštitu od NBK agenasa/opasnosti i sredstava za uspostavu i razvoj NBK sustava upozoravanja i izvješćivanja.

Sredstva i sustavi veze

Prioritet u narednom razdoblju bit će opremanje postrojbi HKoV-a sredstvima koja osiguravaju uvjete za implementaciju NATO ciljeva sposobnosti. Pri opremanju borbenim oklopnim vozilima, samovoznim topničkim sustavima, lakinim oklopnim borbenim vozilima, PZO sustavima i BVP osigurat će se i opremanje sredstvima i sustavima veze.

Prikaz projekata opremanja i modernizacije Hrvatske kopnene vojske

RAZINA PRIORITETA	PLANSKO RAZDOBLJE		
	do kraja 2017.	do kraja 2020.	do kraja 2024.
I.	Opremanje jurišnom puškom VHS i pripadajućom opremom.	Nastavak opremanja jurišnom puškom VHS i pripadajućom opremom.	Nastavak opremanja (pričuva) jurišnom puškom VHS i pripadajućom opremom.
	Opremanje samovoznim topničkim sustavom 155 mm.	Završiti opremanje samovoznim topničkim sustavom 155 mm.	
	Opremanje topničkim streljivom topništva za potporu	Završiti opremanje topničkim streljivom topništva za potporu	
	Opremanje osobnom opremom vojnika.	Nastavak opremanja osobnom opremom vojnika.	Nastavak opremanja osobnom opremom vojnika.
	Nastaviti opremanje snaga za specijalna djelovanja naoružanjem i vojnom opremom.	Završiti opremanje snaga za specijalna djelovanja naoružanjem i vojnom opremom.	
	Opremanje sredstvima za NBK zaštitu (prioritet - vod NBKO).	Opremanje sredstvima za NBK zaštitu za vod NBKO i cjelokupne OS RH (osobna i kolektivna).	Nastavak opremanja sredstvima za NBK zaštitu (osobna i kolektivna).
	Opremanje inženjerijskim sredstvima i opremom za opću i borbenu potporu i EOD (prioritet su deklarirane postrojbe za NATO).	Završiti s opremanjem inženjerijskim sredstvima i opremom za opću i borbenu potporu i EOD za deklarirane postrojbe za NATO.	Nastaviti opremanje inženjerijskim sredstvima i opremom za opću i borbenu potporu i EOD.
	Započeti opremanje postrojbi opremom za taborovanje.	Završiti opremanje postrojbi opremom za taborovanje.	
	Započeti opremanje novom puškostrojnicom i univerzalnom strojnicom u NATO kalibru.	Nastavak opremanja novom puškostrojnicom i univerzalnom strojnicom u NATO kalibru.	Završiti opremanje novom puškostrojnicom i univerzalnom strojnicom u NATO kalibru
	Opremanje postrojbi individualnim optoelektronskim uređajima vojnika i opremom za djelovanje u noćnim i otežanim vremenskim uvjetima (kroz program pomoći – donacija).	Nastavak opremanja individualnim optoelektronskim uređajima vojnika i opremom za djelovanje u noćnim i otežanim vremenskim uvjetima (kroz program pomoći – donacija).	Završiti opremanje postrojbi individualnim optoelektronskim uređajima vojnika i opremom za djelovanje u noćnim i otežanim vremenskim uvjetima.
		Opremanje opremom i sredstvima Role 1.	
	Opremanje i uvođenje u operativnu uporabu lakih oklopnih vozila MRAP (program pomoći EDA).		

		Modernizirati ili opremiti OS RH sustavima malog dometa za PZO obranu manevarskih postrojbi (MANPADS).	
		Započeti opremanje novim prijenosnim PO sustavima.	Završiti opremanje novim prijenosnim PO sustavima.
		Provedba revizije tenkova.	
		Početak procesa modernizacije tenkova.	
		Opremanje razmjestivih snaga za djelovanje u ekstremno hladnim / vrućim klimatskim uvjetima.	Završiti opremanje razmjestivih snaga za djelovanje u ekstremno hladnim / vrućim klimatskim uvjetima.
III.			Modernizirati borbeno vozilo pješaštva BVP M-80 uključujući opremanje novijim PO sustavom.

Prioriteti Hrvatske ratne mornarice

HRM će se razvijati kao mornarica s ograničenim spektrom borbenih sposobnosti fokusiranih na obranu i upravljanje krizama. Prvenstveno će se razvijati sposobnosti koje su prepoznate kao kritično važne za izvršavanje temeljnih zadaća obrane i zaštite nacionalnih interesa na moru. To su:

- Sposobnost za djelovanje protiv površinskih ciljeva,
- Sposobnost za minska i protuminska djelovanja,
- Sposobnost za zapovijedanje i nadzor, informatičko-komunikacijsko uvezivanje, prikupljanje podataka te nadzor mora.

Imajući u vidu odgovornost HRM za sigurnost na moru u mirnodopsko vrijeme, prioritet opremanja i modernizacije HRM je razvoj sposobnosti Obalne straže kroz nastavak projekta opremanja obalnim ophodnim brodom. U razdoblju do 2017. kao prioritetna definiraju se još dva projekta: (1) Postizanje pune sposobnosti nadzora morske površine kroz modernizaciju radarskog sustava „*Enhanced Peregrine*“ i nabavu zamjenskih radara za zastarjele radare tipa „GEM“. U okviru ovog projekta, prioritet je postići integraciju svih nacionalnih izvora u jednu radarsku sliku pomorske situacije na Jadranu uz sposobnost dijeljenja informacija s NATO-om; (2) U razdoblju od 2015 - 2018. dostizanje sposobnosti protuminskog djelovanja nabavkom dva lovca mina te njihovo opremanje i modernizacija do 2020. godine.

Pri kraju planskog razdoblja započeti s projektom višenamjenskog ophodnog broda, kao nositelja sposobnosti borbe protiv površinskih ciljeva i elemenata protupodmorničke borbe.

Ovisno o nalazima analize sigurnosnog okružja, najkasnije do kraja planskog razdoblja opremiti HRM novim protubrodskim sustavom.

Prikaz projekata opremanja i modernizacije Hrvatske ratne mornarice

RAZINA PRIORITETA	PLANSKO RAZDOBLJE		
	do kraja 2017.	do kraja 2020.	do kraja 2024.
I.	Opremanje Obalne straže s pet obalnih ophodnih brodova.	Završiti s opremanjem i uvođenjem u operativnu uporabu obalnih ophodnih brodova.	Opremanje polovnim izvanobalnim ophodnim brodom.
	Modernizacija RS "Enhanced Peregrine", uvezivanje senzora pomorskog nadzora u jedinstvenu mrežu i dostizanje sposobnosti razmjene podataka i radarske slike s NATO-om.		Započeti opremanje novim protubrodskim raketama.
	Opremanje s dva autonomna podvodna vozila za stjecanje sposobnosti borbe protiv pomorskih mina u plitkom moru.		
II.	Započeti opremanje s dva lovca mina.	Završiti opremanje i uvesti u operativnu uporabu dva lovca mina.	
	Kroz međuresornu suradnju obaviti zamjenu 3 radara GEM 2050 XS novim radarskim automatiziranim sustavima.	Nastavak zamjene radara GEM 2050 XS.	
	Obaviti ispitivanje i provesti produljenje životnog vijeka protubrodskih raketa RBS-15B	Modernizacija senzorskih, oružnih i pogonskih sustava RTOP 11 i 12.	
		Opremanje i rekonstrukcija RTOP 41 i 42 za operacije presretanja na moru.	
		Rekonstrukcija i opremanje broda SB-73 „Faust Vrančić“ za ekološke operacije.	
		Uređenje i opremanje tehničke radionice.	
		Opremanje poligona za borbenu otpornost broda.	
III.		Opremanje ronilačkog obučnog središta.	
		Opremanje mornaričke taktičke vježbaonice.	
			Opremanje pučinskim remorkerom.

Prioriteti Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane

Hrvatsko ratno zrakoplovstvo i protuzračna obrana razvijat će sposobnosti nadzora i zaštite zračnog prostora Republike Hrvatske u sklopu NATO integriranog sustava protuzračne obrane (NATINADS), pružanje potpore provedbi zadaća Obalne straže, helikopterskoga zračnog prijevoza, potpore obuci padobranaca i lakoga zračnog prijevoza, gašenja požara iz zraka, zrakoplovno-tehničke logističke potpore vlastitim snagama i snagama saveznika, provedbe svih vrsta obuke pojedinaca i postrojbi za provedbu zadaća grane u Republici Hrvatskoj i u operacijama potpore miru te potpori civilnim institucijama u Republici Hrvatskoj.

Kako životni vijek remontiranih aviona MiG-21 istječe do kraja 2024. prioritet je iznalaženje trajnog rješenja zaštite zračnog prostora. Moguće rješenje za zaštitu zračnog prostora je u razvoju multinacionalnog pristupa temeljenog na načelima suradnje, dijeljenja resursa i sposobnosti sa saveznicima i partnerima, odnosno u okviru sustava NATINAMDS. Do kraja 2016. godine donijet će se odluka o mogućnosti i modalitetima razvoja ove sposobnosti.

Uvažavajući specifičnosti trenutnih transportnih helikopterskih sposobnosti Oružanih snaga, tijekom planskog razdoblja razmatrat će se moguće opcije i modaliteti zamjene helikoptera te, ovisno o mogućnostima, započeti s procesom prelaska i uvođenja u operativnu uporabu novih transportnih helikoptera.

Prikaz projekata opremanja i modernizacije HRZ I PZO

RAZINA PRIORITETA	PLANSKO RAZDOBLJE		
	do kraja 2017.	do kraja 2020.	do kraja 2024.
I.		Započeti modernizaciju radarskog sustava FPS-117.	Nastaviti modernizaciju radarskog sustava FPS-117.
	Dovršiti projekt NATINADS i započeti projekt ASBE (<i>Air Command & Control System Software-Based Element</i>).	Dovršiti projekt ASBE.	
	Opremanje raketama R-60MK.	Nastavak opremanja raketama R-60MK.	
II.		Nastavak nabave i ugradnje opreme za zrakoplovnu samozaštitu na 4 helikoptera Mi-171Sh.	Nastavak nabave i ugradnje opreme za zrakoplovnu samozaštitu helikoptera.
		Opremanje avionom za taktički zračni prijevoz i padobransku obuku.	
	Opremanje (nabava i ugradnja) IFF/COMM uređajima helikoptera Mi-171 Sh. (iz programa FMF).		
		Izgradnja i opremanje radionice za održavanje zrakoplovno tehničkih sredstava u 93. ZB Zadar.	
		Razvoj multinacionalnog središta za obuku pilota.	
		Opremanje ispitno mjernom opremom i alatima za održavanje zrakoplova.	
III.			Opremanje bitnicom PZO sustava srednjeg dometa

Prioriteti Zapovjedništva za potporu

Prikaz projekata opremanja i modernizacije Zapovjedništva za potporu

RAZINA PRIORITETA	PLANSKO RAZDOBLJE		
	do kraja 2017.	do kraja 2020.	do kraja 2024.
I.	Opremanje polovnim nebojnim vozilima.		
	Započeti opremanje sredstvima i opremom za boravak, rad i logističku potporu u terenskim i ekstremnim klimatskim uvjetima, kapaciteta 1.000 ljudi.	Nastavak opremanja sredstvima i opremom za boravak, rad i logističku potporu u terenskim i ekstremnim klimatskim uvjetima, kapaciteta 1.000 ljudi.	
	Opremanje opremom za pročišćavanje vode.	Nastavak projekta opremanja opremom za pročišćavanje vode.	
		Opremanje medicinskom opremom, terenskom opremom i vozilima za potporu sposobnosti ROLE 2.	Završiti opremanje medicinskom opremom, terenskom opremom i vozilima za potporu sposobnosti ROLE 2.
II.		Opremanje novim nebojnim vozilima.	Nastaviti opremanje novim nebojnim vozilima.

Opremanje i modernizacija komunikacijsko-informacijskog sustava

Komunikacijsko-informacijski sustavi imaju sve veću važnost u svim segmentima obrambenog resora. Informatizacija sustava zapovijedanja i nadzora (C2) među prioritetima je na taktičkoj, operativnoj i strateškoj razini. Takvi sustavi integriraju tradicionalnu raspodjelu na stacionarne i razmjestive (mobilne) sustave, a sve više se razvija i integracija informacija iz drugih izvora i senzora. Informatizacija pojedinih procesa u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama kontinuirano se provodi, no najveći izazov u budućem razdoblju bit će njihova integracija i konsolidacija u jedinstveni sustav koji ima sposobnost trenutne međusobne razmjene podataka prema potrebama i ovlastima. Pri tome će se osobita pažnja posvetiti sigurnosti i obrani toga sustava. Izgradnja jedinstvenog sustava provodit će se postupno, a uključit će integraciju, optimizaciju i konsolidaciju postojećih sustava i dogradnju njihovih sposobnosti.

Okvir izgradnje komunikacijsko-informacijskog sustava obuhvaća prijenosni sustav, sustav temeljnih te sustav funkcionalnih usluga. Prijenosni sustav uključuje tehničke razine prijenosa signala, a sustav temeljnih usluga uključuje one servise koji su zajednički za cijeli resor obrane, a koji sadrže sustave za prijenos poruka i klanje dokumenata, obradu teksta, sustave autorizacije i provjere identiteta te pristup ostalim temeljnim uslugama. Funkcionalni dio sustava specifičan je za pojedinu funkcionalna područja i izgrađuje se na osnovama usluga i sposobnosti podatkovnog i temeljnog sloja.

Težište razvoja usredotočit će se na konsolidaciju i modernizaciju prijenosnog sustava te sustava temeljnih usluga, na kojima će se zatim uspostavljati funkcionalne usluge.

Funkcionalne usluge izgrađivat će se prema potrebama pojedinih funkcionalnih područja, a u skladu s rješenjima koja su prihvaćena i koriste se u NATO-u. Aplikacije će se razvijati tako da budu međusobno otvorene za razmjenu podataka i otvorene za sposobnosti spajanja s adekvatnim sustavima savezničkih zemalja.

Obrana informatičkog prostora područje je kojem se pridaje sve više značaja u svim obrambenim resorima u svijetu, s obzirom na povećani značaj komunikacijsko-informacijskih sustava i njihove ranjivosti. U obrambenom resoru razvijat će se sustavi za obranu komunikacijsko-informacijskog sustava.

Razvojem informacijskih sustava i njihovom modernizacijom i konsolidacijom osigurat će se temeljni elementi pouzdanosti informacijskih sustava: povjerljivost (tajnost), integritet (cjelovitost) i stalna dostupnost te elementi njihove sigurnosti kao što su autentifikacija (provjera identiteta), autorizacija (provjera ovlasti) i neporecivost svih transakcija u cjelokupnom informacijskom sustavu

obrambenog resora. Ovo zahtijeva razvoj i konstantnu dogradnju sustava kriptografske zaštite i digitalnog potpisa na cjelokupnom komunikacijsko-informacijskom sustavu prema razinama tajnosti.

Specifični dio zaštite informacija i obrane informatičkog prostora čini modernizacija podatkovnog središta (*Data Centre*) koje će omogućiti učinkovitiju fizičku i tehničku zaštitu poslužitelja i druge središnje mrežne opreme, kao i sigurnost podataka i informacijskih sustava. Izgradnja odvojenog redundantnog podatkovnog središta osigurat će odvojenu sigurnosnu pohranu podataka (*Backup*) i sustave za oporavak podataka (*Data Recovery*), kao posebne funkcije sigurnosti informacijskih sustava od ugroza koje mogu doći bilo iz informatičkog prostora (*Cyber napad*) ili klasičnog kinetičkog napada odnosno prirodne ugroze podatkovnog središta. Ujedno će se time i ukloniti uočene manjkavosti sadašnjeg podatkovnog središta.

Uz stacionarne i razmjestive komunikacijske sposobnosti razvit će se i sustavi koji omogućuju komunikaciju (glasovnu i podatkovnu) s pripadnicima Ministarstva obrane i Oružanih snaga koji su na zadaćama izvan Hrvatske, bilo u misijama i operacijama ili na dužnostima vojnih izaslanika i sličnim zadaćama. Osiguranje i štićenje ovakvih veza predstavljaće osobiti izazov.

Za ostvarenje navedenih ciljeva bit će potrebno kontinuirano provoditi opremanje i modernizaciju komunikacijsko-informacijskih sustava, kojima je rok tehnološkog zastarijevanja sve kraći. Reorganizacija postojećih sustava mora osigurati jedinstveno upravljanje komunikacijsko-informacijskim sustavom i konsolidaciju prijenosnog sustava i sustava temeljnih usluga. Bit će potrebno kontinuirano, kvalitetno, pouzdano i dostatno osiguranje svih vrsta komunikacijsko-informacijskih usluga u području nepokretnih komunikacija, pokretnih komunikacija (mobilne GSM mreže, mobilne radijske mreže), satelitskih komunikacija i svih vrsta informacijskih usluga i usluga korištenja mreža za prijenos podataka. To podrazumijeva opremanje sredstvima i sustavima veze namijenjenih vojniku, vođi tima, zapovjednicima svih razina, kao i sustavima koji osiguravaju doprinos zajedničkoj operativnoj slici, distribuciju podataka u realnom vremenu i uporabu neophodnih funkcionalnih servisa.

Osim modernizacije opreme i konsolidacije podataka i procesa, mora se osigurati i visoka razina stručnosti specifičnog kadra i organizacijskim rješenjima njegovog pozicioniranja u sustavu.

Prikaz projekata opremanja i modernizacije sustava KIS

RAZINA PRIORITETA	PLANSKO RAZDOBLJE		
	do kraja 2017.	do kraja 2020.	do kraja 2024.
I.	Izgradnja i konsolidacija stacionarnih mreža MO i OS, temeljnih servisa i sustava upravljanja istima, uključujući sustav za sigurnosnu pohranu i sustav za oporavak od havarije.	Nastavak izgradnje stacionarnih mreža MO i OS, temeljnih servisa i sustava upravljanja istima.	Modernizacija stacionarnih mreža MO i OS, temeljnih servisa i sustava upravljanja istima.
	Uspostava podatkovnih središta, (energetika, klimatizacija, vatrodojava, fizička sigurnost, nadzor itd.).	Modernizacija podatkovnih središta.	Modernizacija podatkovnih središta
	Konsolidacija i standardizacija zajedničkih servisa MO i OS – upravljanje poslovnim procesima, upravljanje dokumentima, GIS, korisnička pomoć, mrežne usluge.	Modernizacija zajedničkih servisa MO i OS – upravljanje poslovnim procesima, upravljanje dokumentima, GIS, korisnička pomoć, mrežne usluge.	Modernizacija zajedničkih servisa MO i OS – upravljanje poslovnim procesima, upravljanje dokumentima, GIS, korisnička pomoć, mrežne usluge
	Konsolidacija i izgradnja funkcionalnih servisa po zahtjevima funkcionalnih područja	Modernizacija funkcionalnih servisa po zahtjevima funkcionalnih područja	Modernizacija funkcionalnih servisa po zahtjevima funkcionalnih područja
	Opremanje vojnika i borbenih/neborbenih platformi bojišničkom KIS (prva i druga bojna grupa)	Opremanje vojnika i borbenih/neborbenih platformi bojišničkom KIS (treća bojna grupa i ostale postrojbe)	Opremanje vojnika i borbenih/neborbenih platformi bojišničkom KIS (brigada i ostale postrojbe)
	Opremanje uređajima i opremom razmjestivih sustava (prva i druga bojna grupa)	Opremanje uređajima i opremom razmjestivih sustava (treća bojna grupa i ostale postrojbe)	Opremanje uređajima i opremom razmjestivih sustava (brigada i ostale postrojbe)
	Opremanje pratećom KIS bojišničkom opremom (prva i druga bojna grupa)	Opremanje pratećom KIS bojišničkom opremom (treća bojna grupa po i ostale postrojbe)	Opremanje pratećom KIS bojišničkom opremom (brigada i ostale postrojbe)

	Izgradnja i konsolidacija sustava obrane informatickog prostora	Unaprjeđenje sustava obrane informatickog prostora	Unaprjeđenje sustava obrane informatickog prostora
	Modernizacija korisničke terminalne i periferne KI opreme	Modernizacija korisničke terminalne i periferne KI opreme	Modernizacija korisničke terminalne i periferne KI opreme
	Uspostava interoperabilnosti po NATO standardima za funkcionalna područja	Unaprjeđenje interoperabilnosti po NATO standardima za funkcionalna područja	Unaprjeđenje interoperabilnosti po NATO standardima za funkcionalna područja
II.	Konsolidacija procesa održavanja životnog vijeka KI opreme i sustava – razvoj, uporaba, održavanje opreme	Modernizacija procesa održavanja životnog vijeka KI opreme i sustava – razvoj, uporaba, održavanje opreme	Modernizacija procesa održavanja životnog vijeka KI opreme i sustava – razvoj, uporaba, održavanje opreme
	Konsolidacija i standardizacija korisničkih interaktivnih usluga	Modernizacija korisničkih interaktivnih usluga	Modernizacija korisničkih interaktivnih usluga

X. OBJEKTI I INFRASTRUKTURA

Stanje u području objekata i infrastrukture

Nekretnine koje su namijenjene za potrebe obrane u vlasništvu su Republike Hrvatske, a dane su na korištenje i upravljanje Ministarstvu obrane. Ove se nekretnine svrstavaju u sljedeće kategorije:

- perspektivne nekretnine (nekretnine građene za vojnu namjenu koje koristi Ministarstvo obrane),
- privremeno perspektivne nekretnine (nekretnine građene za vojnu namjenu koje koristi Ministarstvo obrane, a u postupku su napuštanja) i
- neperspektivne nekretnine (nekretnine građene za vojnu namjenu koje ne koristi Ministarstvo obrane).

Racionalizacijom korištenja vojnih nekretnina Ministarstvo obrane će koristiti samo perspektivne nekretnine, dok će se sve neperspektivne te privremeno perspektivne nekretnine (nakon iseljenja) predati na upravljanje Državnom uredu za upravljanje državnom imovinom.

Primopredajom neperspektivnih i privremeno perspektivnih nekretnina Ministarstvo obrane smanjit će troškove hladnog pogona, osiguranja i ophodnje predmetnih nekretnina, dok će Državni ured za upravljanje državnom imovinom moći pokrenuti postupak njihovog privođenja drugoj namjeni u skladu s prostornom planskom dokumentacijom.

Smjer razvoja u području objekata i infrastrukture

Pri izgradnji, adaptaciji i rekonstrukciji objekata i infrastrukture na lokacijama koje su predviđene za planirani razmještaj Oružanih snaga, uglavnom će se slijediti načelo da će se glavne vojarne koje nemaju kapacitet razvoja za više od 2000 osoba i nemaju vježbališta ili objekte za obuku smatrati neperspektivnim. U svrhu povećanja učinkovitosti, na perspektivnim lokacijama, u prvom redu poligonima i vojarnama, okrupnjavat će se smještajni, obučni i logistički kapaciteti. Racionalizirat će se ukupan broj i ubrzati napuštanje i predaja neperspektivnih nekretnina s ciljem smanjivanja troškova za njihovo osiguranje i održavanje.

Kontinuirano će se podizati standardi rada, smještaja i obuke na perspektivnim lokacijama, te usklađivati stanje objekata u skladu sa zahtjevima određenim zakonskim propisima Republike

Hrvatske iz područja prostornog uređenja, građenja, zaštite od požara, zaštite na radu, zaštite okoliša i tehničke zaštite.

Sustavi tehničke zaštite u funkciji osiguranja vojnih lokacija projektirat će se u sklopu izgradnje novih građevina i rekonstrukcije postojećih građevina i infrastrukture, čime se stvaraju uvjeti za racionalizaciju korištenja vojnog osoblja na poslovima fizičkog osiguranja vojnih lokacija.

U cilju bržeg dostizanja prostornog razmještaja Oružanih snaga na perspektivnim vojnim lokacijama istražit će se i razviti koncept izgradnje smještajnih, logističkih i drugih objekata u obliku montažnih i modularnih građevina i sustava brze gradnje.

U poslovima izgradnje, rekonstrukcije i adaptacije primjenit će se postupci za postizanje energetske učinkovitosti i gospodarenja otpadom. Financijska sredstva koja će se ostvariti subvencijom Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost koristit će se za izgradnju i rekonstrukciju vojnih građevina. Na vojnim poligonima i drugim vojnim lokacijama na kojima postoje resursi i mogućnosti pripreme biomase, projektirat će se i izgraditi energetska postrojenja postrojenja na biomasu.

U narednom planskom razdoblju težit će se racionalizaciji i smanjenju broja neperspektivnih nekretnina kroz:

- predaju na upravljanje Državnom uredu za upravljanje državnom imovinom,
- prodaju dijela nekretnina, za što je potrebno ostvariti zakonske preduvjete te
- okrupnjavanje i centraliziranje smještajnih, upravnih, skladišnih, obučnih i drugih kapaciteta, te ciljanim razmještajem Oružanih snaga, za što je preduvjet izgradnja i uređenje potrebnih kapaciteta na perspektivnim lokacijama.

Stupanjem na snagu Zakona o upravljanju i raspolažanju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstvo obrane prestalo je biti obvezno plaćati komunalnu naknadu, čime su umanjeni troškovi korištenja perspektivnih nekretnina.

Sredstva ostvarena od prodaje neperspektivnih i privremeno perspektivnih nekretnina ulagat će se u modernizaciju infrastrukture Ministarstva obrane.

Kao jedan od načina financiranja projekata izgradnje i modernizacije infrastrukture razmatrat će se i mogućnosti korištenja fondova Europske unije te drugi mogući izvori.

Vojni geoinformacijski sustav – VoGIS

Vojnim geoinformacijskim sustavom (VoGIS) izradit će se topografske i kartografske baze geoprostornih podataka za područje Republike Hrvatske te otisnuti listovi novih vojnih topografskih karata mjerila 1:50.000 i 1:250.000 u skladu s NATO standardima. Cilj VoGIS-a je opremanje

Oružanih snaga ažurnim, digitalnim, standardiziranim, funkcionalnim i interoperabilnim geoprostornim podacima. Geoprostorni podaci dobiveni projektom VoGIS u izravnoj su potpori provedbe Ciljeva sposobnosti. S obzirom na standardizaciju geoprostornih podataka i proizvoda bit će moguća njihova razmjena s drugim članicama NATO-a.

Prikaz glavnih projekata izgradnje

RAZINA PRIORITETA	PLANSKO RAZDOBLJE		
	do kraja 2017.	do kraja 2020.	do kraja 2024.
I.	Izgradnja skladišta za ubojna sredstva Nastavak izgradnje tipskih objekata u vojnoskladišnom kompleksu (VSK) „Hrvatski Ždral“, Doljani. Projektiranje i priprema za izgradnju tipskih objekata u VSK Debela Glava, Slunj	VSK „Debela Glava“, Slunj Izgradnja novog skladišnih objekata za skladištenje UbSa s pratećim građevinama (delaboračnica) i infrastrukturom i tehničkom zaštitom.	VSK „Debela Glava“, Slunj nastavak i završetak izgradnje skladišnih objekata UbS-a, prateće infrastrukture i upravnog objekta.
	Vojarna „Pukovnik Petar Matanović“, Petrinja Izgradnja smještajnih, zapovjednih i nastavnih objekta. Rekonstrukcija horizontalne građevne infrastrukture.	Vojarna „Pukovnik Petar Matanović“, Petrinja Nastavak izgradnje objekata i infrastrukture prema prostorno planskoj dokumentaciji do pune funkcionalnosti vojarne.	
	Administrativno središte MORH-a, Zagreb Sanacija i rekonstrukcija postojećih objekata. Uređenje objekata i infrastrukture u cilju povećanja energetske učinkovitosti. Izrada projektne dokumentacije za izgradnju građevine za osiguranje radnog i smještajnog prostora unutar postojećeg središta.	Administrativno središte MORH-a, Zagreb Izgradnja građevine za osiguranje radnog i smještajnog prostora unutar postojećeg središta.	Administrativno središte MORH-a, Zagreb Završetak izgradnje građevine, infrastrukture i pratećih sadržaja do pune funkcionalnosti središta.
	DCM HRV NATO - vojarna "Pukovnik Marko Živković" Zagreb Osiguranje privremenog smještaja rekonstrukcijom građevine i izgradnjom telekomunikacijske infrastrukture	DCM HRV NATO - vojarna "Pukovnik Marko Živković" Zagreb Izgradnja nove građevine za trajni smještaj Nacionalnog razmjestivog komunikacijskog modula (<i>Deployable Communication Module, DCM HRV NATO</i>).	Nakon izgradnje, finansijska sredstva će se nadoknaditi iz NATO fonda.
	HVU "Petar Zrinski" Zagreb Sanacije i rekonstrukcije objekata za potrebe transformacije HVU i provedbe studijskih programa. Uređenje objekata i infrastrukture u cilju povećanja energetske učinkovitosti.	HVU "Petar Zrinski" Zagreb Povećanje kapaciteta i standarda građevina (smještajni, učionički i nastavni prostori).	

	<p>Vojni poligon Eugen Kvaternik, Slunj Rekonstrukcija i sanacija vodovoda u nadležnosti vojnog poligona. Izgradnja uništavališta UbS-a. Revizija urbanističko-prostornog plana te izrada projektne dokumentacije. Izgradnja montažnih objekata za smještaj postrojbi na vježbama. Izgradnja montažnog smještajnog objekta, garaže, tehničke radionice i prateće infrastructure za razmještaj topničkog divizijuna 155 mm iz vojarne u Bjelovaru.</p>	<p>Vojni poligon Eugen Kvaternik, Slunj Izgradnja smještajnih objekta s pratećom infrastrukturom zbog izmjehantanja postrojbi iz vojarni u Gospicu i Bjelovaru. Uređenje i modernizacija obučnih objekata unutar poligona Slunj.</p>	<p>Vojni poligon Eugen Kvaternik, Slunj Nastavak izgradnje građevina, infrastrukture i pratećih sadržaja u skladu s prostornim planom.</p>
	<p>Remontni zavod, Jankomir, Zagreb Izgradnja logističko-distribucijskog centra.</p>	<p>Remontni zavod, Jankomir, Zagreb Nastavak izgradnje i opremanja logističko-distribucijskog centra.</p>	
II.	<p>Vojarna "Pukovnik Marko Živković" Zagreb Izgradnja objekata za smještaj eskadrile višenamjenskih helikoptera (zbog preseljenja s Lučkog) te eskadrile borbenih aviona. Adaptacija i proširenje objekata za integraciju NATO zrakoplovnog sustava zapovijedanja i nadzora (napuštanje lokacije Podvornica). Izrada urbanističko-prostornog plana vojarne te izrada projektne dokumentacije.</p>	<p>Vojarna "Pukovnik Marko Živković" Zagreb Izgradnja hangara i proširenje stajanke za potrebe preseljenja iz vojarne Lučko. Uređenje skladišta avionskog goriva. Izgradnja garaža za smještaj tehnike i oružja HKoV.</p>	<p>Vojarna "Pukovnik Marko Živković" Zagreb Izgradnja nastavnih, skladišnih i pratećih objekata do pune funkcionalnosti vojarne.</p>
	<p>Vojarna Zemunik Rekonstrukcija poletno-sletne staze. Rekonstrukcija termoenergetskog i elektroenergetskog sustava vojarne u cilju provedbe politike energetske učinkovitosti. Rekonstrukcija kuhinjsko restoranskog objekta. Rekonstrukcija građevina za smještaj postrojbi.</p>	<p>Vojarna Zemunik Rekonstrukcija građevina za smještaj postrojbi iz vojarne Benkovac. Rekonstrukcija postojećih hangara za održavanje zrakoplova.</p>	<p>Vojarna Zemunik Izgradnja hangara za održavanje zrakoplova i proširenje stajanke zrakoplova. Izgradnja nastavnih, skladišnih i pratećih objekata do pune funkcionalnosti vojarne.</p>

Vojni poligon Gašinci Izgradnja taborišta za provebu terenske obuke. Revizija urbanističko-prostornog plana te izrada projektne dokumentacije.	Vojni poligon Gašinci Izgradnja kuhinjsko restoranskog objekta.	Vojni poligon Gašinci Izgradnja smještajnih objekta s pratećom infrastrukturom zbog izmjeshtanja postrojbi iz vojarni Našiće i Đakovo. Nastavak izgradnje građevina, infrastrukture i pratećih sadržaja u skladu s prostornim planom.
Vojarna „Sv. Nikola“ u Lori Sanacije i rekonstrukcije objekata, vojne luke i infrastrukture za potrebe funkcioniranja HRM. Projektiranje rekonstrukcije vojnog skladišta „Bržine“.	Vojarna „Sv. Nikola“ u Lori. Uređenje objekata i infrastrukture u cilju povećanja energetske učinkovitosti (uređenje fasada, otvora, krovišta).	Vojarna „Sv. Nikola“ u Lori. Rekonstrukcija vojnog skladišta „Bržine“ za skladištenje pričuva pogonskih sredstava. Uređenje nastavnih, skladišnih i pratećih objekata do pune funkcionalnosti vojarne.
Vojna luka MEJA, Korčula Priprema projektne dokumentacije. Izdvajanje od vojarne Privala te, dogradnja obale lukobrana.	Vojna luka MEJA, Korčula Izgradnja smještajnih kapaciteta za potrebe Obalne straže.	
Vojarna „Croatia“, Zagreb Rekonstrukcija građevina u cilju provedbe politike energetske učinkovitosti. Rekonstrukcija kuhinjsko restoranskog objekta.	Vojarna „Croatia“, Zagreb Nastavak rekonstrukcija građevina u cilju provedbe politike energetske učinkovitosti. Rekonstrukcija horizontalne infrastrukture.	Vojarna „Croatia“, Zagreb Izgradnja nastavnih, skladišnih i pratećih objekata do pune funkcionalnosti vojarne.
Vojarna „Vargarola“ Pula Izrada urbanističko-prostornog plana iprojektne dokumentacije. Rekonstrukcija objekta za smještaj, skladišnih i radioničkih kapaciteta Uređenje KIS središta i DTK.	Vojarna „Vargarola“ Pula Završetak rekonstrukcije objekata za smještaj te skladišnih i radioničkih kapaciteta za potrebe postrojbi HRM-a.	
Vojarna “123. Brigade” Požega Rekonstrukcija i izgradnja objekata i infrastrukture za smještaj ZOD HKoV-a i napuštanje objekta Dom HV u Osijeku.	Vojarna “123. Brigade” Požega Priprema i projektiranje rekonstrukcije objekata i izgradnje infrastrukture za smještaj ZOD HKoV-a.	
Vojarna Kamensko, Karlovac Izrada urbanističko-prostornog plana te izrada projektne dokumentacije.	Vojarna Kamensko, Karlovac Izgradnja nastavnih, skladišnih i pratećih objekata.	Izgradnja ostalih objekata i infrastrukture do pune funkcionalnosti vojarne.

	<p>Središte za uzgoj i obuku službenih pasa - Dugo Selo Izrada urbanističko-prostornog plana projektne dokumentacije i izgradnja smještajnog objekta.</p>	<p>Središte za uzgoj i obuku službenih pasa - Dugo Selo Izgradnja i uređenje svih objekata i infrastrukture u skladu s urbanističko-prostornim planom do pune funkcionalnosti vojarne.</p>	
	<p>Vojarna "Stn J. Zidar" Velika Buna Izrada urbanističko-prostornog plana te izrada projektne dokumentacije za namjenske objekta i infrastrukturu Središnjice za obavještajno djelovanje.</p>	<p>Vojarna "Stn J. Zidar" Velika Buna Izgradnja i uređenje objekata u skladu s urbanističko-prostornim planom.</p>	<p>Vojarna "Stn J. Zidar" Velika Buna Nastavak izgradnje i uređenja objekata u skladu s urbanističko-prostornim planom do pune funkcionalnosti vojarne.</p>
	<p>Vojarna "Knez Trpimir" Divulje Izrada urbanističko-prostornog plana te izrada projektne dokumentacije.</p>	<p>Vojarna "Knez Trpimir" Divulje Izgradnja smještajnih, nastavnih, skladišnih i pratećih objekata u skladu s urbanističko-prostornim planom.</p>	<p>Vojarna "Knez Trpimir" Divulje Nastavak izgradnje i uređenja objekata u skladu s urbanističko-prostornim planom do pune funkcionalnosti vojarne.</p>
	<p>Vojarna „Kralj Zvonimir“, Knin Rekonstrukcija smještajnih objekata zbog preseljenja postrojbi s neperspektivnih lokacija.</p>	<p>Vojarna „Kralj Zvonimir“, Knin Izgradnja tehničkog bloka i za održavanje i smještaj BOV PATRIA.</p>	<p>Vojarna „Kralj Zvonimir“, Knin Rekonstrukcija nastavnih, skladišnih i pratećih objekata do pune funkcionalnosti vojarne.</p>
		<p>Vojarna "Drgomalj" Delnice Izrada urbanističko-prostornog plana te izrada projektne dokumentacije.</p>	<p>Vojarna "Drgomalj" Delnice Izgradnja i uređenje objekata u skladu s urbanističko-prostornim planom do pune funkcionalnosti vojarne.</p>
	<p>Izrada studije o energetkoj učinkovitosti i projektiranje termoenergetskog postrojenja na biomasu za Vojni poligon Eugen Kvaternik, Slunj i Vojni poligon Gašinci.</p>	<p>Vojni poligon Eugen Kvaternik, Slunj Izgradnja TE postrojenja na biomasu.</p>	<p>Vojni poligon Gašinci Izgradnja TE postrojenja na biomasu.</p>

XI. LOGISTIČKI SUSTAV

Stanje logističkog sustava

Logistički sustav Oružanih snaga jedinstven je za sve grane i dijelove Oružanih snaga, uvažavajući posebnosti logističke potpore borbenih rodova, rodova borbene potpore, službi i struka. Sadašnji koncept logističke potpore izgrađen je u sklopu transformacije i napuštanja teritorijalnog ustroja i organizacije Oružanih snaga. Primarno obilježje toga sustava je postojanje velikog broja stacionarnih logističkih elemenata za obavljanje logističke potpore u vojarnama, ustrojavanje pokretljivih kapaciteta terenske logistike te napuštanje pojedinih logističkih djelatnosti i izdvajanje dijela civilnog logističkog osoblja. Iz sustava su izdvojeni poslovi prehrane, ugostiteljstva i čišćenja kroz osnivanje Trgovačkog društva "Pleter-usluge" d.o.o. te poslovi remonta zrakoplovne tehnike kroz osnivanje Zrakoplovno-tehničkog centra.

Logistički sustav zadovoljavao je potrebe u ispunjavanju zadaća na teritoriju Republike Hrvatske, dok se sposobnosti terenske logistike nisu potpuno razvile u skladu s planovima. Proces napuštanja logističkih uslužnih djelatnosti nije doveden do kraja, a na poslovima logističkih usluga zadržano je više civilnog osoblja od planiranog.

Ciljevi razvoja logističkog sustava

Cilj je razviti procesno orijentiran, pouzdan i prilagodljiv logistički sustav, uz veći naglasak na pokretljive kapacitete terenske logistike i efikasnije upravljanje životnim ciklusom borbene tehnike. Logistički sustav će dobiti nove sposobnosti vezane za integraciju novih borbenih sredstava koja se nabavljaju u programima opremanja.

Provest će se racionalizacija ustroja i objediniti srodne logističke djelatnosti čime će se broj osoblja umanjiti, a njihove kompetencije uravnotežiti. Ostvarit će se veća efikasnost i smanjivanje utroška resursa, optimizacija zaliha, poboljšanje kvalitete logističkih informacija i povećanje brzine njihove razmjene te izgraditi sposobnosti za uključivanje u sustav kolektivne logistike u skladu s NATO logističkom doktrinom.

Ciljevi razvoja logističkog sustava su sljedeći:

1. Osigurati logističku spremnost i neprekidnost funkcioniranja logističke potpore Oružanih snaga u skladu s misijama, zadaćama i razinom ambicije;

2. Racionalizirati logističku potporu objedinjavanjem srodnih logističkih djelatnosti i primjenom novih organizacijskih rješenja;
3. Optimizirati logističke procese u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama razvojem logističkih standarda i kriterija, kodifikacije, kontrole kvalitete te automatizacije procesa razmjene logističkih informacija;
4. Reformirati sustav upravljanja zalihami i lancem opskrbe;
5. Održavati borbena sredstva u skladu sa zahtjevima spremnosti;
6. Razviti sposobnosti za djelovanje u okviru kolektivne logistike.

Logistička spremnost

Logistička spremnost odnosi se na pravovremenu raspoloživost naoružanja i vojne opreme, dostupnost zaliha svih klasa materijalnih sredstava, efikasnosti sustava opskrbe te postojanje sposobnosti za održivost snaga koje sudjeluju u operacijama. Sposobnost logističkog sustava iskazuje se omjerom između logističke spremnosti i iznosa uloženih finansijskih resursa. Finansijska sredstva za logističku potporu namijenjena su za održavanje naoružanja i vojne opreme, opskrbu energentima, smještaj, prehranu i druge oblike logističke potpore. U zadnjih pet godina finansijska sredstva utrošena u logističku potporu imala su trend smanjenja i prosječno su iznosila manje od 15% obrambenog proračuna. Kako bi logistička spremnost bila u skladu s misijama i zadaćama, a logistika bila u mogućnosti odgovoriti izazovima i potrebama u potpori Oružanih snaga, cilj je udio logističkih troškova zadržati na istoj razini od 15% obrambenog proračuna u sljedeće tri godine, a iza toga postupno povećavati na optimalnih 20% vrijednosti ukupnog obrambenog proračuna.

Racionalizacija logističke potpore

Struktura osoblja će se uravnotežiti unutar službi borbene potpore, odnosno umanjiti će se broj osoblja u intendantskoj, graditeljskoj i prometnoj službi. U tehničkoj i zdravstvenoj službi provest će se izraženja specijalizacija sposobnosti i kapaciteta što odgovara najvećim zahtjevima borbenih rodova i rodova borbene potpore. Mjere i načini za racionalizaciju ustroja logističkog sustava su:

- Prijenos preostalih operativnih i tehničkih funkcija logističke potpore iz Ministarstva obrane i Glavnog stožera Oružanih snaga u postrojbe Oružanih snaga, što će se riješiti promjenom temeljnih propisa u materijalnom zbrinjavanju;
- Objedinjavanje logističkih funkcija opskrbe te prometne i graditeljske potpore u Zapovjedništvu za potporu što će se riješiti u sklopu preustroja Ministarstva obrane i Oružanih snaga ;
- Smanjenje broja izvršitelja na poslovima stacionarne logistike u svim službama borbene potpore.

- Napuštanje poslova neposredne provedbe održavanja i opsluživanja postrojbi i vojnih objekata. Poslove održavanja infrastrukture i opsluživanja u vojarnama naručivat će se od ugovornih dobavljača, a postojeće osoblje će se izdvojiti u obliku postojećeg ili novog trgovačkog društva.

Optimizacija logističkih procesa

Optimizacijom će se postići brži i efikasniji logistički sustav u kojemu će se otkloniti ponavljanje istovrsnih poslova na više upravljačkih razina. Cilj je uspostaviti procesnu organizaciju i funkcioniranje logistike te jasnije definirati namjenu i zadaće ustrojstvenih jedinica. To će se postići nizom mjera i načina kroz transformaciju procesnih tokova nabave, opskrbe i distribucije, definiranje i informatiziranje procesne dokumentacije te veće sposobnosti ugovaranja logističke potpore uključujući i ugovaranja u inozemstvu. U sklopu optimizacije logističkog sustava pokreću se sljedeće inicijative:

- Optimizacija javne nabave usklađivanjem nadležnosti i odgovornosti ustrojstvenih jedinica te uspostavljanjem automatizirane operativno-tehničke komunikacije u postupcima nabave. Cilj je postići i održati potpunu transparentnost javne nabave i skraćivanje trajanja postupaka prijavljivanja sredstava za potrebe Oružanih snaga, uključujući nabavu u području operacija.
- Reforma normativnog područja materijalnog zbrinjavanja. Reformirat će se pravni i regulativni okvir materijalnog zbrinjavanja u cilju stvaranja višegodišnjih programa suradnje s poslovnim subjektima domaće vojne industrije i davatelja usluga logističke potpore. Ciljevi opremanja i modernizacije oblikovat će se u strategiju opremanja, sa svrhom bolje povezanosti svih državnih institucija uključenih u poslove nabave borbenih sustava. U uvjetima sve veće međunarodne obrambene suradnje, strategija opremanja osigurat će suglasje i jedinstven pristup svih nacionalnih aktera uključenih u poslove na svjetskom obrambenom tržištu. Osigurat će se transparentnost u odlučivanju o nabavi borbenih sustava i djelotvornost sustava.
- Kodifikacija i optimizacija sustava opskrbe i distribucije te praćenja inventara. Novi sustav opskrbe baziran na modernoj kodifikaciji i informatizaciji uvodi se s ciljem ekonomičnog upravljanja zalihami i skraćenim vremenom distribucije do postrojbi kao krajnjeg korisnika. Cilj je reformirati sustav kodifikacije sukladno NATO normama te, u Ministarstvu obrane, razviti organizacijske i tehničke kapacitete za sustavnu kodifikaciju naoružanja i vojne opreme.
- Implementirati Sustav upravljanja kvalitetom u skladu s NATO standardima. Svrha je uspostavljanje kontrole kvalitete naoružanja i vojne opreme u cijelom životnom ciklusu nekog sredstva. Implementacija sustava upravljanja kvalitetom dovest će do boljih tehničkih specifikacija za nabavu i održavanje naoružanja i vojne opreme, transparentnijeg postupka

nabave, veće kvalitete nabavljene opreme i naoružanja za Oružane snage u odnosu na uloženi novac te veće interoperabilnosti vojne opreme i naoružanja.

- Automatizacija razmjene logističkih informacija i logistička situacijska informiranost je osnovni preduvjet u planiranju logističke potpore. S tim u vezi potrebno je razvijati logistički informacijski sustav koji će davati logističke informacije te biti kompatibilan u okviru jedinstvenog informacijskog sustava obrambenog resora. U svrhu logističkog operativnog izvešćivanja na nacionalnoj razini primjenit će se NATO programski alati. Implementacija logističkog informacijskog sustava će osigurati potpuni nadzor i vidljivost materijalne imovine te će poduprijeti materijalno-financijsko poslovanje u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama.

Upravljanje zalihami i lancem opskrbe

U upravljanju zalihami materijalnih sredstava cilj je smanjenje troškova formiranja i čuvanja zaliha uz osiguranje logističke spremnosti Oružanih snaga.

Zalihe goriva i maziva. Cilj je planiranjem, čuvanjem i sustavom distribucije osigurati samostalno djelovanje Oružanih snaga u vremenu do 30 dana. Za skladištenje zaliha goriva i maziva određena je po jedna lokacija na strateškoj i operativnoj razini te veći broj lokacija na taktičkoj razini. Na navedenim lokacijama cilj je izgraditi i poboljšati uvjete za sigurno čuvanje goriva i naftnih derivata sukladno standardima zaštite okoliša.

U idućem planskom razdoblju dovršit će se implementacija Koncepta jedne vrste goriva u Oružanim snagama. Oružane snage povući će iz uporabe većinu opreme koja koristi benzin kao pogonsko gorivo.

Zalihe ubojnih sredstava. Cilj je smanjenjem troškova čuvanja zaliha osigurati financijska sredstva za nabavu novih ubojnih sredstava. Pričuve ubojnih sredstava će se optimizirati prema kalibru i vrstama te ukupno potrebnim količinama. Do kraja 2017. sva perspektivna ubojna sredstva čuvat će se u namjenskim skladišnim objektima, s visokim standardima protuexplozijske sigurnosti i zaštite okoliša. U modernim skladištima postižu se bolji atmosferski uvjeti čuvanja čime se produžuje vijek trajanja i optimiziraju troškovi održavanja te se povećava pouzdanost ubojnih sredstava. U poslovima s ubojnim sredstvima implementirat će se NATO standardi.

Zalihe za pričuvnu komponentu. Strateškim pregledom obrane predviđeno je uspostavljanje mehanizma narastanja obrambenih sposobnosti razvojem pričuve, za koje će se izdvajati i čuvati naoružanje i oprema. To podrazumijeva dimenzioniranje potreba i ispunjenje logističkih zahtjeva, na nacionalnoj razini. Sva materijalna sredstva za potrebe razvrstane pričuve čuvat će Zapovjedništvo za potporu. Za smještaj i čuvanje naoružanja i temeljnih sredstava za pričuvu izgraditi će se nedostajući namjenski skladišni ili garažni prostori u perspektivnim vojarnama.

Logističko distribucijsko središte. U cilju smanjenja troškova skladištenja i distribucije, u Zagrebu će se izgraditi centralno vojno logističko distribucijsko središte. Cilj je ostvariti organizacijske uštede u osoblju i smanjenje operativnih troškova u distribuciji i popuni. Također će se omogućiti bolja preglednost inventara i praćenje stanja zaduženja vojne opreme.

Analizirat će se troškovi čuvanja zaliha intendantskog i zdravstvenog materijala i opreme te će se sukladno tome proglašiti viškovi, utvrditi neperspektivnost i odrediti način zbrinjavanja na ekonomičan i ekološki prihvatljiv način.

Održavanje borbenih sredstava

Cilj je koncepcijski i organizacijski unaprijediti sadašnji način održavanja. Uspostavlja se integrirani model održavanja kvalitete za pojedino tehničko sredstvo ili platformu i nadogradnju u njegovom životnom ciklusu. Kapaciteti održavanja će se organizirati u skladu sa specifičnim postupcima održavanja kojeg provode posade i korisnici materijalnih sredstava, organske logističke postrojbe za održavanje, postrojbe Zapovjedništva za potporu (ZZP) za održavanje, Remontni zavod ili vanjski dobavljači usluga održavanja. Naglasak će biti na vojnim kapacitetima za sveobuhvatno održavanje svih vrsta oružja dok će se održavanje ostale tehnike provoditi kombinacijom vojnih i civilnih kapaciteta održavanja.

Vojni kapaciteti i sposobnosti za održavanje bit će dimenzionirani za obavljanje propisanog preventivnog održavanja i popravaka borbene tehnike i sredstava u terenskim uvjetima te za radioničko održavanje i servise. Veličina i raspored kapaciteta odredit će se odnosom na vrste i broj tehnike koja se održava, uključujući tehnička sredstva za pričuvnu komponentu.

Kapaciteti za opsežnije radioničko održavanje i remont borbenih platformi razvijat će se u gospodarskom sektoru kroz program strateškog partnerstva te će se osiguravati preko ugovora. Oružane snage će razvijati tehničke i inženjerske sposobnosti za nadzor kvalitete radova koji se provode u civilnim organizacijama održavanja. Kapaciteti za održavanje tehnike civilne namjene i remont nebojnih vozila neće se razvijati.

Remontni zavod Zapovjedništva za potporu transformirat će se i imati sposobnosti održavanja i remonta borbenih vozila, naoružanja, ciljničkih i mjernih naprava, vojne elektronike te sposobnosti modifikacije i preinake oružja izuzev brodskog topničkog naoružanja i platformi. U Remontnom zavodu izgrađivat će se nove sposobnosti za tehnička ispitivanja, mjerena, provjere, kontrole i druge ekspertne obrade naoružanja i ubojnih sredstava, ekspertizu za ispitivanje pouzdanosti naoružanja i tehničku ekspertizu u procesima upravljanja životnim vijekom borbenih sustava. Remontni zavod će pružati vojno-tehničku pomoć stručnim službama Ministarstva obrane i Glavnog stožera te sudjelovati u programima istraživanja i razvoja u suradnji s civilnim znanstvenim i tehničkim

institucijama. Održavanje brodova i ostalih mornaričkih tehničkih sredstava provodit će se uglavnom putem subjekata iz gospodarskog sektora, osim specifičnih sredstava koji će se održavati u vlastitim kapacitetima HRM-a.

Organizacija održavanja zrakoplovne tehnike provodit će se u skladu s propisima koji uređuju plovidbenost i održavanje vojnih zrakoplova. Kapaciteti za održavanje u HRZ I PZO-a će se modernizirati i racionalizirati kroz izraženiju specijalizaciju i optimizaciju. Zrakoplovno-tehnički centar je strateški partner u održavanju vojnih zrakoplova i zrakoplovne tehnike.

Integracija novih oružanih sustava koji se uvode u naoružanje Oružanih snaga zahtijevat će sustavno promišljanje o organizacijskim rješenjima i uspostavi strukture koja će biti odgovorna za logističku potporu novih sustava, kapacitetima za provedbu održavanja i lokacijama tih kapaciteta. U HKOV-u i Zapovjedništvu za potporu ustrojiti će se i osposobiti kapaciteti za održavanje na korisničkoj i servisnoj razini te lakog remonta za vozila BOV „Patria“ i sva MRAP vozila.

Sposobnosti za djelovanje u okviru kolektivne logistike

Oružane snage neće razvijati sve logističke kapacitete za logističku potporu i održivost u okviru operacija izvan zemlje. Po načelima ekonomičnosti i suradnje, u skladu s NATO logističkom doktrinom, sveobuhvatna logistička potpora rješava se u okviru kolektivne logistike. U skladu sa zadaćama i ukupnim ciljevima sposobnosti Oružanih snaga, izgraditi će se nacionalne sposobnosti terenske logistike te opremanje logističkih postrojbi mobilnim logističkim modulima. Za one logističke sposobnosti koje Republika Hrvatska ne može samostalno posjedovati, nastaviti će se razvijati i pronalaziti multinacionalna rješenja. S tim u vezi Oružane snage intenzivirati će suradnju s logističkim agencijama i drugim organizacijama NATO-a i EU-a.

Republika Hrvatska neće razvijati vlastite sposobnosti strateškog prijevoza već će kroz sudjelovanje u NATO i drugim međunarodnim inicijativama te bilateralnim sporazumima i komercijalnim ugovorima osigurati pravovremeni pristup kapacitetima strateškog izmještanja, a sukladno potrebama i odlukama o angažiranju postrojbi Oružanih snaga izvan teritorija Republike Hrvatske.

Razvoj sposobnosti zdravstvene potpore

Razvoj sposobnosti zdravstvene potpore ići će u smjeru osiguranja neprekidnosti pružanja zdravstvene i veterinarske zaštite za potrebe provedbe svih aktivnosti i zadanih ciljeva sposobnosti Oružanih snaga uz potrebnu racionalizaciju materijalnih i ljudskih resursa.

Borbeni rodovi razvijaju zdravstvenu potporu unutar vlastitog sastava. Na najnižim taktičkim razinama ustrojiti će se i obučiti borbeni spasioci, kao dodatna borbena sposobnost, sa zadaćom

pružanja neodložive prve pomoći do dolaska profesionalne medicinske pomoći, a u postrojbama za specijalne operacije ustrojiti će se i obučiti i borbeni bolničari.

Zdravstvena potpora manevarskih postrojbi provoditi će se s prvenstvenim osloncem na organske postrojbe razine *Role 1* koje pružaju zdravstvenu skrb za svoje pripadnike u terenskim uvjetima.

Za potrebe pružanja zdravstvene potpore aktivnostima i zadaćama Zapovjedništva za potporu te za pružanje zdravstvene potpore za postrojbe koje u svom sastavu nemaju vlastitih elemenata zdravstvene potpore za potrebe pružanja zdravstvene zaštite osnovano je Vojno zdravstveno središte kao vojna zdravstvena ustanova. Vojno zdravstveno središte nositelj je provedbe zdravstvene zaštite na primarnoj razini te specifične zdravstvene zaštite, a zaduženo je i za razvoj sposobnosti zdravstvene potpore *Role 2* razine.

Kroz projekte opremanja i modernizacije obnoviti će se vozni park medicinskim motornim vozilima s medicinskom opremom sukladno važećim normama kao i opremanje *Role 1* manevarskih postrojbi. Vojno zdravstveno središte provoditi će veterinarsku preventivnu djelatnost i veterinarsku skrb nad službenim životinjama te kontinuirani zdravstveni nadzor ispravnosti i higijene hrane, vode i radnih površina, u zemlji i inozemstvu.

Vojno zdravstveno središte imat će sposobnost upućivanja pojedinaca i timova za potporu izvođenja operacija i drugih specifičnih aktivnosti Oružanih snaga u zemlji i inozemstvu, osobito u slučajevima kad se radi o operacijama uklanjanja posljedica prirodnih i tehničkih katastrofa.

Nastaviti će se razvoj vlastitih obučnih sposobnosti i programa obuke za zdravstveno osoblje i osoblje koje pruža zdravstvenu potporu, prvenstveno u Središtu za doktrinu i obuku logistike Zapovjedništva za potporu kao i u ostalim ustrojbenim cjelinama Oružanih snaga.

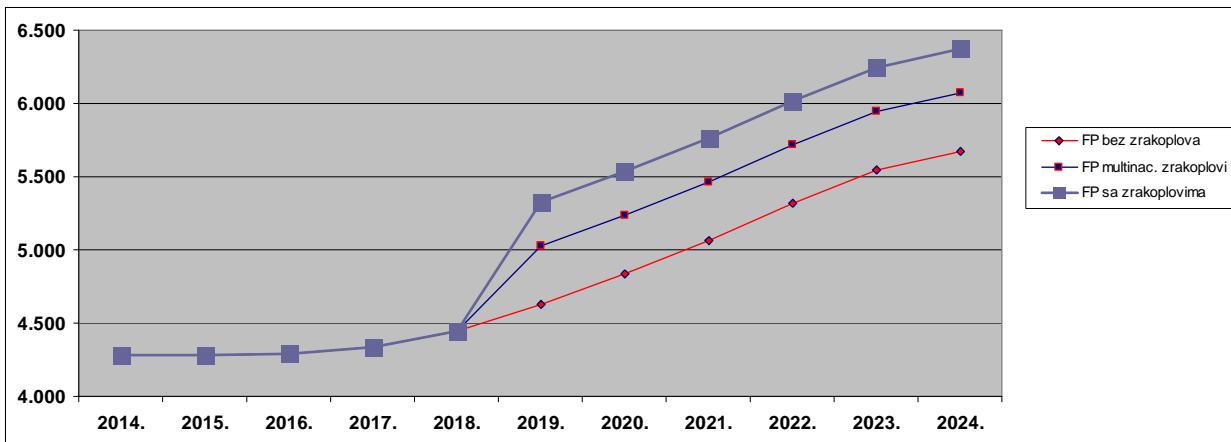
XII. FINANCIJSKI RESURSI

Izdvajanja za obranu u razdoblju obuhvaćenom ovim Planom ovisit će o realnoj godišnjoj stopi rasta BDP-a.

Temeljno polazište ovoga Plana je ambicija zaustavljanja višegodišnjeg trenda realnog pada obrambenog proračuna te, u početnom trogodišnjem razdoblju, kao minimum, njegovo zadržavanje u realnom iznosu na razini iz 2014. godine. Financijske analize i procjene iz postojeće perspektive upućuju na zaključak kako je za realizaciju projekata i dostizanje sposobnosti definiranih ovim Planom potrebno, u narednom desetogodišnjem razdoblju, izdvojiti sredstva na razini od najmanje 48 milijardi kuna. Stoga je cilj, do 2017. godine, održati postojeću razinu obrambenog proračuna u realnom iznosu te, uz oporavak gospodarstva i rast BDP-a, stvoriti prepostavke za značajniji realni porast obrambenog proračuna u nastavku planskog razdoblja, što podrazumijeva i postupno približavanje dugoročnoj ambiciji izdvajanja za obranu u iznosu do 2% BDP-a. Na ovaj bi se način u desetogodišnjem razdoblju osigurala financijska sredstva potrebna za izgradnju ciljanih sposobnosti, uz istodobno fleksibilno i učinkovito provođenje operativnih zadaća koje će biti postavljane pred obrambeni resor.

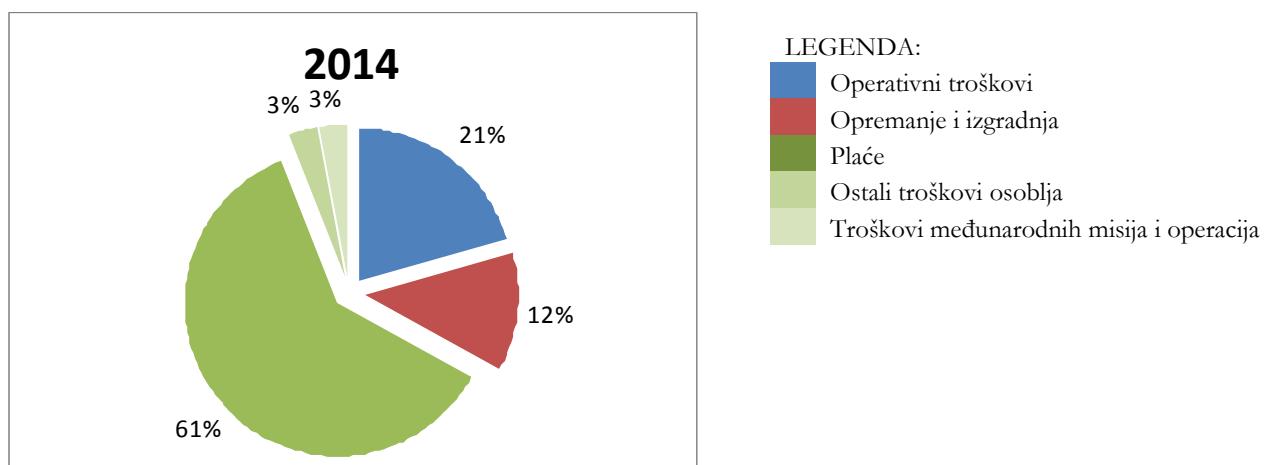
Konačna odluka o mogućnostima i modelu održavanja sposobnosti borbenog zrakoplovstva, kao financijski najzahtjevnija, bit će donesena do kraja 2016. godine. Obzirom na zahtjevnost ove sposobnosti, odnosno vrijeme potrebno za pripremu uvođenja novog zrakoplova, kao i izračuni na bazi desetogodišnjih ulaganja, ukazuju na potrebu početka takvog procesa 2019. godine, uz nastavak ulaganja u narednom planskom razdoblju. Slijedom toga, navedena odluka će utjecati na iznos obrambenog proračuna od 2019. godine. Projicirani ukupni obrambeni proračun u desetogodišnjem razdoblju obuhvaćenom ovim Planom povećava se, ovisno o varijatni financiranja sposobnosti borbenog zrakoplovstva, za 2,4 ili 4,2 milijarde kuna.

Na slici 13. prikazane su projekcije kretanja obrambenog proračuna u kojima su od 2019. godine naznačane tri inačice njegovog rasta. Pored osnovne inačice koja implicira oko 48 milijardi kuna ukupnih izdvajanja za obranu u planskom razdoblju, prikazane su i dvije moguće inačice koje osiguravanju održavanje sposobnosti borbenog zrakoplovstva – kroz financiranje u okviru nekog od mogućih multinacionalnih pristupa i inicijativa te kroz samostalno financiranje. Prikaz je po karakteru indikativan, implicira model višegodišnjeg financiranja, te zahtijeva daljnju, dublju i detaljnju analizu koja će se izraditi do kraja 2016. godine u potpori donošenju konačne odluke.

Slika 13.: Projekcija kretanja obrambenog proračuna u apsolutnom iznosu po godinama

U planskom razdoblju, pored zaustavljanja pada te postupnog povećanja izdvajanja za obranu, posebna pozornost će se staviti na poboljšanje strukture proračuna s posebnim naglaskom na usmjerenje i povećavanje dostupnih resursa u opremanje i izgradnju. Postojeći omjer troškova osoblja, operativnih troškova i troškova opremanja i izgradnje³, koji u 2014. godini iznosi 67:21:12 (Slika 14.), postupno će se mijenjati u smjeru povećanja izdvajanja za opremanje i izgradnju, s ambicijom dostizanja omjera 46:33:21 na kraju razdoblja obuhvaćenog ovim Planom (Slika 15.). Godišnji troškovi osoblja postupno će se smanjivati do kraja planskog razdoblja smanjenjem ukupnog broja osoblja u Oružanim snagama i u administrativnom dijelu Ministarstva obrane.

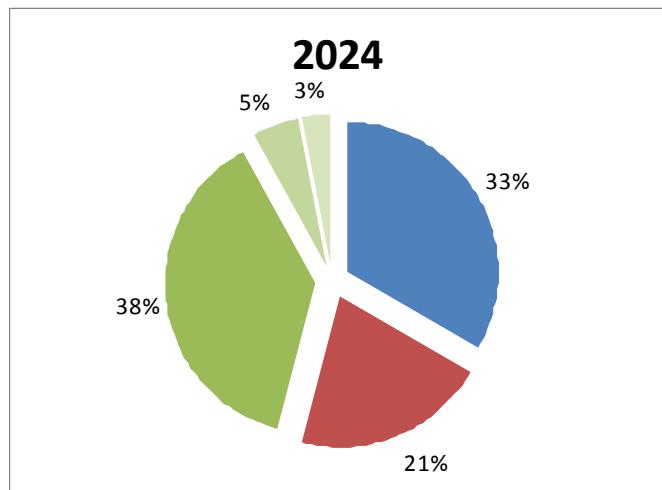

Slika 14.: Omjer troškova osoblja, operativnih troškova i troškova za opremanje i izgradnju 2014.

³ **Troškovi osoblja obuhvaćaju** plaće, doprinose, naknade poput naknade za sudjelovanje u međunarodnim misijama i operacijama

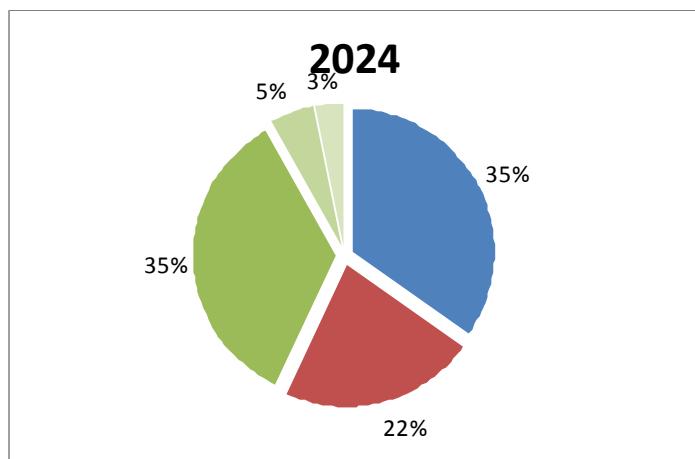
Operativni troškovi obuhvaćaju troškove redovitog funkciranja postrojbi Oružanih snaga i ustrojstvenih jedinica Ministarstva obrane i uključuju troškove održavanja opreme i infrastrukture, troškove nabave materijala i sirovina, energije, usluga, prijevoza, članarina i sl., troškove potpore civilnim institucijama te ostale rashode za zaposlene.

Troškovi opremanja i izgradnje obuhvaćaju troškove glavnih projekata opremanja i modernizacije, pomoćnih projekata koji su u potpori uvođenja glavnih projekata, te troškove izgradnje i modernizacije objekata i infrastrukture istaknutih u poglavljima "Opremanje i modernizacija" i "Objekti i infrastruktura".

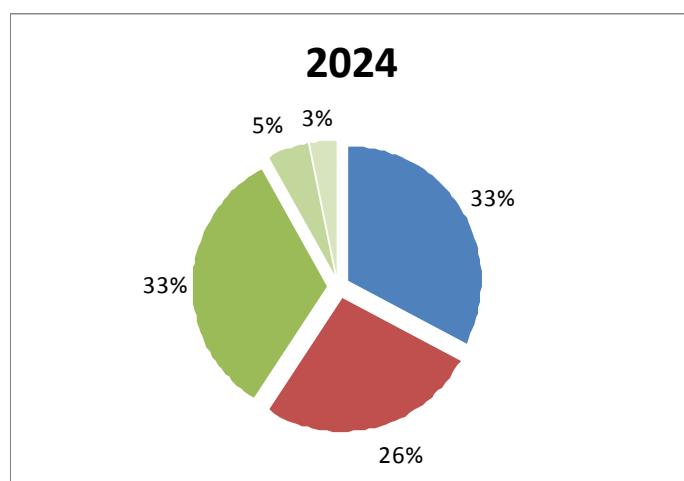

Slika 15.: Omjer troškova osoblja, operativnih troškova i troškova za opremanje i izgradnju 2024.

U projekcijama koje uključuju sredstva za zadržavanje sposobnosti borbenog zrakoplovstva u jednoj ili drugoj opciji, omjer troškova bio bi još povoljniji (Slika 16. i Slika 17.).

Slika 16.: Omjer troškova osoblja, operativnih troškova i troškova za opremanje i izgradnju 2024. (uključeno multinacionalno financiranje sposobnosti borbenog zrakoplovstva)

Slika 17.: Omjer troškova osoblja, operativnih troškova i troškova za opremanje i izgradnju 2024. (uključeno samostalno financiranje sposobnosti borbenog zrakoplovstva)

XIII. UPRAVLJAČKI PROCESI

Ostvarivanje ciljeva i ambicija Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga zahtijeva kontinuirano upravljanje njegovom provedbom, s jasnim nadležnostima i odgovornostima. Hrvatski sabor će redovito pratiti provedbu DPR-a putem razmatranja Godišnjeg izvješća o obrani te prijedloga obrambenog proračuna. U cilju potpore ovakvoj ulozi Hrvatskog sabora, Ministarstvo obrane će, u sklopu pripreme Godišnjeg izvješća o obrani u zasebnom poglavlju izvješćivati o provedbi DPR-a.

Vlada Republike Hrvatske utvrđivat će dinamiku i prioritete provedbe DPR-a kroz Strategiju Vladinih programa i Smjernice ekonomске i fiskalne politike.

Ministarstvo obrane osigurat će operacionalizaciju DPR-a putem procesa obrambenog planiranja. Također, provest će se raščlamba te izraditi prijedlozi izmjena svih propisa koji predstavljaju normativne pretpostavke za učinkovitu provedbu DPR-a.

U operacionalizaciji DPR-a bit će od posebnog značaja regulacija obrambenog planiranja. Pri tom je od osobitog značaja održavati i unaprjeđivati tri planska procesa:

1. Utvrđivanje stanja sposobnosti, odnosno, identificiranje nedostajućih ili nezadovoljavajućih elemenata pojedinih sposobnosti te prioriteta u njihovom razvoju i financiranju.
2. Utvrđivanje polazišta i prioriteta realizacije i financiranja projekata u srednjeročnom razdoblju.
3. Utvrđivanje okvira finansijskih i ljudskih resursa za srednjeročno i kratkoročno razdoblje.

Temeljni rizici koji se mogu pojaviti tijekom upravljanja provedbom DPR-a su:

- nedostatnost resursa za financiranje prioriteta najviše razine u definiranim rokovima te
- pojava novih prioriteta, veće razine od onih čija je realizacija ušla u fazu značajnih finansijskih izdataka.

Vlada Republike Hrvatske i Ministarstvo obrane upravljat će prevladavanjem rizika povezanih s realizacijom prioriteta.

DPR će se revidirati svake treće godine, a u slučaju značajnijih izmjena u strateškom i sigurnosnom okružju, u odvijanju društvenih i gospodarskih procesa, prvenstveno povezanih sa stanjem finansijskih resursa ili pojave drugih okolnosti koje bi ukazivale na potrebu za značajnjom revizijom dokumenta, prethodno će se provesti proces strateškog pregleda obrane utvrđen Zakonom o obrani. U cilju osiguranja optimalne razine implementacije i prilagodljivosti na promjene koje mogu imati

implikacije na planska rješenja utvrđena ovim dokumentom, Vlada Republike Hrvatske i Ministarstvo obrane mogu u slučaju potrebe, na godišnjoj razini predlagati njegove manje izmjene.

PRILOZI

Plan napuštanja objekata Oružanih snaga

OBJEKTI PREDVIĐENI ZA NAPUŠTANJE DO 2019. GODINE

Redni broj	VOJNI OBJEKT	NAPOMENA
1.	Vojarna "Kupa" Karlovac	
2.	Vojarna „Rudišćak“ Dugo Selo	Dio vojarne (Rudišćak) ostaje za potrebe Središta za obuku službenih pasa/PVP
3.	Vojarna "Sv. Petar" Ogulin	
4.	Vojarna "Lučko" Zagreb	
5.	Vojarna "Neretva" i luka u Pločama	
6.	VSK "V-3" Delnice	
7.	VSK "Barutana" Požega	Lokacija VSK nakon izmještanja materijalne imovine pripaja se vježbalištu „Glavica“, SODL Požega
8.	VSK "Gromačnik" Slavonski Brod	
9.	VSK "Jamadol" Karlovac	
10.	VSK "Panikovac" Šibenik	
11.	VSK "Brdo" Petrinja	Lokacija VSK nakon izmještanja materijalne imovine pripaja se vojarni „Predrag Matanović“ Petrinja za potrebe obuke
12.	VSK "Perušić" Perušić	
13.	VSK "Golubić" Knin	
14.	VSK "Jasikovac" Gospic	
15.	VSK "Lučani" Sv. Rok	
16.	Dom HV Karlovac	

OBJEKTI PREDVIĐENI ZA NAPUŠTANJE DO 2024. GODINE

Redni broj	VOJNI OBJEKT	NAPOMENA
1.	Vojarna "Benkovac" Benkovac	
2.	Vojarna "Skakavac" Karlovac	
3.	Vojarna "E. Kvaternik" Gospic	
4.	Vojarna "General A. Matijaš - Pauk" Knin	
5.	Vojarna "Bilogora" Bjelovar	
6.	Vojarna "Našice" Našice	
7.	Vojarna "Dračice" Đakovo	
8.	Dom HV Osijek	

POPIS KRATICA

A-5	Američko-jadranska povelja
ASDE	Air Command & Control System Software-Based Element, razmjena podataka zračnog motrenja
BDP	bruto domaći proizvod
BOV	borbeno oklopno vozilo
BpNL	baza podataka naučenih lekcija
BVP	borbeno vozilo pješaštva
C2	Comand & Control, zapovijedanje i nadzor
CSDP	Common Security and Defence Policy, Zajednička sigurnosna i obrambena politika EU
DGSOS	Dom Glavnog stožera Oružanih snaga
DCM	Deployable Communication Module, razmjestivi komunikacijski modul
DPK	Doktrina kopnenih snaga
DPM	Doktrina pomorskih snaga
DPR	Dugoročni plan razvoja Oružanih snaga
DSiN	državni službenici i namještenici
DUOS	daljinski upravljana oružna stanica
DVO	djelatna vojna osoba
EDA	European Defence Agency, Europska obrambene agencija
EOD	Explosive Ordnance Disposal, uklanjanje eksplozivnih sredstava
ESDC	European Security and Defence College, Europsko učilište obrane i sigurnosti
EU	European Union, Europska unija
EU BG	EU Battle Group, borbena skupina Europske Unije
FP	Financijski plan
GIS	geoinformacijski sustav
GS OS RH	Glavni stožer Oružanih snaga Republike Hrvatske
HKoV	Hrvatska kopnena vojska
HRM	Hrvatska ratna mornarica
HRZ i PZO	Hrvatsko ratno zrakoplovstvo i protuzračna obrana
HUMINT	Human Intelligence, prikupljanje informacija ljudskim resursima
HV	Hrvatska vojska

HVU	Hrvatsko vojno učilište
IMINT	Imagery Intelligence, prikupljanja i obrade slikovnih informacija
IRF	Immediate Response Forces, NATO snage trenutnog odgovora
JISR	Joint Intelligence Surveillance and Reconnaissance, združene obavještajne, motrilačke i izvidničke sposobnosti
KI	komunikacijsko informacijski
KIS	komunikacijsko-informacijski sustav
M-ATV	MRAP All Terrain Vehicle
MRAP	Mine-Resistant Ambush Protected
MANPADS	Man-portable air-defense systems, prijenosni PZO sustav kratkog dometa
MORH	Ministarstvo obrane Republike Hrvatske
MVO	međunarodna vojna operacija
NATO	North Atlantic Treaty Organisation, Organizacija Sjevernoatlantskog ugovora
NATINAMDS	NATO Integrated Air and Missile Defence System, NATO-ov integrirani sustav protuzračne i proturaketne obrane
NCS	NATO Command Structure, NATO-ova zapovjedna struktura
NFS	NATO Force Structure, NATO-ova struktura snaga
N GS OS RH	načelnik Glavnog stožera
N HRV DCM	NATO nacionalni razmjestivi KIS modul
NKBO	Nuklearna, kemijska i biološka obrana
NMCC	National Movements Control Centre, Nacionalno središte za koordinaciju kretanja
NRF	NATO Response Forces
NVO	naoružanje i vojna oprema
OMIN	obalno motrenje i navođenje
OSINT	Open Source Intelligence, prikupljanje informacija iz otvorenih izvora
PO	protouklopni
POVRS	protouklopni vođeni raketni sustav
PP	pristožerna postrojba
PVP	Pukovnija vojne policije
PZB	Počasno-zaštitna bojna
PZO	Protuzračna obrana
RACVIAC	Regional Arms Control Verification and Implementation Assistance Centre

RFP	Response Forces Pool, NATO bazen snaga odgovora
SEDM	Southeast Europe Defense Ministerial, Inicijativa ministara obrane jugoistočne Europe
SIGINT	Signal Intelligence, elektroničko izviđanje
SKIS	Središnjica za komunikacijsko-informacijske sustave
SOD	Središnjica za obavještajno djelovanje
SUO	Središnjica za upravljanje osobljem
SVP	Služba vojne policije
TMS	tehnička materijalna sredstva
UbS	ubojno sredstvo
UN	United Nations, Ujedinjeni narodi
VoGIS	Vojni geoinformacijski sustav
VP	vojno predstavništvo
VSK	vojnoskladišni kompleks
VSS	Vojnostegovni sud
VSSp	vojnostručna specijalnost
ZB	Zrakoplovna baza
ZDP	združena doktrinarna publikacija
ZMIN	zračno motrenje i navođenje
ZOD	Zapovjedništvo za obuku i doktrinu
ZOS	Zapovjedno operativno središte
ZSS	Zapovjedništvo specijalnih snaga
ZZP	Zapovjedništvo za potporu